

PMT Implementatieplan Wet toekomst pensioenen

Datum : 26 juni 2025
Status : Definitief

INHOUDSOPGAVE

VERKLARENDE WOORDENLIJST	5
1 INLEIDING	8
2 INRICHTING PROJECTORGANISATIE EN BESLUITVORMING	10
2.1 Inrichting projectstructuur voor transitieperiode	10
2.2 Belangrijkste mijlpalen	15
2.2.1 Belangrijkste gerealiseerde mijlpalen	15
2.2.2 Vervolgstappen tot aan de transitie	18
2.3 Besluitvormingsproces vaststelling implementatieplan	23
2.3.1 Doorlopen besluitvormingsproces	23
2.3.2 Oordeel van het bestuur	23
2.3.3 Oordelen van de sleutelfunctiehouders	24
2.3.4 Oordeel verantwoordingsorgaan	26
2.3.5 Oordeel raad van toezicht	26
3 RISICOANALYSES EN BEHEERSINGSMATREGELEN	28
3.1 Inleiding	28
3.2 Impactanalyse	30
3.2.1 Belangrijkste wijzigingen in taken en verantwoordelijkheden	32
3.2.2 Wijziging belangrijkste bedrijfsprocessen	34
3.2.3 Wijzigingen in governance	36
3.2.4 Wijziging kostenstructuur	36
3.3 Risico's en beheersingsmaatregelen	37
3.3.1 Operationele en IT-risico's	37
3.4 Oordeel technische uitvoerbaarheid	41
3.4.1 Haalbaarheidsanalyse	41
3.4.2 Nog te nemen stappen	48
3.5 Uitbestedingsrisico's	52
3.5.1 Wijze van betrekken uitbestedingspartners	52
3.5.2 Afspraken met kritieke uitbestedingspartijen	52
3.5.3 Overzicht kritieke (onder)uitbestedingen transitie	53
3.5.4 Overzicht uitbestedingsrisico's en beheersingsmaatregelen	55
3.6 Risicoanalyse en beheersing financiële risico's	57
3.6.1 Beschrijving financiële risico's transitie	57
3.6.2 Scenario-analyse schokken tijdens transitieperiode	59
3.6.3 Overzicht mogelijke aanpassingen beleggingsbeleid	59
3.7 Juridische en privacy-risico's	61
3.7.1 Belangrijkste juridische risico's transitie	61
3.7.2 Overzicht risico's en beheersmaatregelen	61
3.8 Concluderend oordeel	62

4	DATA EN DATAKWALITEIT	64
4.1	Beschikbaarheid data	64
4.2	Risicoanalyse datakwaliteit	65
4.3	Belangrijkste risico's en beheersmaatregelen	66
4.4	Onderbouwing risicobereidheid datakwaliteit	66
4.5	Vaststellen datakwaliteit voor invaren	66
4.5.1	Dataprofiling (stap 3.1 Kader)	67
4.5.2	Data-analyse (stap 3.2 Kader)	67
4.5.3	Deelwaarnemingen (stap 3.3 Kader)	68
4.6	Bevindingen en oplossingen	68
4.7	Nog te nemen stappen	68
4.8	Rapportage accountant/IT-auditor	69
4.8.1	Opdracht accountant/IT-auditor	69
4.8.2	Bevindingen accountant/IT-auditor	69
4.8.3	Beoordeling en conclusies bestuur	69
4.9	Onderzoek datakwaliteit na invaarmoment	69
4.9.1	Opdracht externe accountant	70
4.9.2	Handelwijze bij mogelijke bevindingen	70
4.10	Issues datakwaliteit na invaren	70
4.11	Verwerking terugwerkende kracht mutaties	70
5	INVAREN	72
5.1	Rekenmethode en spreidingstermijn	72
5.2	Reeds opgebouwde pensioenrechten	72
5.2.1	Vereisten voor het minimaal vereist eigen vermogen	75
5.2.2	Invaarmethode	75
5.2.3	Invulling bestuurlijke ruimte	76
5.2.4	Initiële vulling compensatiedepot	77
5.2.5	Initiële vulling solidariteitsreserve	78
5.2.6	Overbruggingsplan	79
5.2.7	Toeslagverlening op basis van AMvB indexatie	79
5.2.8	Arbeidsongeschiktheidspensioen en nabestaandenpensioen	79
5.2.9	Toepasselijke wet- en regelgeving	81
5.2.10	Onderbouwing transitie-effecten en compensatie	82
5.2.11	Onderbouwing evenwichtige belangenafweging	83
5.2.12	Evenwichtigheid invaardeckingsgraad	87
6	TRANSITIE-FTK EN OVERBRUGGINGSPLAN	88
6.1	Besluitvorming toepassing transitie-FTK	88
6.2	Effecten van transitie-FTK	88
6.3	Effect toeslagverlening tot invaarmoment	88
6.4	Onderbouwing evenwichtigheid indexatiebeleid	89

7	TRANSITIEPLAN (IN HOOFDLIJNEN)	90
7.1	Besluitvormingsproces rondom transitieplan	90
7.2	Vaststelling evenwichtigheid transitieplan	91
7.3	Vaststelling uitvoerbaarheid transitieplan	92
7.3.1	Toetsing aan uitgangspunten/doelstellingen nieuwe regeling	92
7.3.2	Toetsing doelstellingen bij invaren	95
7.3.3	Toetsing administratieve uitvoerbaarheid	97
7.4	Conformiteitstoets wettelijke voorschriften	98
7.5	Toelichting afwijking transitieplan	99
7.6	Financiële grenzen transitieplan	99
7.7	Werkwijze bij overschrijding financiële grenzen	100

VERKLARENDE WOORDENLIJST

Afkorting/woord	Toelichting
AB	Algemeen bestuur PMT, in dit implementatieplan aangeduid als 'bestuur'.
AB-Wtp	Algemeen bestuur PMT, specifiek gericht op het Wtp-programma
ABTN	Actuariële en bedrijfstechnische Nota
ADB	Actuariële Database
AFM	Autoriteit Financiële Markten
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
AuP	Agreed-upon procedures
Backend	Alle processen/programma's die niet zichtbaar zijn voor de eindgebruiker
BAM	Buffer Analysemodel
Bob-(model)	Beeldvorming – oordeelsvorming – besluitvorming
BTP	Business Transformatieplan
Data-profiling	Het proces van analyseren, beoordelen en samenvatten van datasets om inzicht te verkrijgen in de datakwaliteit, risico's en trends van deze datasets.
DB	Dagelijks bestuur PMT
DB	Defined benefit
DB-Wtp	Dagelijks bestuur PMT, specifiek gericht op het Wtp-programma
Deep dive	Methode waarbij een persoon of een team een intense, diepgaande analyse van een bepaald probleem of onderwerp uitvoert.
DNB	De Nederlandsche Bank
DRI's	Risico-indicatoren deelnemers
EV	Eigen vermogen
Frontend	Alle processen/programma's die zichtbaar zijn voor de eindgebruiker.
FTK	Financieel toetsingskader
Get clean	Fase binnen het Kader Datakwaliteit waarin het pensioenfonds ruim voor het moment van invaren start met het schonen, verbeteren en/of verrijken van de data.
GFA	Geïntegreerd Functioneel Applicatiemodel
GLO	Gegevensleveringsovereenkomst
Invaren	Interne collectieve waardeoverdracht (artikel 150m Pw), in dit implementatieplan ook aangeduid als 'transitie' en 'overgang'.
ISAE	International Standard on Assurance Engagements
KDE	Kritiek data-element
MN	MN Vermogensbeheer, uitvoeringsorganisatie
MT	Managementteam
MVEV	Minimaal vereist eigen vermogen
NBA	Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants
OR	Operationele reserve

Afkorting/woord	Toelichting
Overbruggingsplan	Een pensioenfonds dat naar verwachting zal invaren, kan vanaf de inwerkingtreding van het wetsvoorstel tot het moment van invaren gebruik maken van het transitie-FTK. Hiervoor dient een pensioenfonds een concreet en haalbaar overbruggingsplan ter instemming in bij DNB. In het overbruggingsplan beschrijft het fonds de financiële situatie van fonds in de periode tot het fonds overgaat tot invaren, maar uiterlijk op 1 januari 2027.
PFZW	Pensioenfonds Zorg en Welzijn
PGGM	PGGM Pensioenbeheer, uitvoeringsorganisatie
PMT	Pensioenfonds Metaal en Techniek
PTPO	Pensioen Technisch Product Ontwerp. Beschrijving van de productspecificaties per pensioenproduct op basis van beleidskeuzes.
Pw	Pensioenwet
QC	Quality Control (kwaliteitscontrole).
RSA	Risk self assesment
Rvt	Raad van toezicht PMT
Sociale partners Metaal en Techniek	Vakorganisaties en werkgeversverenigingen in de sector Metaal en Techniek, verenigd in de Vakraad Metaal en Techniek.
SCD	Simcorp Dimension (vermogensadministratiesysteem)
Sfh	Sleutelfunctiehouder
SIVI	Stichting Implementatie Voorzieningen Informatie
SLA	Service level agreement
SPR	Solidaire premiereregeling
Stay clean	Fase waarin een pensioenfonds waar nodig maatregelen implementeert ter verbetering en blijvend waarborgen van de datakwaliteit.
TOM	Target operating model
Transitie-FTK	De Wtp voorziet in een financieel toetsingskader tijdens de transitieperiode: het zogenaamde Transitie-FTK. In dit kader staat de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel centraal. Het kader bevat aangepaste regels voor het verhogen en verlagen van pensioenen. Pensioenfondsen die de intentie hebben om te gaan invaren, kunnen voor dit transitie-FTK kiezen.
Transitieplan	Het transitieplan bevat de opdracht van sociale partners aan het pensioenfonds om de nieuwe pensioenovereenkomst te gaan uitvoeren. Het plan vormt daarmee voor het pensioenfonds de basis voor de overgang naar de nieuwe pensioenregeling.
Transitiestraat	Het proces waarin het (collectieve) pensioenvermogen van het pensioenfonds in de huidige (DB-)regeling wordt omgezet in persoonlijk pensioenvermogen per deelnemer in de nieuwe SPR-regeling. Ook wel: 'invaarstraat'.
TUPO	Transitie Uniform Pensioenoverzicht

Afkorting/woord	Toelichting
TV	Technische voorzieningen
TWK's	Terugwerkende krachtmutaties
Vakraad / Vakraad Metaal en Techniek	Stichting waarin vakorganisaties en werkgeversverenigingen (de sociale partners) samenwerken voor de sector Metaal en Techniek.
Vba-methode	Value based methode (een rekenmethode voor Wtp)
VEV	Vereist eigen vermogen
VG-PMT	Vereniging van gepensioneerden PMT
Vo	Verantwoordingsorgaan PMT
Wtp	Wet toekomst pensioenen

1 INLEIDING

Vanwege de invoering van de Wet toekomst pensioenen (Wtp) is het noodzakelijk om de pensioenregeling van de bedrijfstak Metaal en Techniek (kortweg Metaal en Techniek) aan te passen. Deze bedrijfstakken hebben de pensioenregeling ondergebracht bij het Pensioenfonds Metaal en Techniek (kortweg: PMT).

De aanpassing van de huidige pensioenregeling naar een solidaire premiereregeling is overeengekomen door de werkgeversorganisaties en werknemersorganisaties, samenwerkend in de Vakraad Metaal en Techniek (hierna: Vakraad). De Vakraad heeft PMT opdracht gegeven om de aangepaste pensioenregeling vanaf 1 januari 2026 uit te voeren.

De Vakraad heeft hiervoor op 31 mei 2024 een transitieplan aan PMT verstrekt, inclusief een beschrijving van de gewijzigde pensioenregeling. Op 15 april 2025 heeft de Vakraad hieraan een addendum toegevoegd. Waar in dit implementatieplan wordt gesproken over 'transitieplan', wordt het transitieplan inclusief het addendum daarop bedoeld.

Daarnaast heeft de Vakraad PMT verzocht om de op 1 januari 2026 opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten in te varen in de aangepaste pensioenregeling. Voor deelnemers die nadeel ondervinden van de afschaffing van de doorsneesystematiek is in het transitieplan een compensatie opgenomen.

In het transitieplan heeft de Vakraad de gemaakte keuzes, de overwegingen en berekeningen die ten grondslag liggen aan de wijziging van de pensioenovereenkomst vastgelegd. Ook is beschreven hoe wordt omgegaan met opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten en bevat het plan een verantwoording waarom deze transitie evenwichtig is.

PMT heeft in de bestuursvergadering van 12 juni 2025 besloten de opdracht van de Vakraad te aanvaarden en het verzoek tot invaren in te willigen. Op grond van artikel 150i van de Pensioenwet (PW) heeft PMT dit implementatieplan opgesteld. Hierin wordt ook het proces beschreven hoe tot het besluit is gekomen.

In dit implementatieplan legt PMT vast op welke wijze voorbereidingen worden getroffen voor de uitvoering van de gewijzigde pensioenovereenkomst, op welke wijze invulling wordt gegeven aan de uitvoering daarvan en hoe wordt omgegaan met opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten.

Als zich naar inzicht van het bestuur ingrijpende, onvoorziene omstandigheden voordoen waardoor dit implementatieplan geen accuraat beeld meer geeft, zal het bestuur dit melden aan de Vakraad, het verantwoordingsorgaan, de raad van toezicht, de Vereniging van Gepensioneerden PMT (VG-PMT) en aan De Nederlandsche Bank (DNB) en daarbij aangeven hoe het bestuur besluit te handelen.

Dit implementatieplan wordt binnen twee weken na de vaststellingsdatum aan DNB verzonden. Het plan wordt gepubliceerd op de website van PMT en is daar beschikbaar voor alle deelnemers, gewezen deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden.

Op de website is ook een samenvatting in begrijpelijke taal te vinden. De aankondiging daarvan vindt plaats via de reguliere communicatiemiddelen van PMT zoals het PMT Pensioenmagazine.

Dit implementatieplan is vastgesteld op 26 juni 2025 te Den Haag.

Het bestuur van PMT

Mieke van Veldhuizen
*voorzitter namens werknemers en
pensioengerechtigden*

Terry Troost
voorzitter namens de werkgevers

George de Booij

Eunice Bronswijk-
Pais

Semih Eski

Ron Follon

Linda Gastelaars

Bert Jaarsma

Hans de Ruiter

Joep Schouten

Jacqie van Stigt

Caspar Vlaar

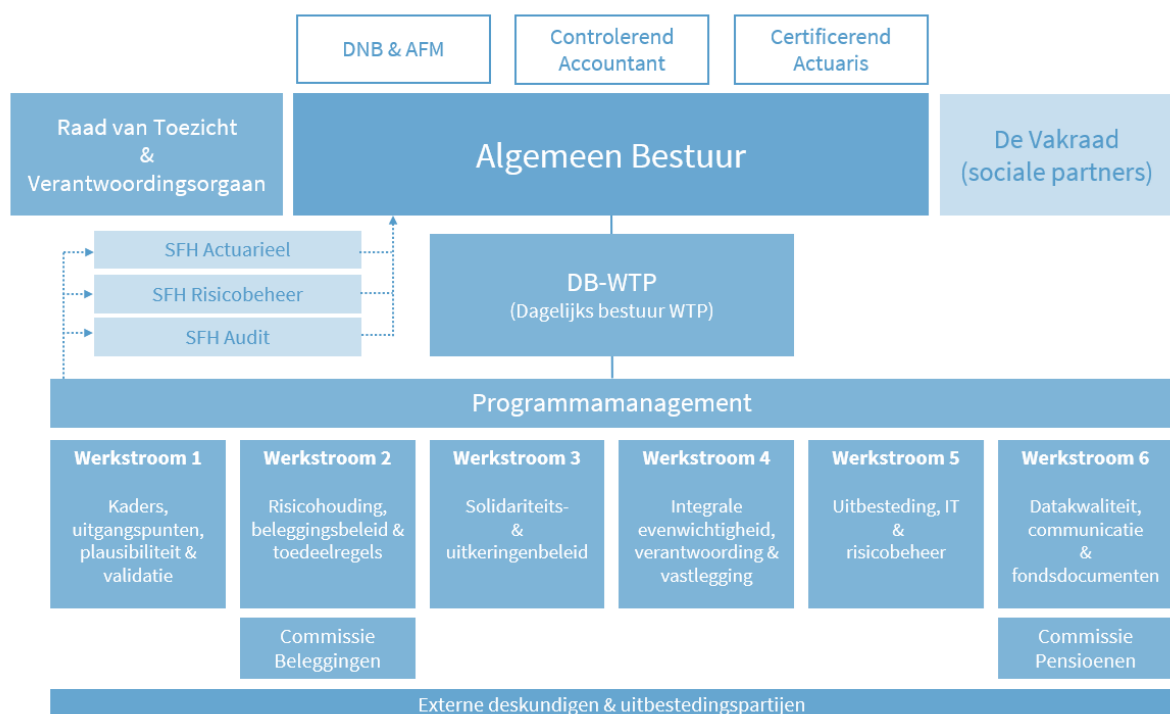
2 INRICHTING PROJECTORGANISATIE EN BESLUITVORMING

2.1 INRICHTING PROJECTSTRUCTUUR VOOR TRANSITIEPERIODE

De transitie naar een nieuwe pensioenregeling vereist overleg en instemming van verschillende partijen.

De projectstructuur is opgezet om de besluitvorming binnen verschillende gremia en in overleg met stakeholders te faciliteren. Het doel is een tijdige en evenwichtige transitie van de huidige pensioenregeling naar een gedragen, uitvoerbare en betaalbare pensioenregeling binnen de wettelijke kaders van het nieuwe pensioenstelsel.

De projectstructuur van PMT is:

De betrokken gremia en achterbannen met bijbehorende taken en verantwoordelijkheden zijn:

- **De Vakraad**

De werkgeversorganisaties en werknemersorganisaties, samenwerkend in de Vakraad, zijn de sociale partners van PMT. De Vakraad is verantwoordelijk voor de arbeidsvoorwaarde pensioen.

De sector Metaal en Techniek bestaat uit:

In het transitieplan heeft de Vakraad beschreven hoe de nieuwe pensioenregeling én een evenwichtige overgang naar het nieuwe pensioenstelsel moeten worden vormgegeven. Het invaarverzoek maakt deel uit van het transitieplan.

Na het horen van de Vereniging van Pensioengerechtigden (VG-PMT) heeft de Vakraad het transitieplan en daarmee de opdracht aan PMT verstrekt volgens artikel 102a PW. Het transitieplan vormt de basis voor de besluitvorming door PMT.

- **Algemeen bestuur PMT**
Het algemeen bestuur van PMT (hierna: het bestuur) is eindverantwoordelijk voor het Wtp-programma. Het bestuur neemt de definitieve besluiten die nodig zijn voor het halen van de mijlpalen binnen het programma.
- **Dagelijks bestuur WTP (DB-Wtp)**
Het Dagelijks bestuur Wtp (DB-Wtp) heeft een procesmatige rol en voert opdrachten uit volgens de richtlijnen van het bestuur. Dit omvat onder andere het voorbereiden en voeren van overleggen met toezichthouders (DNB en AFM), Vakraad, uitbestedingspartijen en andere stakeholders. Daarnaast neemt het DB-Wtp besluiten over capaciteit, de inhuur van externen en aanpassingen in de governance en/of planning van het Wtp-programma. Ten slotte is het DB-Wtp het eerste aanspreekpunt bij escalaties.

Het DB-Wtp als volgt samengesteld:

- De werknemersvoorzitter van het bestuur
- De werkgeversvoorzitter van het bestuur
- Programmamanagement Wtp
- Directeur Beleggingen
- Sleutelfunctiehouder risicobeheer
- Directeur Bestuursbureau

■ **Programmamanagement**

Het programmanagement richt zich op het coördineren en sturen van de verschillende werkstromen om de overkoepelende doelstellingen van de Wtp te bereiken. Het doel is een zo efficiënt mogelijke en zorgvuldige transitie naar het nieuwe pensioenstelsel.

Het programmamanagement bekijkt het Wtp-programma en de werkstromen in onderlinge samenhang. De aansturing van de verschillende werkstromen – inclusief de uitbestedingspartijen – richt zich zowel op de inhoud als op het proces. Daarnaast biedt het programmamanagement ondersteuning bij het ontwikkelen van beleid en strategie om de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel te faciliteren.

Dit omvat onder andere:

- **Coördinatie van de transitie:** Zorgen voor een goede overgang naar het nieuwe pensioenstelsel door begeleiding van het proces met de Vakraad, toezichthouders, fondsgremia en andere betrokken partijen.
- **Monitoring en evaluatie:** Toezicht houden op de voortgang van de implementatie en regelmatig evalueren of gestelde doelen worden bereikt.
- **Ondersteuning bij beleidsvorming:** Adviseren over de opties en strategie om de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel te optimaliseren.

■ **Werkstromen**

Binnen het Wtp-programma zijn de werkzaamheden onderverdeeld in zes werkstromen. Het programmamanagement stuurt deze werkstromen aan. Elke werkstroom heeft één vast aanspreekpunt. Deze medewerker is verantwoordelijk voor de inhoudelijke coördinatie van de werkzaamheden binnen de werkstroom.

- *Werkstroom 1: Kaders, uitgangspunten, plausibiliteit en validatie*
In werkstroom 1 worden de beleidsdocumenten opgesteld voor de inrichting van een goede basis van de besluitvorming. Dit omvat onder meer het opstellen van een evenwichtigheidskader, het toetsingskader en een uitgangspuntendocument waaraan de besluitvorming wordt getoetst. Dit geeft houvast en borgt consistentie in de besluitvorming. Ook de plausibiliteit van de uitkomsten van berekeningen en de modelvalidatie worden binnen deze werkstroom voorbereid.
- *Werkstroom 2: Risicohouding, beleggingsbeleid & toedeelregels*
Werkstroom 2 richt zich op de voorbereiding van bestuurlijke besluiten voor de vaststelling van de risicohouding en vervolgens op het beleggingsbeleid en de toedeelregels op basis van de vastgestelde risicohouding. Ook de werkzaamheden voor de partiële toetsing van de risicohouding, het beleggingsbeleid en de toedeelregels door DNB zijn in deze werkstroom verricht.

- *Werkstroom 3: Solidariteits- en uitkeringenbeleid*

Deze werkstroom richt zich op de voorbereiding van bestuurlijke besluiten over de financiële inrichting van de solidariteitsreserve en vormgeving van het solidariteits- en uitkeringenbeleid. De twee beleidsgebieden zijn integraal bekeken en getoetst aan de vastgestelde kaders.

- *Werkstroom 4: Integrale evenwichtigheid, verantwoording en verslaglegging*

In deze werkstroom vinden alle berekeningen plaats en de beoordeling daarvan, evenals de voorbereiding voor het bestuurlijk oordeel over de evenwichtigheid. De verantwoordingsdocumenten, waaronder het implementatieplan en invaarsjabloon, vallen onder de verantwoordelijkheid van deze werkstroom.

- *Werkstroom 5: Uitbesteding, IT & Risicobeheer*

Onderdeel van de werkzaamheden van werkstroom 5 is de uitbesteding en IT in brede zin. Dit omvat onder andere het ontwikkelen van een beoordelingskader, het beoordelen van voortgangsrapportages van de uitbestedingspartijen, het formuleren van de bestuurlijke 'go/no-go' momenten en het verzorgen van de assurance. Ook het risicobeheer en de risicoanalyses behoren tot de kernactiviteiten van deze werkstroom.

- *Werkstroom 6: Datakwaliteit, communicatie & fondsdocumenten*

Werkstroom 6 bereidt de bestuurlijke besluiten voor rondom datakwaliteit, communicatie en de fondsdocumentatie. Ook behandelt deze werkstroom de (kleinere) inhoudelijke Wtp-gerelateerde onderwerpen die niet in de andere werkstromen zijn ondergebracht.

- **Sleutelfuncties**

De sleutelfunctiehouders zijn onafhankelijk en spelen een belangrijke rol bij de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel.

- **Risicobeheer:** de sleutelfunctiehouder risicobeheer ziet er op toe dat de transitie evenwichtig en beheerst verloopt, onder meer op basis van de door de eerste lijn/projectorganisatie geïdentificeerde en de ingezette beheersing van (potentiële) risico's die gepaard gaan met de overgang.
- **Actuariaat:** de sleutelfunctiehouder actuariaat beoordeelt de financiële gevolgen van de transitie en borgt dat de berekeningen en aannames plausibel en evenwichtig zijn.
- **Interne audit:** de sleutelfunctiehouder interne audit controleert of de processen rondom de transitie goed zijn doorlopen en of er voldoende interne controles zijn om een beheerste overgang te waarborgen.

De opinies van de sleutelfunctiehouders zijn onderdeel van het besluitvormingsproces door het bestuur. De sleutelfunctiehouders schuiven aan bij bestuursvergaderingen om hun opinie toe te lichten. De opvolging van hun opinies wordt actief gemonitord. Voorafgaand aan hun (overkoepelende) opinie bij het invaarsbesluit en het implementatieplan is de status van deze opvolging aan de sleutelfunctiehouders teruggekoppeld.

De sleutelfunctiehouders voeren onderling periodiek overleg om hun observaties en bevindingen uit te wisselen. De sleutelfunctiehouders risicobeheer en interne audit hebben daarnaast regelmatig overleg met het interne risicobeheer respectievelijk de audit bij de uitbestedingspartijen. Dit is van belang omdat zij optreden als vervullers van de PMT risicobeheer- en audit sleutelfuncties en om te beoordelen dat de governance bij deze partijen naar behoren functioneert.

Ten slotte is binnen het Wtp-programma gekozen voor zogenoemd 'dynamisch risicomanagement'. Dit houdt in dat de risicomanagementfunctie al in een vroeg stadium wordt betrokken bij de aanloop naar besluitvorming binnen PMT. De risicomangers en de sleutelfunctiehouder risicomanagement participeren in discussies met de eerste lijn binnen het bestuur, de bestuurscommissies en het bestuursbureau. Bij voorstellen die ter besluitvorming aan het bestuur worden voorgelegd, geeft de risicomanagementfunctie nog een eindoordeel.

Specifiek voor het Wtp-traject betekent dit onder meer dat de sleutelfunctiehouder-/ vervuller risicobeheer participeert in: a) een aantal werkstromen; b) de Commissie Beleggingen en de Commissie Pensioenen; en c) het dagelijks bestuur (DB) Wtp. Het doel daarvan is om gedurende het proces gevraagd én ongevraagd potentiële risico's onder de aandacht te brengen, ook gezien vanuit het totaalbeeld.

- **Verantwoordingsorgaan**

Het verantwoordingsorgaan (vo) speelt een cruciale rol bij de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. Het vo houdt toezicht op het beleid van het bestuur van PMT en legt hierover verantwoording af aan de belanghebbenden: (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers. Tijdens de transitieperiode heeft het vo een versterkte rol, met aanvullende bevoegdheden om ervoor te zorgen dat de belangen van alle betrokkenen goed worden behartigd.

Het vo heeft bijvoorbeeld adviesrecht over het invaarbesluit en de verdeling van het fondsvermogen (artikel 150m, lid 4 Pensioenwet).

Gedurende de implementatiefase wordt het vo ook gevraagd om advies uit te brengen over de uitvoeringsovereenkomst en andere beleidsstukken waarvoor het adviesrecht van het vo geldt. Daarnaast wordt het vo periodiek geïnformeerd over de voortgang van de implementatie.

- **Raad van toezicht (rvt)**

Het intern toezicht is belegd bij de raad van toezicht (rvt). De rvt ziet toe op zorgvuldige besluitvorming, evenwichtige belangenafweging en adequate risico-beheersing. In het kader van de transitie beoordeelt de rvt het besluitvormingsproces tot invaren en ziet erop toe dat daarbij alle relevante informatie is meegewogen. In aanvulling op de gebruikelijke rol van de rvt, heeft de rvt op grond van artikel 150m, lid 7 Pensioenwet een expliciet goedkeuringsrecht op het voorgenomen bestuursbesluit tot invaren.

De rvt zal ook in het vervolgproces periodiek worden geïnformeerd over de voortgang van het Wtp-traject.

2.2 BELANGRIJKSTE MIJLPALEN

Het Wtp-traject is gestart met de arbeidsvoorwaardelijke fase. In deze fase heeft de Vakraad de inhoudelijke keuzes gemaakt voor de nieuwe pensioenregeling en een invaarverzoek gedaan aan PMT. In de vervolgfase heeft PMT de keuzes van de Vakraad vertaald naar concrete beleidsbesluiten en technische voorbereidingen. De belangrijkste gerealiseerde mijlpalen zijn opgenomen in paragraaf 2.2.1.

Met het implementatieplan start de laatste fase van het transitietraject naar het nieuwe pensioenstelsel. Dit plan beschrijft de stappen die nodig zijn in de uitvoeringsfase om de nieuwe regeling te implementeren, inclusief de technische uitvoering en risicobeheersing. Het vormt de basis voor de uitvoering en zorgt ervoor dat alle voorbereidingen en besluiten in samenhang worden uitgevoerd. De volgende hoofdstukken geven een uitgebreide uitwerking. In paragraaf 2.2.2 is een kort overzicht opgenomen van de belangrijkste nog te realiseren mijlpalen.

2.2.1 Belangrijkste gerealiseerde mijlpalen

De projectorganisatie is ingericht op basis van werkstromen, zie paragraaf 2.1. Na het vaststellen van het projectplan en de werkwijze met tweedaagse bestuurlijke sessies zijn de verschillende onderwerpen bestuurlijk behandeld via het bob-model (beeldvorming – oordeelsvorming- besluitvorming). Naast het bob-model bevat de besluitvorming meerdere checks and balances binnen de governance, zoals de sleutelfuncties, het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht. De fondsgremia zijn hierbij steeds ondersteund door externe deskundigen.

Hierna zijn de belangrijkste gerealiseerde mijlpalen kort beschreven.

Belangrijkste gerealiseerde mijlpalen

Transitieplan

De Vakraad en het bestuur van PMT hebben een intensief proces doorlopen. Na een periode van kennissessies zijn diverse berekeningen gemaakt welke hebben geleid tot: a) de nieuwe pensioenregeling; en b) de maatstaven en bandbreedtes voor het prioriteren en realiseren van de transitiedoelstellingen bij invaren.

De Vakraad heeft het transitieplan op 31 mei 2024 vastgesteld. Op 15 april 2025 heeft de Vakraad een addendum aan het transitieplan toegevoegd, waarin bepaalde onderdelen van het transitieplan nader zijn toegelicht.

Programmaplan en projectstructuur

Op 19 december 2023 heeft het bestuur het Wtp-programmaplan vastgesteld. Op 4 april 2024 is de projectstructuur aangepast en ingericht zoals beschreven in paragraaf 2.1.

Belangrijkste gerealiseerde mijlpalen

Kaders, uitgangspunten en controles

Voorafgaand aan de besluitvorming heeft het bestuur in samenspraak en overleg met de gremia en de sleutelfunctiehouders risicobeheer en actuarieel diverse documenten vastgesteld om vooraf de consistentie en uitlegbaarheid van de besluitvorming te borgen.

- *Uitgangspuntendocument (19 november 2024)*
In dit document zijn de uitgangspunten beschreven met betrekking tot: 1) de modellering van het huidige beleid in het FTK; 2) de modellering van het voorgenomen beleid in de solidaire premieregeling; 3) de financiële startsituatie van de modellering; 4) de karakteristieken van de economische scenario's; 5) de karakteristieken van de verschillende maatmensen; en 6) de gehanteerde maatstaven.
- *Evenwichtigheidskader (18 juni 2024)*
Het evenwichtigheidskader is opgesteld met als belangrijk doel dat de discussie over evenwichtigheid vooraf wordt gevoerd en steeds integraal onderdeel is van de besluitvorming. Het evenwichtigheidskader bevat een concrete invulling van het begrip evenwichtige belangenafweging waaraan het bestuur de (deel)besluiten toetst. In het evenwichtigheidskader zijn op basis van de missie, visie en strategie van PMT principes gedestilleerd die nader zijn geconcretiseerd in transitiedoelstellingen, maatstaven en bandbreedtes.
- *Toetsingskader (18 juni 2024)*
Het toetsingskader bevat de concrete uitwerking van de doelstellingen en beleidsuitgangspunten (waaronder de risicohouding) en het criterium dat besluiten uitvoerbaar dienen te zijn binnen een integere en beheerste bedrijfsvoering. Toepassing van het toetsingskader op (deel) besluiten omvat tevens een toets aan de relevante wet- en regelgeving.

In aanvulling op de uitgangspunten en kaders zijn de modellen gevalideerd en is de plausibiliteit van de berekeningen getoetst. Het bestuur heeft onderbouwd geconcludeerd dat – mede op basis van de externe toetsen en het oordeel van de sleutelfunctiehouder actuarieel – de berekeningsuitkomsten als plausibel kunnen worden aangemerkt en hiermee ondersteunend zijn in het besluitvormingsproces.

- *Modelvalidatie (4 juni 2025)*
Om de juistheid van de uitkomsten van berekeningen te borgen is het model extern gevalideerd. Naast een inhoudelijk toets van het model vindt ook een procesvalidatie plaats om tevens correct gebruik van het model te borgen (zie hoofdstuk 3 voor beheersing modelrisico).
- *Plausibiliteitscontroles (4 juni 2025)*
De uitkomsten van de berekeningen zijn getoetst onder andere door gevoeligheidsanalyses en schaduwberekeningen uitgevoerd door een externe partij.

Het beschikken over voldoende inzicht in de datakwaliteit, voorafgaand aan het invaren, is een vereiste om evenwichtig te kunnen invaren c.q. correct de individuele pensioenvermogens te kunnen vaststellen.

Belangrijkste gerealiseerde mijlpalen

Datakwaliteit (4 juni 2025)

PMT heeft het Kader datakwaliteit van de Pensioenfederatie gevolgd dat helpt om aan de hand van een aantal stappen inzicht te krijgen in de datakwaliteit en te beoordelen of de data voldoende betrouwbaar zijn voor een correcte overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Dit proces omvat onder andere risicobeoordelingen, data-analyses en rapportages waardoor fouten in berekende pensioenvermogens worden voorkomen. Het bestuur heeft na kennisname van de opinies van de sleutelfunctiehouders en een goedkeurende verklaring van de certificerend accountant besloten dat de kwaliteit van de data van PMT voldoende betrouwbaar is om te kunnen invaren. Zie verder hoofdstuk 4

Risicohouding en beleggingsbeleid

De risicohouding is gebaseerd op het risicopreferentieonderzoek dat inzicht biedt in de risicobereidheid en het risicodraagvlak van de deelnemers van PMT. De risicohouding combineert de voorkeuren van de deelnemers met wetenschappelijke inzichten en deelnemerskenmerken om een verantwoorde risicohouding te bepalen. Het bestuur heeft, na overleg met het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht, op *24 september 2024* de risicohouding vastgesteld.

Het beleggingsbeleid is vervolgens ingericht om de risicohouding te ondersteunen. Daarbij zijn de beleggingen zo gekozen dat ze passen binnen de grenzen van de risicohouding en de daarop gebaseerde toedeelregels. Het beleggingsbeleid en de toedeelregels zijn door het bestuur op *5 november 2024* vastgesteld.

Solidariteits- en uitkeringenbeleid

Een belangrijk onderdeel van de solidaire premieregeling is de component solidariteit. Dit komt terug in de op 19 november 2024 door het bestuur gemaakte keuzes met betrekking tot het solidariteits- en uitkeringenbeleid. Er zijn keuzes gemaakt over onder andere de (evenwichtigheid van de) vul- en uitdeelregels van de solidariteitsreserve, de inrichting van de collectieve uitkeringsfase, de spreidingsperiode en het projectierendement.

Uitbesteding en IT

De belangrijkste uitbestedingspartijen, PGGM Pensioenbeheer (hierna: PGGM) en MN Vermogensbeheer (hierna: MN), hebben bevestigd dat de pensioenregeling technisch uitvoerbaar is. Om richting het transitiemoment de kwaliteit en voortgang te monitoren heeft het bestuur op 17 oktober 2024 een beoordelingskader vastgesteld. Daarnaast heeft het bestuur een viertal checkpoints bepaald. Zie verder paragraaf 3.4.

Communicatieplan

In het communicatieplan is opgenomen op welke wijze PMT de fondsdeelnemers en werkgevers informeert over de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. Het bestuur heeft het communicatieplan vastgesteld op 13 mei 2025. Op 13 juni 2025 is het communicatieplan ingediend bij de AFM.

Belangrijkste gerealiseerde mijlpalen

Partiële toetsen en deep dive DNB

Gedurende het Wtp-traject heeft DNB op verschillende momenten haar oordeel gegeven. Er zijn verschillende risico-identificerende gesprekken geweest. Daarnaast heeft PMT in *Q4 2024* gebruik gemaakt van de mogelijkheid om voorafgaand aan de invaarmelding partiële toetsen te laten uitvoeren op de onderwerpen: vormgeving pensioenregeling en risicohouding, toedeelregels en beleggingsbeleid.

Ten slotte heeft DNB in februari – maart 2025 een deep dive (verregaand onderzoek) gedaan naar de integrale evenwichtigheidsbeoordeling van het voorgenomen invaarbesluit, waarbij ook is gekeken naar het uitgangspuntendocument, het evenwichtigheids- en toetsingskader.

De observaties en bevindingen van DNB zijn in het bestuur en de fondsgremia besproken en verwerkt in de definitieve documenten.

Opdrachtaanvaarding/-bevestiging

De opdrachtbevestiging is het sluitstuk waarmee het bestuur de Vakraad informeert over de opdrachtaanvaarding. De Vakraad besluit welke pensioenregeling men wil voor de deelnemers en maakt keuzes over de inrichting. In de opdrachtbevestiging heeft het bestuur uiteengezet hoe het de opdracht van de Vakraad zal invullen en wat de consequenties van de gemaakte keuzes zijn. De opdrachtaanvaarding is met de Vakraad gedeeld en daarmee is geborgd dat de Vakraad en PMT vanaf de start hetzelfde beeld hebben bij de opdracht en de gevolgen van de keuzes.

De opdrachtaanvaarding is op 26 juni 2025 – na voorafgaande afstemming met de Vakraad en de fondsorganen – door het bestuur vastgesteld.

2.2.2 Vervolgstappen tot aan de transitie

De implementatiefase van de nieuwe pensioenregeling en de transitie volgt de project-governance, zoals beschreven in paragraaf 2.1.

In de navolgende tabel worden de vervolgstappen (kort) weergegeven. Gedurende de implementatiefase volgt het bestuur uiteraard de ontwikkelingen, risico's en werking van beheersmaatregelen op alle Wtp-terreinen nauwlettend. Daarnaast toetst het bestuur ieder kwartaal – na publicatie van de DNB scenariosets – of de in het transitieplan en evenwichtigheidskader vastgestelde bandbreedtes niet worden overschreden.

Nog te realiseren mijlpalen

Communicatieplan/ Transitiecommunicatie	Uitvoering geven aan het communicatieplan; voorbereiden en uitvoeren transitiecommunicatie, waaronder de transitiecommunicatie na invaren. Voor een uitgebreide uiteenzetting van de communicatie aan de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden wordt verwezen naar het communicatieplan.	Q3/Q4 2025- Q1/Q2 2026
Fondsdocumentatie	Opstellen en vaststellen van fondsdocumenten (o.a. pensioen-reglement, uitvoeringsovereenkomst, ABTN en beleidsdocumenten). Het bestuur zal hierover een oordeel vormen en eind september de stukken definitief vaststellen, waarna deze voor zover vereist aan de toezichthouders worden gestuurd.	Q3 2025
Contracten uitbestedingspartijen	Aanpassen dienstverleningsovereenkomsten met uitbestedingspartijen, waaronder ook de Service Level Agreement (SLA), Gegevensleveringsovereenkomst (GLO) en het Target Operating Model (TOM). Deze juridische documenten vormen de basis voor de (toekomstige) samenwerking, leggen de verwachtingen en verantwoordelijkheden van partijen vast en vormen de grondslag voor de dienstverlening in de komende jaren. Het bestuur zal hierover een oordeel vormen en eind september na besluitvorming de documenten ondertekenen. Ook deze documenten worden voor zover vereist toegezonden aan de toezichthouders.	Q3 2025

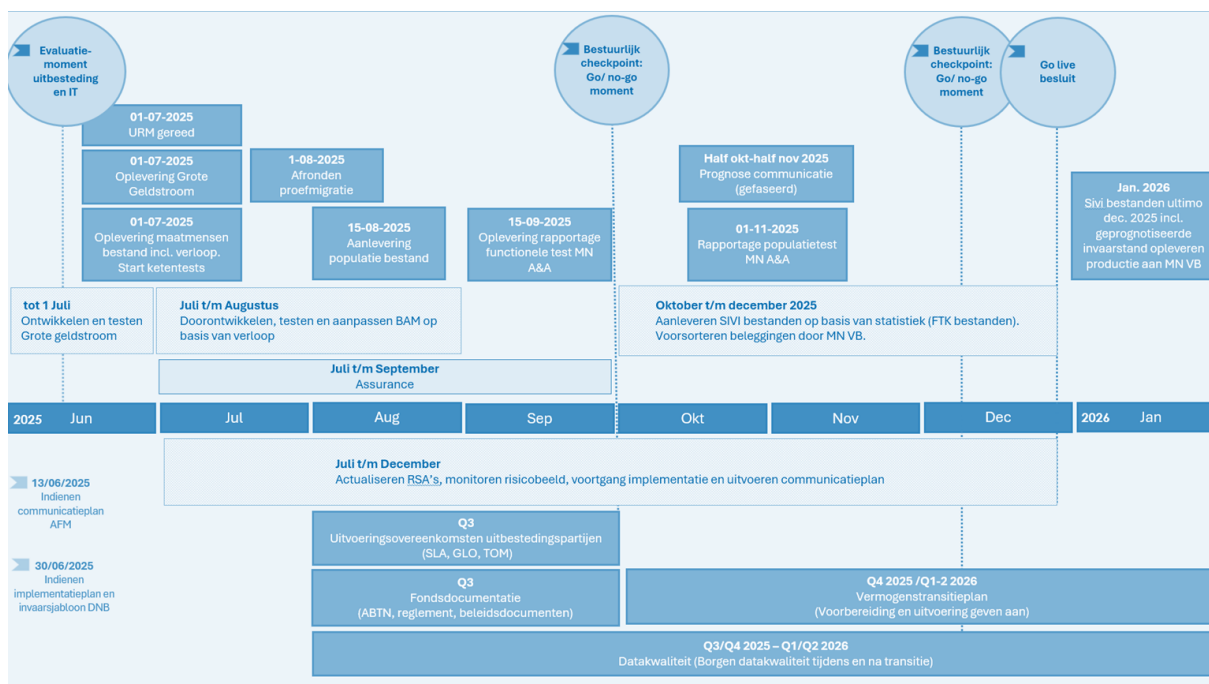
Nog te realiseren mijlpalen

Bestuurlijke checkpoints ('go/no-go' momenten)	Het bestuur heeft een aantal bestuurlijke checkpoints vastgesteld voor de concrete uitvoering – de technische en organisatorische voorbereiding – voor het invaren en het in gebruik nemen van de nieuwe pensioenregeling. Uitbestedingspartijen zullen ten minste maandelijks aan het bestuur rapporteren over de voortgang. Het bestuur zal met hulp van interne en externe expertise de voortgang, de uitkomst van de testresultaten alsook de assurancerapportages op verschillende momenten beoordelen. Bij de checkpoints besluit het bestuur of de voortgang voldoende is voor een beheerste en integere overgang naar het nieuwe pensioenstelsel per 1 januari 2026. Het bestuur neemt deze besluiten op basis van vooraf vastgestelde vereisten die zijn opgenomen in een beoordelingskader. De verschillende checkpoints zijn uitgewerkt in paragraaf 4 van hoofdstuk 3.	Q3 2025- Q1 2026
Datakwaliteit	Met betrekking tot de datakwaliteit wordt toetsmoment 2 (borgen datakwaliteit tijdens en na transitie) voorbereid in de tweede helft van 2025 en uitgevoerd in de eerste helft van 2026.	Q3 2025-Q2 2026
Vermogenstransitieplan	Voorbereiden en uitvoering geven aan het vermogenstransitieplan. De transitie naar de aangepaste pensioenregeling inclusief invaren gaat gepaard met een wijziging van de beleggingsmix van het fonds. Er is een stappenplan gemaakt om deze wijziging door te voeren. De wijziging zal geleidelijk plaatsvinden teneinde geen nadelige marktschokken te veroorzaken. MN rapporteert hierover periodiek aan de beleggingsadviescommissie en het bestuur wat bijsturing en aanpassingen tijdig mogelijk maakt ingeval de situatie daarom vraagt.	Q3 2025-Q2/Q4 2026

Nog te realiseren mijlpalen

Invaarbeschikking DNB	Voor de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel is een positieve invaarbeschikking van DNB vereist. In september zal DNB een voorlopig oordeel geven op basis van de invaarmelding. DNB is na het doorlopen van de partiële toetsen en de deep dive met veel van de inhoud bekend en zal extra aandacht besteden aan de opvolging van eerdere observaties. In Q4 zal DNB definitief oordelen of een positieve invaarbeschikking kan worden afgegeven. Eventuele ontwikkelingen zullen steeds met DNB worden gedeeld.	Q3-Q4 2025
Finaal invaarbesluit	Dit betreft het laatste besluit vlak voor invaren. Bij het finale invaarbesluit wordt (voor zover mogelijk) vastgesteld of is voldaan aan de kaders die zijn gesteld door de Vakraad (bandbreedtes en dekkinggraad) en eventuele extra vereisten vanuit de toezichthouders. Het finale invaarbesluit valt samen met het bestuurlijk checkpoint in december 2025. NB. De definitieve dekkinggraad is begin 2026 bekend en zal derhalve dan definitief worden vastgesteld.	Q4 2025

Een tijdlijn van de mijlpalen geeft het volgende beeld voor 2025:

De daadwerkelijke transitie inclusief het invaren vindt begin 2026 plaats. Dit moment is gekozen om op basis van gecontroleerde jaarwerkstanden een zo betrouwbaar mogelijke verdeling van het vermogen te realiseren, na akkoord van certificerend actuaris WTW. De transitie wordt beoordeeld door externe accountant Deloitte op basis van de te nemen stappen in toetsmoment 2 (volgens het servicedocument van de Pensioenfederatie).

Vanaf het najaar 2025 beoordelen PGGM en PWC samen met Internal Audit PGGM de opzet van de processen, volgens de tijdslijnen van het betreffende systeem. Dit is ter voorbereiding voor de type I verklaring op de processen in het voorjaar van 2026 en borgt dat de aanpassingen in de bouw- en leveringsfase worden meegenomen.

In april 2026 wordt de opzet en het bestaan (type I) van de aanpassingen aan de standaard ISAE 3402 vastgesteld. De werking van de processen wordt uiteraard ook over 2026 aangetoond (type II verklaring eind voorjaar 2027).

Voor het vermogensbeheer bij MN geldt een vergelijkbaar proces en tijdspad. Vanaf medio 2025 wordt een eerste opzet vastgelegd in het controle framework. PMT verwacht dat MN na 1 januari 2026 een ISAE 3402 type I (opzet en bestaan) verklaring afgeeft. De type II verklaring volgt later, omdat voor de controls een minimale werkingstermijn van 6 maanden vereist is.

De borging van de ISAE 3402 controls in de gewijzigde of aangepaste processen voor de Wtp zijn daarmee voor zowel MN als PGGM onderdeel van alle lagen van monitoring en verantwoording richting het bestuur van PMT.

2.3 BESLUITVORMINGSPROCES VASTSTELLING IMPLEMENTATIEPLAN

2.3.1 Doorlopen besluitvormingsproces

Het besluitvormingsproces is doorlopen volgens de gebruikelijke werkwijze binnen het Wtp-programma: via het bob-model. De inhoud van het implementatieplan is voorbereid in de verschillende werkstromen, afhankelijk van het betreffende onderdeel. De gremia zijn bijgestaan door externe deskundigen.

In de navolgende tabel wordt het besluitvormingsproces chronologisch weergegeven:

Besluitvormingsproces vaststelling implementatieplan PMT	
bestuur 25 maart 2025	Beeldvorming implementatieplan
bestuur 8/9 april 2025	Oordeelsvorming implementatieplan
bestuur 4 juni 2025	Oordeelsvorming implementatieplan
vo 5 juni 2025	Kennisname van en toelichting op eerste versie implementatieplan
sfh's 10 juni 2025	Opinies sleutelfunctiehouders op implementatieplan
bestuur 12 juni 2025	Voorgenomen besluit implementatieplan
rvt 13 juni 2025	Toelichting op/ bespreken van implementatieplan bestuur en rvt
rvt 17 juni 2025	Passage oordeel rvt implementatieplan
vo 19 juni 2025	Informerende vo over laatste versie implementatieplan
bestuur 23 juni 2025	Definitieve vaststelling implementatieplan door bestuur (besluit)

2.3.2 Oordeel van het bestuur

Het bestuur heeft besloten:

- de opdracht tot uitvoering van de aangepaste pensioenregeling van de Vakraad te aanvaarden inclusief het uitvoeren van de compensatieregeling en
- in te stemmen met het invaren van de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten en met de door de Vakraad voorgestelde methode.

Het bestuur is ervan overtuigd dat PGGM en MN de transitie naar de aangepaste pensioenregeling op een beheerste en integere wijze kunnen uitvoeren en dat de risico's voldoende beperkt zijn of zullen worden. Deze overtuiging is gebaseerd op de risicoanalyse en de inventarisatie van de beheersmaatregelen zoals beschreven in hoofdstuk 3. Daarnaast is het bestuur ervan overtuigd dat de belangen van alle deelgroepen – de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden – bij het besluit tot de transitie inclusief het invaren en de compensatie op een voldoende evenwichtige manier zijn gewaarborgd. De onderbouwing van deze overtuiging is opgenomen in hoofdstuk 5.

2.3.3 Oordelen van de sleutelfunctiehouders

Het bestuur heeft de sleutelfunctiehouders om een oordeel gevraagd over de juistheid van zijn besluit en over de inhoud van het implementatieplan.

Sleutelfunctiehouders:

- sleutelfunctie interne audit
- sleutelfunctie actuariael
- sleutelfunctie risicobeheer

De oordelen van de sleutelfunctiehouders zijn vastgelegd in afzonderlijke documenten. Hierna volgen korte samenvattingen.

Sleutelfunctiehouder risicobeheer

De sleutelfunctiehouder risicobeheer heeft op 12 juni 2025 een risico-opinie op het implementatieplan afgegeven. In deze opinie zijn de volgende observaties opgenomen:

- Het implementatieplan is opgesteld met inachtneming van de Good Practice van De Nederlandsche Bank ten aanzien van de inhoudsopgave van het implementatieplan en de Factsheet die toeziet op de inhoudelijke vereisten die DNB stelt aan het implementatieplan.
- Er heeft geen (externe) integrale toets aan wet- en regelgeving plaatsgevonden.
- Vanuit de tweede lijn heeft de risicomanagementfunctie (de sleutelfunctiehouder risicobeheer en de risicomangers) in relatie tot het Wtp-programma onder meer risico opinies opgesteld bij de volgende onderwerpen:
 - Evenwichtigheidskader
 - Uitgangspunten
 - Risicohouding
 - Solidariteitsbeleid
 - Uitkeringenbeleid
 - Strategisch Beleggingsbeleid
 - Datakwaliteit
 - Risicoanalyses en actualisaties daarvan zowel binnen PMT als over de keten
 - Plausibiliteitscontroles
 - Modelrisico
 - Opdrachtbevestiging
 - Invaarbesluit (AB-Wtp 24 juni 2025)
- Van de aanbevelingen, adviezen en voorwaarden die zijn opgenomen in de eerder opgestelde risico-opinies is het merendeel opgelost. Een zeer beperkt aantal voorwaarden en adviezen is nog onderhanden. Het betreft met name het modelrisico: de gebruikte modellen opnemen in de PMT modelinventaris en hierover rapporteren plus de ISAE type 2 verklaring van ORTEC.
- De risicomanagementfunctie heeft meerdere reviews uitgevoerd op (delen van) het implementatieplan en de feedback daarop is naar tevredenheid verwerkt.

De opinie is afgesloten met een positief eindoordeel met de navolgende toelichting.

De risicomanagementfunctie heeft het complete implementatieplan beoordeeld in aanvulling op eerdere beoordelingen van de onderdelen van dit implementatieplan en heeft daarbij de volgende constatering:

- De risicomanagementfunctie heeft vastgesteld dat het implementatieplan in lijn is met de Good Practice van De Nederlandsche Bank en bijbehorende Factsheet.
- In het bijzonder heeft de risicomanagementfunctie getoetst op hoofdstuk 3: Risicoanalyses en beheersingsmaatregelen. De inhoud van dit hoofdstuk is mede gebaseerd op de onderliggende risicoanalyses.
- De Wtp risicoanalyse voldoet qua scope aan de voorschriften en beschrijft daarmee de belangrijkste risico's.
- De inhoudelijke opmerkingen over de risicoanalyses en beheersingsmaatregelen zijn naar tevredenheid verwerkt en de omvang van de risicobereidheid en van de bruto en netto risico's worden door de risicomanagementfunctie onderschreven.

Sleutelfunctiehouder actuariael

De sleutelfunctiehouder actuariael heeft in relatie tot het Wtp-programma onder meer risico-opinies opgesteld bij de volgende onderwerpen:

- Evenwichtigheidskader
- Uitgangspunten
- Actuariële grondslagen
- Risicohouding
- Solidariteitsbeleid
- Uitkeringenbeleid
- Strategisch Beleggingsbeleid
- Datakwaliteit
- Risicoanalyses en actualisaties daarvan zowel binnen PMT als over de keten
- Plausibiliteitscontroles
- Modelrisico
- Opdrachtbevestiging
- Invaarbesluit (AB-Wtp 24 juni 2025)

De sleutelfunctiehouder actuariael heeft op 17 april 2025 een overkoepelende opinie op het gevolgde proces in relatie tot invaren afgegeven (de voorgenomen besluitvorming). In deze opinie is door de sleutelfunctiehouder actuariael vastgesteld dat er voldoende aandacht is besteed aan de opmerkingen en bevindingen uit de uitgebrachte adviezen, wat heeft geleid tot een positief oordeel op de voorgenomen besluitvorming tot invaren en heeft geresulteerd in het opstellen van het implementatieplan.

Sleutelfunctiehouder interne audit

De sleutelfunctiehouder interne audit heeft op 12 juni 2025 een opinie op het implementatieplan afgegeven. In deze opinie is het navolgende opgenomen.

De sleutelfunctiehouder interne audit en de vervuller interne audit op het bestuursbureau (risicomangers) zijn in relatie tot het Wtp-programma betrokken geweest bij diverse AB-Wtp vergaderingen en hebben door middel van directe waarneming, de discussies inzake de risico-opinies van de sleutelfunctiehouder risicobeheer en de algemene risicoanalyses met betrekking tot de Wtp gevolgd.

Op basis van deze waarnemingen en de verstrekte opinies stelt de sleutelfunctiehouder interne audit vast dat:

- De sleutelfunctiehouder risicobeheer een positieve opinie heeft verstrekt bij het implementatieplan als geheel;
- De sleutelfunctiehouder risicobeheer de in hoofdstuk 3 opgenomen omvang van de risicobereidheid en van de bruto en netto risicoscores ten aanzien van de Wtp-risico's onderschrijft;
- De Wtp-risico's zoals beschreven in hoofdstuk 3 van het implementatieplan zijn besproken door het bestuur.

2.3.4 Oordeel verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan (vo) is geïnformeerd over het implementatieplan en is bekend met de onderliggende inhoud en het bestuurlijke besluitvormingstraject zoals dat is doorlopen voorafgaand aan het implementatieplan. Het vo heeft een parallel proces doorlopen aan dat van het bestuur. In de eerste periode, die een beeldvormend karakter had, verdiepte het vo zich in de materie via verschillende kennissessies. Daarbij is het vo meegenomen in de overwegingen van het bestuur op de betreffende dossiers. Specifiek ter voorbereiding op het adviesrecht is tweemaal een tweedaagse sessie voor het vo georganiseerd. Tijdens de eerste dag lag de focus op de onderlinge samenhang van de voorgenomen besluiten, inclusief de onderliggende overwegingen, afwegingen en cijfermatige onderbouwing. Op de tweede dag heeft het vo van gedachten gewisseld met de eigen externe adviseur en de raad van toezicht. Daarnaast is het vo in iedere vergadering geïnformeerd over de voortgang van het proces en de stand van zaken van de verschillende Wtp-dossiers.

Met betrekking tot het adviesrecht heeft het bestuur alle (voorgenomen) besluiten over de transitie naar het nieuwe stelsel via een adviesaanvraag voorgelegd aan het vo. Hierdoor heeft het vo de besluiten in onderlinge samenhang kunnen beoordelen.

In de adviesaanvraag is het besluitvormingsproces opgenomen, de belangenafwegingen toegelicht en is gemotiveerd waarom het bestuur de cijfermatige effecten van de overgang voor de verschillende groepen fondsdeelnemers evenwichtig vindt. Het vo heeft op 15 mei 2025 een positief advies uitgebracht.

2.3.5 Oordeel raad van toezicht

Na een periode van kennissessies is de raad van toezicht (rvt) periodiek meegenomen in de ontwikkelingen en besluitvorming op de verschillende Wtp-onderwerpen. Deze onderwerpen omvatten onder andere het iteratieve proces met de Vakraad, de risicohouding, het beleggingsbeleid (en toedeelregels), het solidariteits- en uitkeringenbeleid, datakwaliteit, uitbesteding/IT en het communicatieplan.

Met betrekking tot het goedkeuringsrecht van de rvt ten aanzien van het invaarbe besluit en de verdeling van het fondsvermogen, waaronder het evenwichtigheidsvraagstuk, zijn naast de reguliere sessies twee specifieke themadagen georganiseerd. Tijdens deze dagen zijn het invaarbe besluit, de toedeling van het fondsvermogen en het evenwichtigheidsvraagstuk uitgebreid en in onderlinge samenhang behandeld. De rvt kon daarbij vragen stellen aan (externe) adviseurs, de sleutelfunctiehouder risicobeheer en een afvaardiging van het bestuur.

Bij elke sessie vormden de planning en het doorlopen besluitvormingsproces, inclusief de (opvolging van de) opinies van de sleutelfunctiehouders en de risico's en de beheersing daarvan vaste onderdelen van het programma.

Op 23 mei 2025 heeft de rvt goedkeuring verleend aan het voorgenomen besluit van het bestuur tot collectieve waardeoverdracht, met inbegrip van het aanwenden van het vermogen (invaren). Op basis van de laatste ontwikkelingen en stand van zaken heeft de raad van toezicht op 24 juni 2025 zijn oordeel gegeven over de beheerste en integere uitvoering van de transitie. Dit concluderend oordeel over de risicoanalyses met betrekking tot datakwaliteit, IT en uitbesteding is verkort weergegeven in paragraaf 8 van hoofdstuk 3.

3 RISICOANALYSES EN BEHEERSINGSMATREGELEN

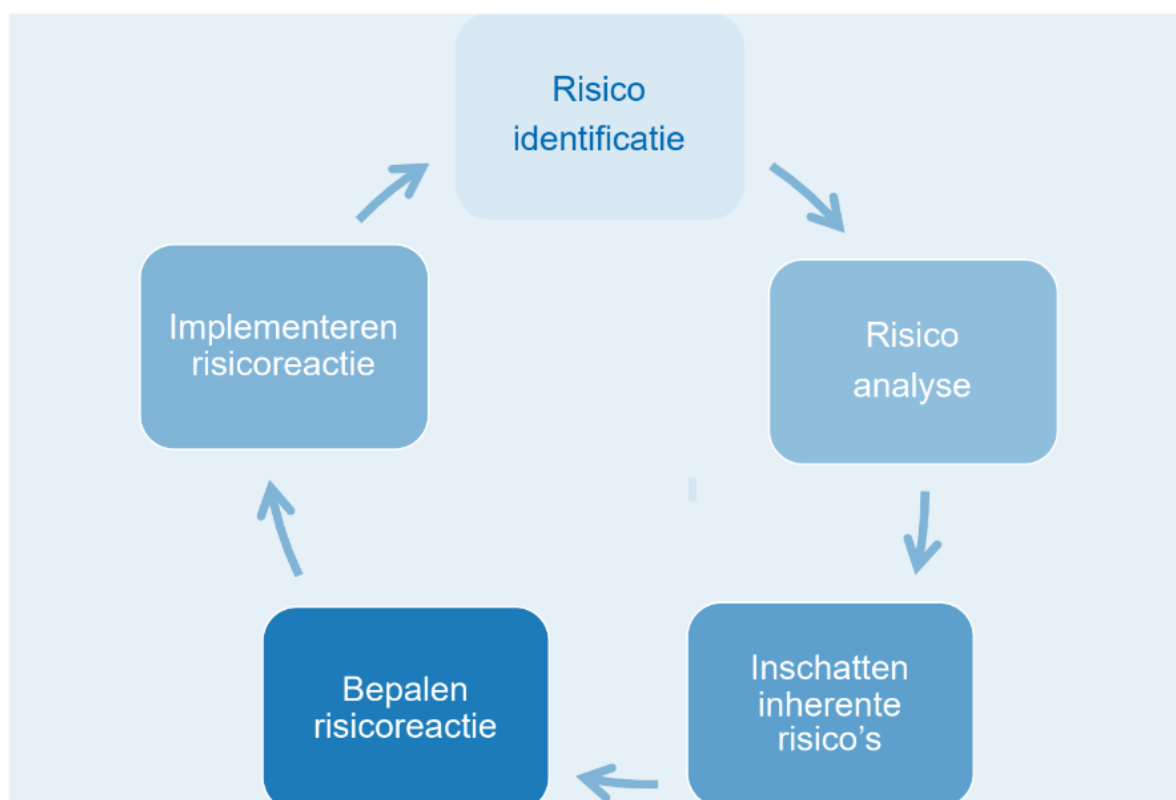
3.1 INLEIDING

Het risicobeleid van PMT is gerelateerd aan de missie, visie en strategie van PMT.

De doelstellingen van integraal risicomanagement voor PMT zijn:

- Het gestructureerd en procesmatig identificeren van en rapporteren over alle risico's die de realisatie van de door PMT gestelde ambities en doelstellingen belemmeren en/of in gevaar brengen, en
- Het mitigeren van deze risico's zodat deze binnen de risicobereidheid van PMT blijven of worden gebracht.

De risicobeheersing wordt vormgegeven in Risk Self Assessments (RSA), waarbij ten eerste gefocust wordt op het identificeren, analyseren en inschatten van de risico's, en vervolgens het bepalen en implementeren van de risicoreactie. Voor nieuwe risico categorieën, activiteiten, processen en projecten van significante omvang kan een separate RSA uitgevoerd worden¹. Op basis van dit beleid is ook voor het Wtp-programma een RSA uitgevoerd.

Figuur: PMT RSA Proces

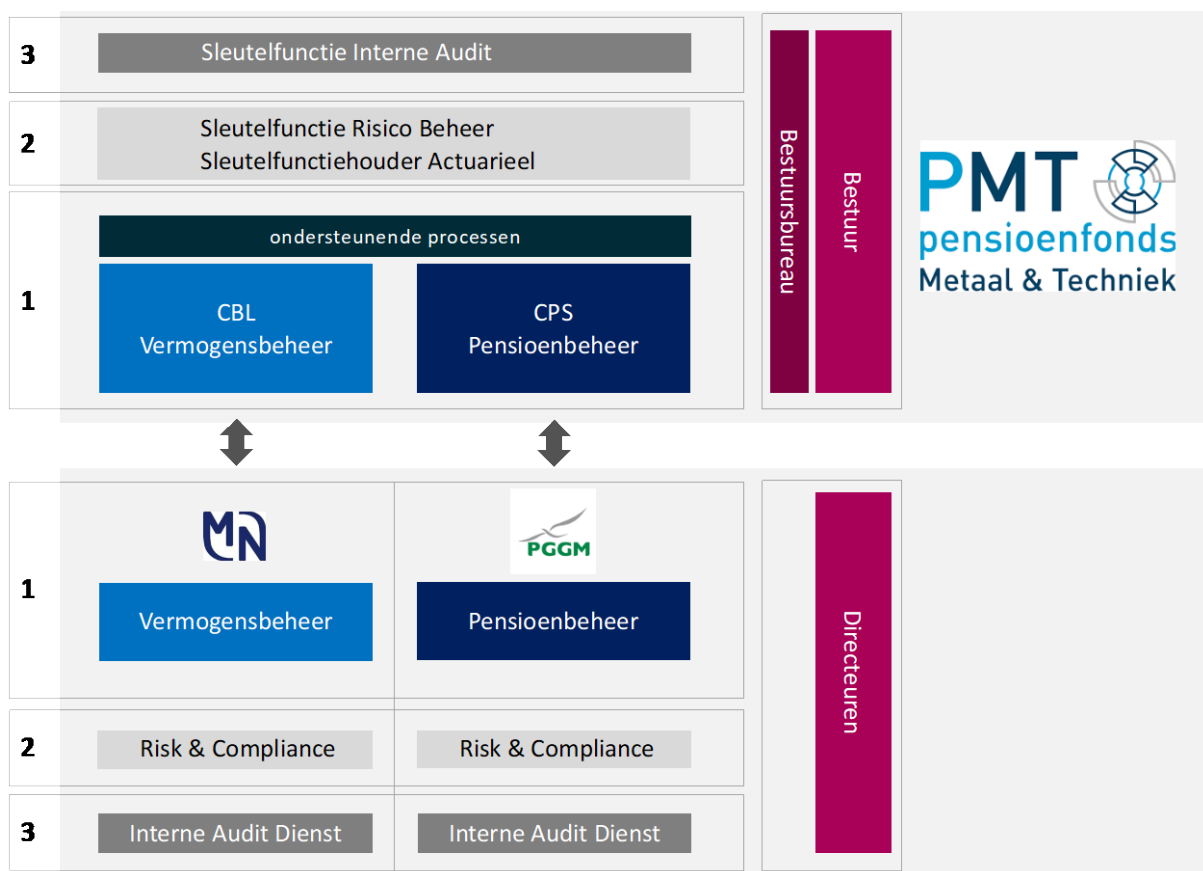
De uitgangspunten van het risicomanagementbeleid zijn tevens van toepassing op PGGM en MN. In het RSA-proces voor het Wtp-programma van PMT zijn de beheersing van de risico's door PGGM en MN direct betrokken, mede op basis van rapportages van PGGM en MN.

¹ Risicomanagementbeleid PMT december 2024

De risico governance van PMT is gebaseerd op de principes van het 3 lines model:

- *Eerste lijn - dagelijks bestuur, commissies én projectorganisatie*
Het (dagelijks) bestuur, tezamen met de commissies en de projectorganisatie vertegenwoordigen de eerste lijn. Zij zijn verantwoordelijk voor het bepalen van de risico's, de analyse daarvan alsmede de beheersing en de monitoring. Het betreft hier de risico's die tot hun aandachtsgebied behoren.
- *Tweede lijn – sleutelfunctiehouder risicobeheer, compliance officer en sleutelfunctiehouder actuariële functie en de risicomangers van het bestuursbureau*
De sleutelfunctiehouders risico beheer en actuariële functie en de compliance officer zijn de tweede lijn. Zij monitoren en bewaken, met ondersteuning van de risicomanager van het bestuursbureau, de werking van het risicobeheersingsproces.
- *Derde lijn – sleutelfunctiehouder interne audit*
De derde lijn wordt gevormd door de sleutelfunctiehouder interne audit. Deze geeft een onafhankelijk oordeel over de opzet en werking van de risicobeheersing.

Een RSA wordt door de risico-eigenaar opgesteld en door het bestuur vastgesteld. Als onderdeel van de vaststelling door het bestuur wordt door de risicomanagementfunctie altijd een risico-opinie toegevoegd. De interne auditfunctie heeft toegang tot alle RSA's.

Figuur: PMT 3 lines model

Doelstelling van het Wtp-programma

Het startpunt voor de RSA is de doelstelling van het Wtp-programma:

De transitie naar het nieuwe pensioenstelsel is een omvangrijk, meerjarig en complex traject met vele stakeholders. Het Wtp-programmaplan heeft tot doel zorgvuldige besluitvorming te faciliteren. Besluitvorming die voor de sector Metaal en Techniek leidt tot een tijdige en evenwichtige transitie van de huidige pensioenregeling naar een gedragen, uitvoerbare en betaalbare pensioenregeling binnen de wettelijke kaders van het nieuwe pensioenstelsel per 1 januari 2026.

Voor de invoering van de solidaire premiereregeling (SPR) zijn aanpassingen nodig in het fondsbeleid, de processen, de systemen en de communicatie met (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers. Deze worden namens PMT uitgevoerd door de uitbestedingspartners PGGM en MN.

De inhoud van dit hoofdstuk

Dit hoofdstuk gaat in op de wijzigingen die worden doorgevoerd in het kader van de Wtp en de risico's en beheersmaatregelen die verband houden met het doorvoeren van deze wijzigingen. Voor de analyse, beoordeling en beheersing van de risico's van het Wtp-programma heeft PMT risicoscenario's geanalyseerd. Daarbij zijn de uitgangspunten en de aanpak uit het Risicomanagementbeleid en het Handboek Risicomanagement toegepast. De risicoanalyses zijn vastgelegd in de RSA Wtp. Tot en met het eerste kwartaal van 2025 is de RSA Wtp op kwartaalbasis beoordeeld en zo nodig herzien en aangevuld door de risico-eigenaren, voorzien van een opinie van de tweedelijns risicomanager en vastgesteld in het AB-Wtp (Algemeen Bestuur Wtp). Vanaf april 2025 is de frequentie verhoogd naar één keer per maand. De RSA vormt de basis voor dit hoofdstuk. Het hoofdstuk wordt afgesloten met het concluderend oordeel van het bestuur, de sleutelfunctiehouders risicobeheer, de rvt en interne audit over de risicoanalyses en de opzet, bestaan en werking van de beheersmaatregelen.

3.2 IMPACTANALYSE

Hierna wordt ingegaan op de positionering van PMT om de risicobeheersing beter te begrijpen.

- 1. PMT kent twee uitbestedingspartners, te weten PGGM voor het pensioenbeheer, MN voor het vermogensbeheer, de afdeling Advies & Actuarieel en de afdeling Finance & Control.**
- 2. PMT, PGGM en MN kennen elk hun eigen programma('s) om de voor Wtp noodzakelijke veranderingen te realiseren.**

Het Wtp-programma van PMT ziet toe op:

- a. de activiteiten van de Vakraad om te komen tot het transitieplan;
- b. de activiteiten die PMT zelf moet uitvoeren.

Dit betreft onder andere het beoordelen van het transitieplan op evenwichtigheid, uitvoerbaarheid en juridische juistheid, het opstellen van het wettelijk implementatie- en communicatieplan, het aanpassen van fondsdocumentatie, de aanbesteding aan en de realisatie bij PGGM en MN van de noodzakelijke veranderingen en de coördinatie voor de opzet van het Target Operating Model voor de keten pensioenbeheer – vermogensbeheer en vice versa.

3. **Er vinden binnen PGGM meerdere aanpassingen plaats in het applicatielandschap.**

PMT heeft het pensioenbeheer per 1 juli 2024 ondergebracht bij PGGM. PGGM heeft de IT-omgeving voor onder andere het pensioenbeheer door externe adviseurs laten toetsen. De uitkomst hiervan is dat deze toekomstvast is en kan worden aangepast voor de Wtp. Een belangrijke uitbreiding van het IT-landschap is een applicatie waarin de persoonlijke pensioenvermogens worden geadministreerd.

4. **Er is sprake van stabiliteit in de data en databases.**

De huidige IT-omgeving voor pensioenbeheer blijft voor, tijdens en na de transitie behouden. De nieuwe data-onderdelen voor de SPR worden toegevoegd aan het huidige systeem. Hierdoor is er voor de overgang naar de nieuwe pensioenregeling geen systeemconversie nodig.

5. **Databeheersing voor, tijdens en na de transitie is realiseerbaar.**

Omdat PGGM geen systeemtransitie heeft voor pensioenbeheer, hoeft data niet te worden overgebracht naar een nieuw systeem. De beheersmaatregelen voor datakwaliteit zijn naar verwachting in voldoende mate aangetoond in opzet, bestaan en werking vóór de transitie. Deze maatregelen worden ook na de transitie voortgezet in de 'stay clean' fase. Deze fase wordt nader toegelicht in hoofdstuk 4.

6. **Geen extra IT-faciliteit voor terugwerkende kracht (TWK) mutaties.**

TWK-mutaties voor pensioenbeheer blijven mogelijk. Minimaal de komende drie jaar blijft het bestaande pensioencontract (Defined Benefit, DB) in het IT-systeem intact om de terugwerkende kracht mutaties te faciliteren.

7. **Er vinden binnen MN meerdere wijzigingen plaats in het applicatielandschap.**

Het vermogensbeheer blijft onveranderd in uitvoering bij MN. MN moderniseert haar applicatielandschap en brengt het in lijn met de aspecten van de Wtp. Het team Advies & Actuarieel ontwikkelt 2 nieuwe applicaties, onder meer om bestanden vanuit het pensioenbeheerdomein door te kunnen sturen naar het vermogensbeheerdomein (Actuariële Database (ADB)). Ook een buffer analyse model (BAM) is nieuw bij het Actuarieel.

8. **Integratie pensioen- en vermogensbeheer.**

Het beheer van de SPR vraagt, in tegenstelling tot de huidige pensioenregeling, om een ingerichte keten tussen pensioenbeheer en vermogensbeheer en vice versa. De afdelingen Advies & Actuarieel en Finance & Control krijgen hierin een zwaardere rol. PMT, PGGM en MN zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het beheer van deze keten. Om deze gegevensuitwisseling, zoveel als mogelijk, geautomatiseerd te laten plaatsvinden maakt MN gebruik van de hiervoor ontwikkelde, marktbrede, SIVI-standaarden. De afdeling Advies & Actuarieel heeft meer data nodig van PGGM dan in het SIVI-standaarden past. Om deze reden wordt hiervoor een maatwerk oplossing ontwikkeld.

9. **Intensivering betrokkenheid van stakeholders.**

PMT heeft veel aandacht voor het tijdig betrekken van stakeholders (fondsorganen, de Vakraad, uitbestedingspartners en toezichthouders) en investeert hier veel tijd in. PMT is continu in dialoog met stakeholders en volgt een iteratief proces.

De invoering van de Wtp is een ingrijpende stelselwijziging. Het denken in pensioenaanspraken en de opbouw daarvan met de pensioenpremie als variabele gaat over naar het denken in kapitalen, de ontwikkeling daarvan en de pensioenpremie als vast gegeven. Het beleggen van de ingelegde premies blijft collectief, maar wordt onderliggend gebaseerd op leeftijdscohorten. De effecten van de hierop behaalde rendementen, zijn wel direct(er) zichtbaar voor de individuele deelnemers. Dat geldt ook voor de actuariële rendementen.

De bepaalde mate van zekerheid die hoort bij het communiceren over pensioenaanspraken en -rechten, heeft geleid tot de vorming van noodzakelijke buffers (MVEV en VEV) om deze mate van zekerheid ook te kunnen geven. Beleggingsresultaten hebben nu in mindere mate een directe invloed op de hoogte van de pensioenaanspraken en/of -uitkeringen. In het nieuwe stelsel zijn buffers in mindere mate aanwezig, waardoor positieve én negatieve beleggingsrendementen meer direct invloed hebben op de (verwachte) pensioenuitkering. Deze rendementen leiden tot variabele pensioenuitkeringen (van pensioengerechtigden) en fluctuaties in de verwachte pensioenuitkeringen voor (gewezen) deelnemers. De pensioenbeheerprocessen moeten hierop worden aangepast. En ook de communicatie over pensioenen wordt hierdoor beïnvloed.

De invoering van de Wtp leidt ertoe dat processen tussen pensioenbeheer en vermogensbeheer, meer dan in het verleden, op elkaar moeten worden afgestemd. De werking van de collectieve buffer (uitgedrukt in dekkingsgraad) valt immers weg. Beleggingsresultaten hebben een directe invloed op de persoonlijke pensioenvermogens en vervolgens op de (verwachte) pensioenuitkering. Omgekeerd heeft de bestandssamenstelling en de bijbehorende persoonlijke pensioenvermogens effect op de (strategische) beleggingsportefeuille.

De belangrijkste wijzigingen in taken en verantwoordelijkheden van PGGM en MN zijn beschreven in paragraaf 3.2.1. Paragraaf 3.2.2 gaat in op de belangrijkste wijzigingen in de bedrijfsprocessen. Paragraaf 3.2.3 gaat in op de governance van PMT. Tot slot heeft naast de transitie ook de gewijzigde opzet van de uitvoering van processen impact op de kostenstructuur van het fonds. Daarbij gaat het om de (eenmalige) transitiekosten, maar ook om de structurele uitvoeringskosten na de transitie. De inzichten daarover zijn beschreven in hoofdstuk 3.2.4.

3.2.1 Belangrijkste wijzigingen in taken en verantwoordelijkheden

De belangrijkste veranderingen door de implementatie van de solidaire premieregeling hebben betrekking op de volgende gebieden:

- **Pensioenadministratie**

De pensioenadministratie verandert van een administratie op basis van pensioenaanspraken en -uitkeringen naar een administratie van persoonlijke (individuele) pensioenvermogens en (variabele) pensioenuitkeringen. Wijzigingen hebben betrekking op het berekenen en toerekenen van individuele pensioenvermogens en collectieve reserves en voorzieningen, het toerekenen van het actuariële-, beschermings- en overrendement naar individuele pensioenvermogens en collectieve vermogens en een andere manier van berekenen van de hoogte van de variabele uitkeringen.

Een andere wijziging betreft de vormgeving van het nabestaandenpensioen: er wordt rekening gehouden met een eerbiedigende werking van het al opgebouwde nabestaandenpensioen en daarnaast wordt het nabestaandenpensioen als een percentage van het inkomen op risicobasis meeverzekerd. Ook wordt er een nieuwe partnerdefinitie geïntroduceerd en wordt het product Voortzetting van Risicodekkingen geïmplementeerd.

- **Communicatie met (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden**

De informatie die wordt gecommuniceerd, verandert. De persoonlijke pensioenvermogens vormen nieuwe informatie. Daarnaast is er aandacht nodig voor communicatie over de relatie tussen pensioenvermogens en (verwachte) uitkeringen en voor mogelijke variabiliteit in uitkeringen.

- **Invaren**

De tot de transitiedatum opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten in de huidige pensioenregeling worden omgezet naar persoonlijke pensioenvermogens, op basis van de nieuwe solidaire premiereregeling (SPR). De voorbereiding, berekening en uitvoering van deze eenmalige transitie is een omvangrijke operatie die zeer zorgvuldig uitgevoerd moet worden. Een accountantscontrole, het zogenaamde toetsmoment 2, is onderdeel van het controleprogramma.

- **Vermogensbeheer**

Voor vermogensbeheer is de belangrijkste verandering de invoering van leeftijdscohorten in het beleggingsproces. De samenstelling van de beleggingsportefeuille en de rentehedge verschilt per leeftijdscohort en herbalancering van de portefeuille wordt afgestemd op het vermogen van de leeftijdscohorten, zoals deze blijkt uit de gegevensuitwisseling met pensioenbeheer (via de afdeling en Advies & Actuariaal).

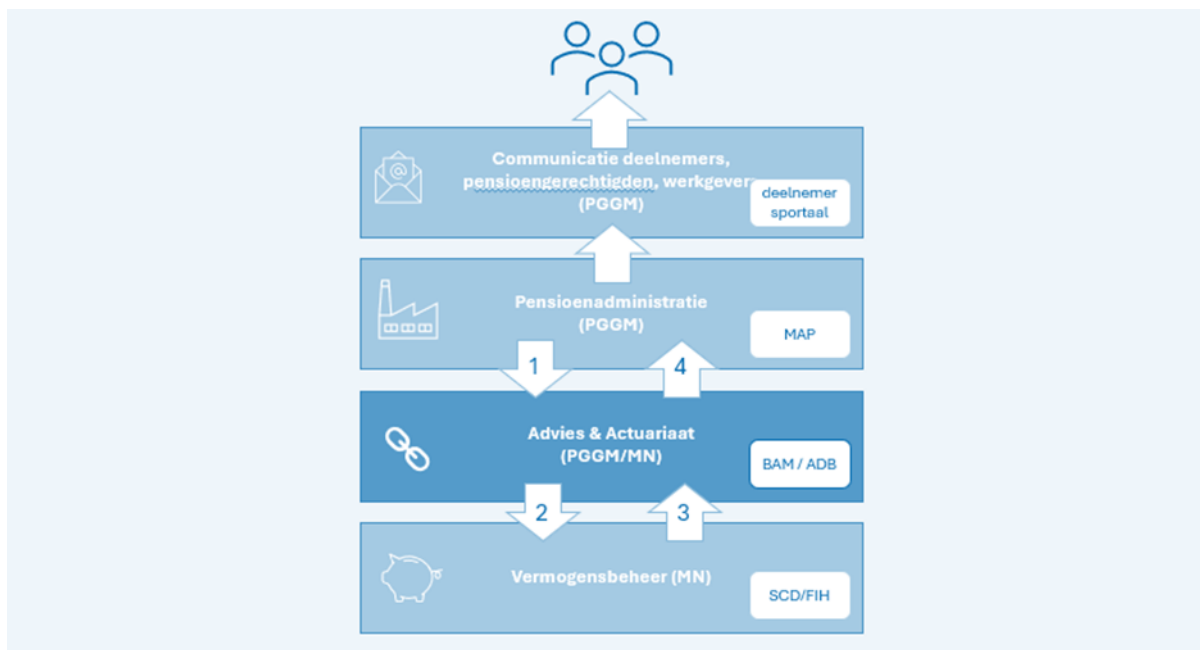
- **Keten**

In de solidaire premiereregeling sluiten de beleggingen aan op de collectieve risicobereidheid per leeftijdscohort en worden rendementen direct toegerekend aan de persoonlijke vermogens en collectieve reserves en voorzieningen. Dit leidt tot aanpassingen in de interactie tussen de partijen in de keten pensioenpensioenbeheer en vermogensbeheer. Zij werken, onder regie van PMT, nauw samen om ervoor te zorgen dat de informatiestromen tussen deze partijen maandelijks juist en tijdig verloopt (omvang vermogen, samenstelling cohorten, actuariële informatie, rendementen). De afdelingen Advies & Actuariaal en Finance & Control (van MN) hebben in de keten ook een belangrijke rol.

Ondanks dat het applicatielandschap, van zowel PGGM als MN, toekomstvast is, is de omvang van de noodzakelijke aanpassingen aan de applicaties aanzienlijk. Daarbovenop komt maandelijks uitwisseling van informatie tussen pensioenbeheer, vermogensbeheer, de afdeling Advies & Actuariaal en de afdeling Finance en vice versa.

3.2.2 Wijziging belangrijkste bedrijfsprocessen

De kernfunctionaliteiten in deze keten en de belangrijkste wijzigingen zijn als volgt:

Figuur: de PMT Wtp procesketen

(N.B. het blok Advies & Actuariteit geldt als koppelfunctie tussen PGGM en MN waardoor beiden zijn benoemd in dit figuur. Advies & Actuariteit maakt deel uit van MN)

De kernapplicaties zijn genoemd voor elk blok. Naast het deelnemersportaal en pensioenadministratiesysteem MAP bij PGGM zijn dat het buffer analyse model (BAM), Actuariële Database (ADB) bij Advies & Actuariteit, SimCorp Dimension (SCD) en de Flexibele Informatie Hub (FIH) bij MN. De aanpassingen worden hierna kort toegelicht. De uitwisseling van gegevens tussen pensioenbeheer, Advies & Actuariteit en Vermogensbeheer (pijlen 1 t/m 4) is nader toegelicht onder 'Advies & Actuariteit' hierna.

Pensioenadministratie en communicatie

Het pensioenadministratiesysteem MAP bij PGGM vormt de kern voor de gegevens van de pensioenen van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. De communicatie met deze groepen en met de werkgevers vindt plaats op basis van deze informatie. Voor de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden verloopt dit via het deelnemersportaal of de servicedesks en voor werkgevers via de pensioenconsulenten.

Het pensioenadministratiesysteem MAP bij PGGM is een gedeelde applicatie met andere klanten van PGGM. De specifieke kenmerken van de PMT-pensioenregeling worden beheerd in de rekenkern. De aansluiting van de relevante modules in het PGGM pensioenbeheerlandschap op de rekenkern zorgt voor wendbaarheid en onderlinge onafhankelijkheid van de verschillende fondsklanten van PGGM.

De invoering van de SPR raakt vrijwel alle onderdelen van de pensioenadministratie: van het verwerken, berekenen, administreren en informeren van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden in het kader van de verschillende klantreizen tot en met de werkgeversinformatie en -communicatie om te voldoen aan hun administratieve en financiële verplichtingen en om toe te treden tot het fonds.

Dit leidt tot aanpassingen in het pensioenadministratiesysteem MAP. Daarbij wordt ook rekening gehouden met de informatie die verstrekt moet worden aan de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden via het deelnemersportaal. Daarnaast wordt een applicatie ontwikkeld voor de administratie van de persoonlijke pensioenvermogens.

Invaren

Om het invaren technisch te ondersteunen, wordt gebruik gemaakt van door PGGM vervaardigde conversietooling ('invaarstraat'), ondersteund door specifieke rekenregels en actuariële invaar- en compensatiefactoren (zoals opgesteld door de afdeling Advies & Actuarie van MN). Het moment van invaren vindt plaats in het eerste kwartaal van 2026, nadat de pensioenadministratie over 2025 is bijgewerkt. De invaarstraat ondersteunt terugwerkende krachtmutaties, waardoor ook na het moment van invaren nog mutaties over de periode voorafgaand aan het invaren kunnen worden verwerkt. Deze mutaties leiden tot een aanpassing van het bedrag dat is ingevaren.

Vermogensbeheer

MN beheert het pensioenvermogen van PMT. Het te beleggen vermogen volgt uit de pensioenadministratie en financiële informatie over voorzieningen en reserves. Voor vermogensbeheer is de invoering van cohorten in het beleggingsproces de belangrijkste verandering. De samenstelling van de beleggingsportefeuille en de rentehedge verschilt per leeftijdscohort. De herbalancering van de portefeuille wordt afgestemd op de samenstelling van de leeftijdscohorten, zoals die blijkt uit de gegevensuitwisseling met de pensioenadministratie en de afdeling Advies & Actuarie waarmee de financiële vastlegging en verantwoording binnen MN wordt ondersteund.

Ook voor vermogensbeheer betekent de invoering van de SPR dat vrijwel alle onderdelen van het vermogensbeheerproces geraakt: het modelleren van de beleggingsportefeuille, het benchmark management, het portefeuillemanagement, operations & control en reporting. Het vermogensadministratiesysteem Simcorp Dimension (SCD) moet (opnieuw) worden geconfigureerd. De Flexibele Informatie Hub (FIH) wordt gebruikt als centrale plaats voor de opslag en uitwisseling van data die door de verschillende satelliet applicaties binnen vermogensbeheer worden gebruikt.

Advies & Actuarie

De afdeling Advies & Actuarie gaat een spilfunctie vervullen in de gegevensuitwisseling tussen pensioenbeheer bij PGGM en vermogensbeheer bij MN. De volgende informatiestromen worden afgewikkeld via Advies & Actuarie:

1. Advies & Actuarie ontvangt van pensioenbeheer de gegevens van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden, zoals kapitaal, arbeidsverhoudingen en toekenningen.
2. Op basis van de deelnemersinformatie en de door Advies & Actuarie beheerde informatie over reserves en voorzieningen levert Advies & Actuarie de vermogens per cohort, de kasstromen van stortingen en onttrekkingen en de geprojecteerde kasstromen aan vermogensbeheer bij MN. Hierbij wordt de SIVI standaard voor gegevensuitwisseling gebruikt.
3. Advies & Actuarie ontvangt de rendementen per cohort van vermogensbeheer bij MN in SIVI-formaat. Advies & Actuarie verstrekt de actuariële-, beschermings- en overrendementen per cohort aan de pensioenadministratie bij PGGM, zodat in het pensioenadministratiesysteem MAP het actuariële, beschermings- en overrendement per deelnemer kan worden toegewezen.

Voor de verwerking van deze informatiestromen worden twee nieuwe systemen ontwikkeld bij Advies & Actuarieel: het Buffer Analysemodel (BAM) en de Actuariële Database (ADB). Ook als Advies & Actuarieel overgaat naar PGGM blijven deze modules onderdeel van de gegevensuitwisseling tussen het pensioenbeheerdomein en het vermogensbeheerdomein. Wellicht zoekt PGGM op de langere termijn naar een uniforme manier van werken voor al de pensioenfondsklanten in haar beheer, maar de focus ligt nu op de realisatie van de voortbrengingsketen voor PMT.

De nieuwe processen en systemen worden geïmplementeerd als onderdeel van de Wtp-programma's bij MN (Business Transformatie Plan, BTP) en PGGM (programma Feniks).

3.2.3 Wijzigingen in governance

PMT voorziet geen wijzigingen in de interne governance naar aanleiding van de invoering van de Wtp. Wel zal PMT een verantwoordelijkheid erbij krijgen met betrekking tot de gegevensuitwisselingen tussen pensioen- en vermogensbeheer. In de tweede helft van 2025 voert PMT een evaluatie van het bestuur uit, waarbij ook de structuur, taken en bezetting van werkgroepen en commissies worden beoordeeld.

3.2.4 Wijziging kostenstructuur

De kostenstructuur blijft ongewijzigd na de transitie en bestaat uit vermogensbeheer-, pensioenbeheer- en governancekosten. De invloed van de transitie naar de nieuwe pensioenregeling wordt hierna kort toegelicht. Daarnaast is er een toelichting op de kosten van de transitie.

Vermogensbeheerkosten

Ten aanzien van vermogensbeheer wordt onderscheid gemaakt tussen de eenmalige kosten gerelateerd aan de Wtp-transitie en de doorlopende kosten na invaren.

Eenmalige kosten

De eenmalige kosten zijn gebaseerd op de projectkosten van MN. Dit zijn onder meer kosten voor de aanpassingen en ontwikkeling van nieuwe modules als hiervoor beschreven. MN heeft hiervoor in 2022 een breed change-programma (BTP) gestart en heeft de hierbij verwachte kosten van het programma onderbouwd en toegelicht aan PMT.

Doorlopende kosten

De grootste impact op de doorlopende kosten betreffen de kosten vermogensbeheer voor de uitvoerende vermogensbeheerders, als gevolg van veranderingen in de beleggingsportefeuille na de introductie van het beleggingsbeleid op basis van leeftijdscohorten. De returnportefeuille zal naar verwachting licht toenemen (+2,5%-punt) wat vooral wordt ingevuld door onroerend goed. Hierdoor worden de beheerkosten ca. 4 basispunten hoger (vergeleken met 2023).

Andere doorlopende kosten (zoals fiduciaire vergoedingen) van MN worden nog in kaart gebracht en onderbouwd voorgelegd aan PMT. Ook zal de (wijze van) herbalanceringsmogelijkheid veranderen. De impact hiervan is echter naar verwachting beperkt.

Pensioenbeheerkosten

Ten aanzien van pensioenbeheer wordt onderscheid gemaakt tussen de eenmalige kosten gerelateerd aan de Wtp-transitie en de doorlopende kosten na invaren.

Eenmalige kosten

De kosten die PGGM maakt voor het aanpassen van het administratiesysteem MAP, de ontwikkeling van nieuwe modules en overige kosten in kader van de transitie naar de Wtp worden doorbelast naar haar klanten op basis van nacalculatie.

Doorlopende kosten

Voor de kostenstructuur en hoogte van de kosten van de pensioenuitvoering en governance is geen verandering voorzien door de overgang naar de SPR voor de huidige functionaliteiten. Wel zullen er enkele functionaliteiten worden toegevoegd in de nieuwe pensioenregeling waardoor de basis voor kosten op de korte termijn zal stijgen. De kosten worden begroot op basis van een meerjarenbegroting. Voor deze kosten geldt een opslag in de pensioenpremie. Deze kostenopslag wordt toegevoegd aan de voorziening. Vanuit de voorziening worden de kosten voor pensioenbeheer en governance betaald.

3.3 RISICO'S EN BEHEERSINGSMAATREGELEN

3.3.1 Operationele en IT-risico's

In de RSA Wtp heeft PMT operationele en IT-risico's geanalyseerd. In de analyse heeft PMT nader gekeken naar de processen over de hele keten, de periode voor, tijdens en direct na transitie, en de informatiebeveiliging in het transitietraject. De geïdentificeerde risico's zijn weergegeven in de navolgende tabel.

Operationele & IT risico's		Risico-bereidheid	Netto restrisico
1.	Berekeningen en modellen inzake transitie en invaren: Het risico dat berekeningen t.b.v. transitie- en invaareffecten en ambitie nieuwe regeling niet betrouwbaar zijn, veroorzaakt door niet gevalideerde modellen met als gevolg dat besluiten worden gevormd o.b.v. incorrecte uitkomsten van berekeningen.	Laag	Laag
2.	Betrouwbaarheid bedrijfsprocessen bij toedeling rendementen: Het risico op onjuiste pensioenen en kapitalen van deelnemers, veroorzaakt door onjuiste toedeling van rendementen, met als gevolg onvrede bij deelnemers, reputatieschade, juridische procedures en/of sancties.	Laag	Laag

Operationele & IT-risico's		Risico- bereidheid	Netto restrisico
3.	Uitlegbaarheid nieuwe pensioenregeling Het risico dat (groepen) deelnemers het oneens zijn met de verdeling van vermogen bij invaren of de regeling, veroorzaakt door het er niet in slagen om de deelnemer comfort te geven over diens toekomstige pensioensituatie, dat de pensioenregeling en de keuzes die hierbij zijn gemaakt niet uitlegbaar blijken met als gevolg dat er onvrede is bij deelnemers en het draagvlak afneemt en er onrust binnen het fonds ontstaat met eventueel rechtszaken.	Midden	Midden
4.	Datakwaliteit voor invaren: Het risico dat PMT niet aantoonbaar juist en volledig kan invaren in het nieuwe stelsel, veroorzaakt door onbetrouwbare (juist, volledig en tijdig) data (kwaliteit) met als gevolg dat de transitiedatum van 1 januari 2026 niet haalbaar is.	Laag	Laag
5.	Afwikkelen onjuistheden / vragen deelnemers na transitie: Het risico dat er onvoldoende operationele capaciteit beschikbaar is om vragen te beantwoorden en correcties door te voeren, veroorzaakt door een onjuiste transitie (invaren) van pensioenaanspraken en uitkeringen naar pensioenvermogens, met als gevolg onvrede bij deelnemers, reputatieschade, juridische procedures en/of sancties.	Laag	Laag
6.	IT-risico tijdens en/of na transitie: Het risico dat diensten aan deelnemers niet juist of tijdig kunnen worden geleverd doordat er veel grote IT-incidenten optreden, met als gevolg onvrede bij deelnemers, reputatieschade, juridische procedures en/of sancties.	Laag	Laag
7.	Juistheid individuele informatie: Het risico op ontevreden deelnemers, veroorzaakt doordat deelnemers onjuiste informatie ontvangen, met als gevolg reputatieschade, sancties (AFM) en/of juridische claims.	Laag	Laag
8.	Informatiebeveiliging in voorbereiding op transitie: Het risico van datalekken, veroorzaakt doordat informatie niet goed is beveiligd in de voorbereiding op transitie, met als gevolg reputatieschade, sancties (AFM) en/of juridische claims.	Laag	Laag

Operationele & IT-risico's		Risico-bereidheid	Netto restrisico
9.	Fall-back bij 'no-go': Het risico dat de pensioenregeling niet meer (volledig) kan worden uitgevoerd, veroorzaakt door de afwezigheid van een fallback scenario bij een 'no-go' beslissing, met als gevolg claims van werkgevers en deelnemers.	Laag	Laag
10.	Onbetrouwbare (niet-effectieve) Business Implementatie Plan: Onbetrouwbare (niet volledig, niet juist, niet tijdig) business implementatie, met als oorzaak onsamenhangende, los van elkaar uitvoerende onderdelen zonder integrale en centraal geregistreerde regievoering, met als gevolg dat Wtp-business procesdoelen niet effectief zijn bereikt en inefficiënte bijsturing en re-engineering werkzaamheden moeten plaatsvinden.	Laag	Laag

In het kader van de implementatie van de nieuwe pensioenregeling is de regie op en de beheersing van de uitbestedingsrelaties nader vormgegeven met een beoordelingskader en bijbehorend beheersingsproces. De beheersmaatregelen voor de geïdentificeerde operationele en IT-risico's zijn opgenomen in het beoordelingskader voor uitbesteding. De beheersing is mede gebaseerd op toetsing door onafhankelijke derden (tweede / derde lijn uitbestedingspartijen en externe quality control). Het beoordelingskader en bijbehorend beheersingsproces wordt nader toegelicht in de subparagrafen over haalbaarheid (paragraaf 3.4).

Het risico van uitlegbaarheid kan volgens het bestuur niet volledig worden beheerst. PMT is mede afhankelijk van externe factoren als berichtgeving in de pers en invloed van de hoogte van de dekkingsgraad op de tevredenheid van deelnemers, ondanks dat in het communicatieplan en de daarin beschreven acties veel aandacht uitgaat naar het begrijpelijk maken van de nieuwe pensioenregeling.

Voor de nieuwe processen en systemen richten MN en PGGM – samen met PMT – een aangepast beheersingsraamwerk in, toegespitst op de nieuwe situatie. Net als in de huidige situatie wordt een (vergelijkbaar) beheersingsraamwerk opgezet dat leidt tot een integere en beheerste bedrijfsvoering. Dit krijgt aantoonbaar zijn weerslag in een nieuwe ISAE 3402 beschrijving en -rapportage, passend bij deze nieuwe opzet.

Continuïteit en betrouwbaarheid van dienstverlening voor, tijdens en na transitie

PMT heeft de uitvoering van het pensioenbeheer en vermogensbeheer uitbesteed aan PGGM respectievelijk MN. De dienstverlening aan werkgevers en deelnemers wordt grotendeels uitgevoerd door PGGM, waar ook de pensioenadministratie wordt uitgevoerd.

De IT-inrichting en implementatie vindt op een uniforme basis plaats voor de verschillende fondsen die PGGM bedient. Daar waar de pensioenregeling van PMT afwijkt, geldt een fondsspecifieke inrichting en implementatie.

De dienstverlening aan werkgevers en deelnemers van PMT wordt uitgevoerd door teams die hierbij al jarenlang betrokken zijn. Deze teams worden getraind in de uitvoering van de nieuwe pensioenregeling van PMT en de bijbehorende (aangepaste) wijze van dienstverlening.

De hiervoor beschreven werkwijze geldt ook voor MN. Hierdoor worden zowel operationele als IT-risico's gemitigeerd.

De overgang naar de Wtp verandert de werkwijze en aanpak niet. Ook voor de Wtp geldt een uniforme inrichting waar dat mogelijk is, met een fondsspecifieke aanvulling waar nodig. De operationele teams die betrokken zijn bij de dienstverlening aan PMT blijven intact. De invoering van de Wtp leidt tot wijzigingen in applicaties en interfaces, processen, klantreizen en de communicatie naar (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers – zowel in de backend als de frontend. Ook de organisatie-inrichting bij de pensioenuitvoeringsorganisatie, de afdeling Advies & Actuarieel en de vermogensbeheerorganisatie (bij PGGM en MN) wijzigt.

Bij de eerdere overgang van PMT naar PGGM en het pensioenadministratiesysteem MAP in de voorliggende periode was al duidelijk dat op het IT-vlak geen sprake zou zijn van 'nieuwbouw', maar van 'verbouw' van het systeem. Het grote voordeel hiervan is dat bij de invoering van de Wtp geen sprake is van een dubbele migratie (zowel migratie naar een nieuw systeem en ook migratie naar het nieuwe pensioenstelsel). Dit zorgt voor mitigatie van de risico's rondom invaren.

De historie van opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten onder de huidige (DB-) regeling blijven in dezelfde applicatie (MAP) als de administratie voor de nieuwe pensioenregeling. Hierdoor kunnen zogenaamde terugwerkende krachtmutaties (TWK's) die vóór de transitiedatum liggen, relatief eenvoudig worden verwerkt. Hierdoor wordt één van de grotere risico's bij een dergelijke migratie – het efficiënt en foutloos om kunnen gaan met terugwerkende krachtmutaties – gemitigeerd.

Een belangrijke uitbreiding van het pensioenadministratiesysteem is het kunnen bepalen en vastleggen van persoonlijke pensioenvermogens. Binnen het MAP-systeem is hiervoor een nieuwe module gerealiseerd en geïntegreerd met de overige modules.

De keuze om de Wtp binnen het bestaande pensioenadministratiesysteem door te voeren, zorgt ervoor dat de implementatie van de Wtp beperkt blijft tot de noodzakelijke wijzigingen op grond van de Wtp. Ook de dienstverlening blijft ongewijzigd voor de pensioenprocessen die niet worden geraakt door de Wtp. Hierdoor wijzigen de risico's in de bestaande dienstverlening door de implementatie van de Wtp niet substantieel ten opzichte van de huidige situatie. Al ingevoerde risicobeperkende maatregelen blijven ongemoeid voor zover de Wtp geen impact heeft. Daar waar de Wtp wel impact heeft, vinden aanpassingen plaats via de hiervoor specifiek ingerichte projectstroom 'Organisatie en Inrichting'.

De dienstverlening vanuit de bestaande pensioenregeling moet naadloos overgaan in de dienstverlening vanuit de nieuwe pensioenregeling. In aanloop naar het daadwerkelijke moment van omzetten van aanspraken naar persoonlijke pensioenvermogens kennen meerdere relevante pensioenprocessen een tijdelijk karakter.

Dit geldt vooral voor de pensioenprocessen 'met pensioen gaan', 'waardeoverdrachten' en 'overlijden van een deelnemer'. In de aanloop naar het omzetten naar persoonlijke pensioenvermogens is een administratieve 'freeze' voorzien. Voor de borging van de continuïteit van de bestaande dienstverlening en bijbehorende processen heeft PGGM een aantal maatregelen genomen.

De meest in het oog springende zijn:

- Voor de implementatie en inrichting van de Wtp is een (tijdelijke) programma organisatie ingericht;
- Binnen dit programma is een specifieke projectstroom gestart die zich richt op de business implementatie, zowel aan de zijde van PGGM als MN;
- De projectstroom 'organisatie en implementatie' verzorgt onder meer:
 - Volledige uitwerking van de transitiefase en de administratieve freeze en de consequenties hiervan;
 - Aanpassingen aan het risk control framework, waaronder de ISAE 3402;
 - Opleidingen en trainingen voor de medewerkers van PGGM zodat zij tijdig de gewijzigde dienstverlening optimaal kunnen uitvoeren;
 - De procesinrichting wordt op basis van de nieuwe situatie uitgewerkt. Processen worden ontworpen, vastgesteld en vastgelegd.
- Piekbelasting (zowel bij de communicatie van prognoseberekeringen als bij het daadwerkelijk omzetten) is in kaart gebracht en PGGM verzorgt (tijdelijke) uitbreiding om de dienstverlening te kunnen borgen;
- Duidelijk onderscheid tussen noodzakelijke en niet-noodzakelijke aanpassingen binnen het IT-landschap en strakke regie hierop;
- Gezamenlijke overgang van de door PGGM bediende pensioenfondsen zodat de multi-client inrichting zo volledig mogelijk kan worden gehanteerd.

3.4 OORDEEL TECHNISCHE UITVOERBAARHEID

3.4.1 Haalbaarheidsanalyse

Voor de beoordeling van de haalbaarheid is het van belang om zowel de trajecten pensioenbeheer en vermogensbeheer als de koppeling tussen deze trajecten in samenhang te beoordelen. De trajecten pensioenbeheer en vermogensbeheer zijn in eerste instantie als parallelle trajecten opgestart in 2021 en 2022. De beoordeling van de haalbaarheid daarvan heeft in deze fase grotendeels gescheiden van elkaar plaatsgevonden. Na de overgang van het mandaat voor pensioenbeheer van MN naar PGGM in juli 2024 is de monitoring van de haalbaarheid integraal ingericht voor de hele keten via het beoordelingskader van PMT.

Hierna wordt eerst ingegaan op de initiële beoordeling van de haalbaarheid voor pensioenbeheer en vermogensbeheer. Vervolgens wordt toegelicht hoe het beoordelingskader sinds juli 2024 wordt ingezet voor de toetsing van de haalbaarheid.

Initiële beoordeling haalbaarheid pensioenbeheer en vermogensbeheer

PMT heeft in de achterliggende jaren veel aandacht besteed aan de totstandkoming van de nieuwe SPR. De uitvoering van de pensioenregeling kent 2 faseringen als gevolg van de overgang van het pensioenbeheerdomein van MN naar PGGM per 1 juli 2024. Beide fases worden onderstaand nader toegelicht.

Fase 1: periode tot 1 juli 2024

In de jaren voorafgaand aan 1 juli 2024 was zowel het pensioenbeheer als het vermogensbeheer ondergebracht bij MN. Vanaf het moment dat het hoofdlijnenakkoord van de nieuwe pensioenwet in 2019 is gepubliceerd, is binnen MN de bestudering van de gevolgen binnen MN uitgevoerd, in afstemming met PMT.

Vanuit het vermogensbeheerdomein is het programma Business Transformation Plan (BTP) opgestart, waarvan de implementatie van de Wtp altijd een belangrijk onderdeel heeft gevormd. Binnen het pensioenbeheerdomein is ingezet op vernieuwing van de pensioenuitvoeringsketen aan de hand van de overgang naar het MAP-systeem van PGGM (via het programma NPS-MAP).

Om de invoering van de Wtp te coördineren, is binnen MN een programma ingericht met een scope van zowel het pensioenbeheerdomein als het vermogensbeheerdomein. Binnen dit programma zijn architectuurskades ontworpen en vastgesteld in afstemming met PMT, gericht op de totale voortbrengingsketen die door de Wtp wordt geïntroduceerd.

De overgang naar het MAP-systeem was gericht op de bestaande regeling van PMT onder het FTK. Bij het opstellen van de architectuurskades en het bepalen van de beleidsmatige impact bij het opzetten van de nieuwe pensioenregeling is telkens uitgegaan van de administratieve mogelijkheden van het MAP-systeem. Hierover is steeds afstemming gezocht met PGGM. Dit uitgangspunt werd het 'MAP-tenzij' principe genoemd.

In de basis kende dit twee aandachtspunten:

1. De bestaande FTK-regeling van PMT zoals deze in MAP werd ingevoerd – en is live gegaan vanaf 1 januari 2024 – kan op alle aspecten worden omgezet naar een Wtp-regeling of naar Wtp-vereisten;
2. PMT-specifieke regelingskenmerken die afwijken van de uniforme MAP-inrichting zoals PGGM deze hanteert, werden ter beoordeling en ter accordering voorgelegd en besproken met MN én PGGM als eigenaar van het MAP-systeem. Daar waar voor PMT sprake was van een afwijking werd dit expliciet vastgelegd.

In de aanloop naar de overgang van het pensioenbeheerdomein van MN naar PGGM per 1 juli 2024 zijn afspraken gemaakt over de verschuivende verantwoordelijkheden en verplichtingen. PGGM nam de verantwoordelijkheid over om aanpassingen aan de backend systemen binnen MAP door te voeren voor PMT. Het pensioenbeheeronderdeel van MN bleef de verantwoordelijkheid houden om aanpassingen voor de frontend systemen door te voeren in nauwe afstemming tussen PGGM en MN. Deze situatie is geformaliseerd per 1 juli 2024.

In de periode tot 1 juli 2024 maakte de afdeling Advies & Actuarieel deel uit van het pensioenbeheerdomein. Afsproken is dat deze dienstverlening niet betrokken was bij een overgang van het pensioenbeheerdomein van MN naar PGGM.

In de aanloop naar 1 juli 2024 zijn de IT-werkzaamheden vanuit de afdeling Advies & Actuarieel voor de Wtp qua projectstructuur verplaatst van het pensioenbeheerdomein naar het vermogensbeheerdomein (MN).

Alle beleidsuitgangspunten en inrichtingskeuzes van de nieuwe pensioenregeling zijn, nadat deze door het bestuur van PMT zijn geaccordeerd, opgenomen in de ontwerpdocumentatie zoals PGGM deze heeft opgesteld. Deze zijn uitgewerkt in zogenoemde pensioen technische product ontwerpen (PTPO's).

Per thema beschrijven deze documenten de werking van de solidaire premiereregeling, inclusief de fondsspecifieke uitwerking voor PMT. Dit vormt de basis voor de vormgeving van de backend systemen.

De totstandkoming van de PTPO's, inclusief de verbijzondering voor PMT en de toepassing van het 'MAP-tenzij' principe, is in nauwe samenwerking tussen MN en PGGM tot stand gekomen. In aanloop naar 1 juli 2024 heeft PGGM regie gevoerd op de volledigheid van alle uitvoeringskenmerken voor PMT. Tegelijkertijd heeft PGGM vanuit de regierol telkens beoordeeld of de PTPO's uitvoerbaar waren voor de verschillende fondsen en welke uitvoeringskenmerken nog niet definitief waren vastgesteld.

De hiervoor geschetste werkwijze geldt voor de periode dat de inrichtingskeuzes geformaliseerd zijn aan de hand van bijbehorende beleidsadviezen. Voorafgaand aan die periode zijn tussen PMT en MN werkhypothesen van de solidaire premiereregeling uitgewerkt en overeengekomen. Op grond hiervan kon de nadere analyse worden gestart om benodigde aanpassingen in de systemen bij zowel het pensioenbeheerdomein als het vermogensbeheerdomein in kaart te brengen. Vervolgens zijn de eerste implementatiewerkzaamheden tijdig gestart.

Naast de uitwerking voor de backend systemen zijn er voor de ontwikkeling van de frontend ontwerputgangspunten bepaald en tussen PMT en MN vastgelegd. Hiermee is een duidelijk kader bepaald in hoeverre de frontend applicaties aangepast worden voor de Wtp.

Op 31 mei 2024 heeft de Vakraad het transitieplan vastgesteld. Op 12 juni 2024 is vanuit MN aan PMT bevestigd dat het (concept-)transitieplan geen afwijkingen kent ten opzichte van eerdere ontwerpdocumentatie die MN gezamenlijk met PGGM heeft opgesteld. De PTPO's kennen meer detaillering en diepgang dan beschreven in het transitieplan en vormen daardoor de basis voor de daadwerkelijke implementatie van de Wtp.

Fase 2: periode vanaf 1 juli 2024

Na de bevestiging van MN aan PMT op 12 juni 2024 is op 9 juli 2024 binnen het bestuur van PMT gesproken over de uitvoerbaarheid van het transitieplan van PMT. Eind juni heeft MN hiervoor een notitie aangeleverd. De conclusie daarvan was dat de gemaakte afspraken overeenkomen met de aannames in de werkhypothesen en dat de afspraken uit het transitieplan uitvoerbaar zijn. Enkele aandachtspunten zoals het wezenpensioen na pensioendatum en de premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid zijn nadien verder uitgewerkt in de eerdergenoemde PTPO's.

Met de formele overgang van het pensioenbeheerdomein van MN naar PGGM zijn nadere analyses uitgevoerd aan de hand van de PTPO's. Deze analyses zijn uitgevoerd met behulp van specialisten van PGGM en medewerkers van het voormalige MN-pensioenbeheerdomein met kennis van de PMT-regeling en historie.

Binnen de afdeling Advies & Actuarial is gestart met de realisatie van IT-applicaties, zodat Advies & Actuarial in staat is om informatie vanuit het MAP-systeem om te vormen in maandelijkse SIVI- bestanden (1 t/m 3) die aangeleverd worden bij vermogensbeheer. SIVI- bestand 4 wordt vervolgens maandelijks teruggeleverd aan de afdeling Advies & Actuarial, die dit vervolgens via een overeengekomen format aanlevert bij het pensioenbeheerdomein.

Een andere applicatie maakt het mogelijk om de noodzakelijke buffers (voorzieningen/reserves) te monitoren.

Met de afdeling Advies & Actuarieel als koppelpunt tussen het pensioenbeheerdomein aan de PGGM-zijde en het vermogensbeheerdomein aan MN-zijde ontstaat een beheerste voortbrengingsketen waarin beide uitvoeringspartners zelfstandig de implementatie kunnen verzorgen en gezamenlijk de voortbrengingsketen kunnen bouwen en testen.

Zowel voor de implementatie van de Wtp als voor toekomstige aanpassingen aan producten of diensten neemt PGGM alle invoervariabelen, parameters, rekenregels en beleidsuitgangspunten van PMT op in het nieuwgevormde productmodel. Daardoor is niet alleen bij de implementatie van de Wtp maar ook in de toekomst sprake van een tijdige beoordeling op uitvoerbaarheid en ook van een beheerste implementatie.

Met ingang van september 2024 heeft PGGM de werkwijze voor de Wtp-implementatie aangescherpt: vanaf dit moment is de implementatie en realisatie gericht op het opleveren van werkende (deel)processen via meerdere deelopleveringen.

Op 15 april 2025 heeft de Vakraad een addendum bij het transitieplan vastgesteld. Het addendum geeft een aantal verduidelijkingen en aanscherpingen. Daarmee zijn alle aandachtspunten geadresseerd.

De voortgang van de implementatie en de monitoring op de uitvoerbaarheid van de regeling wordt gevolgd in periodieke overleggen tussen PMT en PGGM (pensioenbeheerketen) en tussen PMT en MN (vermogensbeheerketen). PMT wordt in dit traject ondersteund door een extern advieskantoor (EY), met als opdracht de Quality Control van het Wtp-project bij PGGM. Deze opdracht omvat ook de eerder geschetste IT-applicaties van de afdeling Advies & Actuarieel bij MN.

Haalbaarheidsanalyse met het beoordelingskader en 'rode lijn'

De monitoring van de haalbaarheid is vanaf Q3 2024 integraal vormgegeven voor de hele keten via het beoordelingskader. Naast de pensioenadministratie bij PGGM wordt hierin het BTP-programma van MN en de aansluiting tussen PGGM en MN betrokken. Hierna worden de doelstelling, aanpak en proces van het beoordelingskader nader toegelicht.

Het hanteren van een beoordelingskader en 'rode lijn'

Het beoordelingskader is ontwikkeld om het bestuur in staat te stellen een oordeel te vormen over de haalbaarheid van de programma's bij de ketenpartners. Dit is direct bepalend voor de haalbaarheid van de overkoepelende ambitie om per 1 januari 2026 de transitie naar de Wtp te realiseren.

Aanpak en proces

Onder de regiefunctie van PMT valt het voeren van overleg met de ketenpartners, het raadplegen en beoordelen van verschillende bronnen, waaronder voortgangsrapportages, Risk en Compliance kwartaalrapportages, in- en externe audit rapportages en rapportages vanuit Quality Control. Op basis daarvan wordt per criterium en per norm het actuele beeld ingevuld per ketenpartner en waar relevant een overkoepelend beeld gegeven.

Een aantal criteria heeft een eenmalig karakter: dit betreft vaak randvoorwaarden of fundamente ten aanzien van de realisatie, zoals formele afspraken waarvan de status alleen wijzigt als er sprake is van specifieke gebeurtenissen. De overige criteria hebben een terugkerend karakter waarbij het beeld gedurende het programma kan fluctueren. Voorbeelden zijn criteria gerelateerd aan de planning of de kwaliteit van opleveringen.

Bij kritieke besluitvorming door het bestuur vormt het beoordelingskader een onderdeel van de beoordeling. Daarnaast is de Wtp 'rode lijn' vastgesteld om een definitief 'go/no-go' besluit te kunnen nemen. Deze is verderop in dit hoofdstuk nader uitgewerkt.

Scope en karakter beoordelingscriteria

De scope van het beoordelingskader – en daarmee ook van de beoordeling – strekt zich uit over de Wtp implementatie bij de pensioen- en vermogensbeheerketens bij respectievelijk PGGM en MN als ketenpartners. Aanvullend daarop wordt ook de integraliteit van de keten MN/PGGM inzichtelijk gemaakt. Het kader geeft daarom per criterium inzicht in de status bij de afzonderlijke ketens en waar relevant vanuit het perspectief van de integrale implementatie.

De criteria binnen het beoordelingskader zijn onderverdeeld naar de volgende thema's:

- *Contractering: formele afspraken met en tussen de ketenpartners:*
Deze beoordelingscriteria hebben betrekking op afspraken over transitie, kwaliteit en tijdigheid van levering, kosten, betrokkenheid en invloed op keuzes, invloed op PMT van andere klanten bij uitvoeringspartners en afstemming over voorwaarden die uitbestedingspartijen stellen bij de implementatie van de regeling.
- *Implementatie – opzet: de organisatie en opzet van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel:*
Deze beoordelingscriteria hebben betrekking op de organisatie van het programma, voldoende challenge op maakbaarheid en haalbaarheid, uitvoering risicoanalyses, datakwaliteit, beschikbaarheid noodplan, draaiboek en uitgewerkte acceptatiecriteria.
- *Implementatie - uitvoering: de effectiviteit van de uitvoering van de transitie naar het nieuwe stelsel:*
Deze beoordelingscriteria hebben betrekking op verloop en wisseling op key-posities, informatieverstrekking over voortgang, tijd, kwaliteit en risico's van het programma, de voortgang op levering van deliverables voor kritieke mijlpalen, kostenbeheersing van het programma, toets op kwaliteitscriteria, vaststelling voorafgaand aan de inproductie van de productiefase kan starten, voorbereiding business implementatie na go-live, uitwerking workarounds en noodscenario's.
- *Ketenkoppeling Wtp - de koppelvlakken tussen de ketenpartners:*
Deze beoordelingscriteria hebben betrekking op wederzijdse afstemming van planning en plan van aanpak tussen ketenpartners, wederzijds geaccordeerde gegevensuitwisseling pensioenbeheer – vermogensbeheer en vice versa.
- *Voorbereiding invaren:*
Deze beoordelingscriteria hebben betrekking op datakwaliteit, robuustheid invaarstraat, afspraken tussen PMT en uitbestedingspartners over status en bijwerking pensioenadministratie direct voorafgaand aan het invaren, communicatie t.a.v. de transitie aan deelnemers.
- *Post-implementatie - bevestiging vanuit 'nieuwe run' van een succesvolle transitie:*
Deze beoordelingscriteria hebben betrekking op vaststelling criteria voor integere en beheerste bedrijfsvoering na implementatie, monitoring, analyse en behandeling van incidenten en klachten, en fallback-scenario's.

Bestuurlijke toetsmomenten (checkpoints)

Als voorbereiding op de transitie per 1 januari 2026 heeft het bestuur toetsmomenten vastgesteld in april 2025 (beoordeling heeft plaatsgevonden), in september 2025, in december 2025 en een laatste beoordeling in januari 2026. Op deze toetsmomenten wordt een 'go/no-go' beslissing genomen. Bij een 'no-go' treedt het fall-back scenario in werking.

Hierbij zijn er twee mogelijkheden:

- De (verdere) beperking tot kernfunctionaliteit;
- Het uitstellen van de transitie naar een later moment dan 1 januari 2026.

Het bestuur bepaalt het oordeel bij ieder checkpoint aan de hand van de volgende documentatie:

1. *Beoordelingskader (controleopzet en validatiecriteria):*

De beoordelingscriteria in het kader zijn gekoppeld aan ofwel een doorlopende controle ofwel een specifiek toetsmoment. Per toetsmoment wordt vastgesteld of aan de criteria uit het beoordelingskader van het betreffende toetsmoment is voldaan. Daarnaast wordt bij ieder toetsmoment een oordeel over de doorlopende programma-control gegeven. De programma-control geeft invulling aan een het prospectieve beeld van toekomstige toetsmomenten. Met andere woorden: als de programma-control goed is, vergroot dat de kans dat toekomstige deliverables op tijd en met de juiste kwaliteit worden opgeleverd.

2. *Voortgangsrapportages vanuit PGGM en MN:*

De voortgangsrapportages geven op maandbasis inzicht in de oplevering en voortgang van de planning. Daarnaast wordt gerapporteerd over de verschillende geïdentificeerde risico's inclusief de genomen beheersmaatregelen en de werking daarvan. Het bestuursbureau presenteert de geanalyseerde voortgangsrapportages aan het bestuur, waarbij een link wordt gelegd met de uitkomsten van de Quality Control-rapportages en de opinies van de tweedelijns risicobeheer (zie de volgende twee punten).

3. *Interne Audits vanuit PGGM en MN:*

Ter ondersteuning van de bestuurlijke checkpoints worden specifieke audits uitgevoerd door zowel PGGM als MN. De scope, reikwijdte en planning van deze audits wordt afgestemd met PMT. De audits geven een onafhankelijk oordeel van de voortgang en realisatie van de implementatie opzet en uitvoering.

4. *Quality Control-rapportage(s):*

Aanvullend op de standaard kwaliteitsbeheersing is bij PGGM en de afdeling Advies & Actuarieel aanvullende Quality Control ingericht door de aanstelling van EY.

In samenwerking met Pensioenfondsen Zorg en Welzijn (PFZW) stelt PMT elk kwartaal de scope van de Quality Control-opdracht vast. Standaard onderdeel van de Quality Control-opdracht is programma-control, waarbij is aangesloten op het beoordelingskader van PMT. Per kwartaal worden hieraan specifieke deliverables toegevoegd die dat in die periode relevant zijn.

EY rapporteert elke twee maanden over de bevindingen. Deze rapportages vormen belangrijke input voor de beoordeling van de criteria uit het beoordelingskader door PMT.

5. Risicobeheer:

De aangeleverde documentatie wordt voorzien van een eerstelijns risicoparagraaf en een tweedelijns risico-opinie vanuit zowel PMT als de uitbestedingspartijen. Deze extra duiding van risico's versterkt de betrouwbaarheid van het in de documentatie geschetste beeld en belicht eventuele aandachtspunten en risico's die van belang zijn voor het bestuur bij het nemen van een 'go' of een 'no-go' besluit.

De 'rode lijn'

Om een definitief 'go/no-go' besluit te kunnen nemen en de maakbaarheid en haalbaarheid van de Wtp-implementatie per 1 januari 2026 te kunnen beoordelen is de Wtp 'rode lijn' bepaald.

Daarbij moet uit assurance blijken dat:

- 100% van de kernfunctionaliteit is gebouwd en getest en 100% van de critical testbevindingen is opgelost;
- 100% van de kernfunctionaliteit is geaccepteerd door de gebruikers;
- 100% van de workarounds en noodscenario's is gebouwd, getest en geaccepteerd door de gebruikers;
- 100% van de overige aspecten van de business implementatie is afgerond, zoals het beschikbaar zijn van werkinstructies en procesbeschrijvingen ten aanzien van de kernfunctionaliteit;
- Transitiedraaiboek is operationeel en organisatie is voorbereid;
- Noodplan/-draaiboek is beschikbaar en organisatie is voorbereid;
- Herstelplan is beschikbaar en organisatie is voorbereid;
- De stabiliteit van de productie-omgeving is gegarandeerd;
- Niet-functionele testen kennen geen kritieke testbevindingen;
- Directie van PGGM en directie van MN leggen vast wanneer niet-kernfunctionaliteiten worden getest en geïmplementeerd;
- Datakwaliteit is op orde zodat het besluit tot invaren genomen kan worden.

Alle genoemde punten zijn relevant. Dit betekent echter niet dat het ontbreken van een (volledig) akkoord op één onderdeel automatisch leidt tot een 'no-go' besluit. Mogelijk is er een workaround beschikbaar. In het advies van de projectmanager aan het bestuur van PMT wordt dit op basis van het principe 'pas toe of leg uit', verantwoord en in het advies meegewogen.

In het kader van het handelingsperspectief van het bestuur moet uitstel naar 1 januari 2027 als fallback-scenario beschikbaar blijven voor het geval bij het definitieve 'go'/'no-go' besluit niet aan de voorwaarden van PMT wordt voldaan en tot een 'no-go' wordt besloten. Beide uitbestedingspartners hebben bevestigd dat uitstel naar 1 januari 2027 mogelijk is. Ook wordt onderzocht of een overgang gedurende 2026 tot de mogelijkheden behoort.

Restrisico's

Het moet volledig inzichtelijk zijn wat de restrisico's zijn voor zover niet wordt voldaan aan de bovengenoemde voorwaarden. Deze restrisico's zullen zowel door de directie van PGGM en de directie van MN als het bestuur van PMT moeten worden geaccepteerd.

3.4.2 Nog te nemen stappen

Om de IT-systemen gereed te maken voor de implementatie van de nieuwe pensioenregeling hebben MN en PGGM-veranderprogramma's opgestart: het BTP bij MN en het programma Feniks bij PGGM. Daarnaast hebben MN en PGGM samen een integrale planning opgesteld voor de aansluiting van de PGGM–MN keten. Hierna wordt ingegaan op de nog te nemen stappen voor het BTP, Feniks en de koppeling tussen PGGM en MN.

MN BTP-programma

Het doorvoeren van de aanpassingen voor de Wtp-implementatie in het vermogensbeheer ligt, op het moment van besluitvorming en afronding van dit implementatieplan, grotendeels op schema. De voortgang en kwaliteit van opleveringen wordt gemonitord aan de hand van het Quality Management Framework van MN. In dit framework zijn 3 strategische doelstellingen opgenomen (vetgedrukt weergegeven in de navolgende tabel) die daarnaast zijn voorzien van operationele requirements per doelstelling.

De navolgende tabel toont de chronologische volgorde van de geplande onderdelen:

Onderwerp	Target datum
De kernfunctionaliteiten zijn technisch gereed, critical bevindingen zijn weggenomen of workarounds zijn in place	Januari 2025 (afgerond)
Er is voldaan aan architectuurkaders	Januari 2025 (afgerond)
Interne keten is gereed, getest en positief afgetekend door proceseigenaren	April 2025 (afgerond)
Security is getest (waar nodig d.m.v. pen-testen) en positief afgetekend	April 2025 (afgerond)
Performance voldoet aan requirements	April 2025 (afgerond)
Systemen zijn volledig geïmplementeerd en getest met (externe) ketenpartners	Juli 2025
Eerste opzet van controleraamwerk	Juli 2025
Contractafspraken regievoering met klanten gereed	Juli 2025
Systemen voldoen aan eisen vanuit het Business Continuity Plan	Juli 2025
SLA inclusief afspraken over gegevenslevering MN-PGGM bijgevoegd in fiduciair beheerovereenkomst	September 2025

Onderwerp	Target datum
Voorbereiding go-live: - o Processen zijn voldoende gedocumenteerd en uitvoerbaar - o er is voldoende capaciteit - o de relevante risk assessments zijn geupdate en beheersmaatregelen zijn in place - o Controle raamwerk is gereed en gevalideerd - o Fondsen zijn geïnformeerd - o Vermogensbeheertransitieplan is opgesteld - o Implementatieplannen / draaiboeken zijn gereed	Oktober 2025
Informatievoorzieningen van MN aan PMT: - o MN informeert klanten over make/ buy/ ally decisions - o Toets aan het uitbestedingsbeleid - o MN levert informatie voor het ICS - o Medewerkers zijn opgeleid - o Beheersorganisatie staat	Oktober 2025

PGGM Feniks programma

In het programmaplan van Feniks zijn 22 hoofdprocessen met sub-processen geïdentificeerd die ingericht moeten worden voor de transitie en de uitvoering van de nieuwe pensioen-regeling. De hoofdprocessen zijn weergegeven in de navolgende tabel. Deze processen vormen de basis voor het vaststellen van de minimaal vereiste functionaliteit voor de transitie naar het nieuwe stelsel.

1. Uniforme Pensioenaangifte (UPA) en Arbeidsverhoudingen	8. Deelname Premievrijstelling Ziektewet en Werkloosheidswet	16. Actuarialaat (tbv Statistiek en Voorzieningen)
2. Overlijden	9. Verevening pensioen Bij scheiding	17. Controlestelsel facturatie, incasso en renseignering
3. Met pensioen gaan	10. Waardeoverdracht	18. Aansluiten bij het fonds
4. Met pensioen zijn	11. Periodieke informatieverstrekking	19. Faillissementen, Fusies, Overnames, Decentralisaties en Afsplitsingen
5. Deelname arbeidsongeschiktheid / pensioen voortzetting bij arbeidsongeschiktheid	12. Transitie (Invaren)	20. Algemene Nabestaanden Wet
6. Deelname Vrijwillige Voortzetting	13. Losse dekkingen	21. Gemoedsbezwaarden
7. Verlengde Risico Dekking	14. Jaarlijks aanpassen pensioenen	22. Afkoop klein pensioen
	15. Rendementsverdeling	

Elk hoofdproces heeft sub-processen. Voor elke sub-proces is een prioriteit voor implementatie toegekend. De prioritering 1 tot en met 3 vormen samen de grote geldstroom (ofwel de basis van de pensioenadministratie; het berekenen van premie, het factureren van premie, het bepalen van toekenningen en het uitkeren daarvan, het verwerken van een overlijden en het bijschrijven van rendementen). Deze grote geldstroom is uitgebreid met enkele additionele functionaliteiten en vormen voor PMT de kernfunctionaliteit, die voor 1 januari 2026 moet zijn opgeleverd. De prioriteiten 1 tot en met 3, en ook de overige prioriteiten (4 en 5) zijn ondergebracht in 6 deelopleveringen, die aangeduid worden met de letters A t/m F.

Vanaf prioriteit 4 kan oplevering na 1 januari 2026 plaatsvinden, daar waar het geen onderdeel uitmaakt van de kernfunctionaliteiten en als PMT de te nemen maatregelen hiervan voor een tijdelijke invulling accepteert.

De ontwikkeling van de functionaliteit van de deelopleveringen A, B en C is gestart in 2024 en afgerond aan het einde van 2024 (deeloplevering A) of in het begin van 2025 (deelopleveringen B en C). Aansluitend is het testen gestart in januari 2025. Volgens planning wordt dit grotendeels afgerond in juni 2025. Vervolgens volgt de (verdere) ontwikkeling en het testen van de deelopleveringen D, E en F, zoals weergegeven in de navolgende tabel.

Naast de deelopleveringen die gerelateerd zijn aan aanpassingen in de systemen is in de tabel ook de mijlpaal opgenomen die betrekking heeft op de gewijzigde dienstverlening behorend bij de aangepaste pensioenprocessen (organisatie en implementatie).

De benoemde deelopleveringen A tot en met F hebben betrekking op de toekomstige pensioenuitvoering van de Wtp. Hiernaast vormt de transitie – ofwel het omzetten naar persoonlijke pensioenvermogens – ook een cruciaal onderdeel van de implementatie van de Wtp. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd via een separate werkstroom binnen het totale programma. Om die reden is voor de transitie een separate tabel opgenomen.

Onderwerp functionaliteit pensioenadministratie	Target datum
Realisatie blokken A, B, C	Maart 2025
Testen functionaliteit blokken A, B, C	Juni 2025
Realisatie blokken D & E	Juli 2025
Testen blokken D & E	September 2025
Realisatie blok F	Oktober 2025
Testen blok F	December 2025
Organisatie & Implementatie	December 2025

Onderwerp functionaliteit transitie ('invaren')	Target datum
Werking model t.b.v. invaar- en compensatiefactoren	Juli 2025
Datakwaliteit op orde t.b.v. prognose communicatie	Juli 2025
Proefmigratie	Juli 2025
Aantonen validatiecriteria	September 2025
Werking conversie t.b.v. prognose	September 2025
Datakwaliteit op orde t.b.v. invaren	Januari 2026
Definitief conversiemodel	Februari 2026
Werking conversie t.b.v. invaren	Februari 2026

Integratie PGGM-MN

Zoals beschreven in paragraaf 3.3 loopt de uitwisseling van informatie tussen de pensioenadministratie bij PGGM en het vermogensbeheer bij MN via de afdeling Advies & Actuarieel bij MN (MN A&A).

Om deze informatiestroom te testen en implementeren hebben PMT, PGGM en MN een integrale planning opgesteld.

Hierin zijn onder meer het ontwikkelen en testen van de nieuw te realiseren applicaties ADB (Actuariële Database, gericht op de realisatie van SIVI-bestanden op grond van data te ontvangen vanuit PGGM) en BAM (Buffer Analyse Model, gericht op de proactieve monitoring van alle voorzieningen en reserves) opgenomen, inclusief de connectie en datastroom van vermogensbeheer en pensioenbeheer. Vervolgens wordt de volledige keten getest. Daarnaast wordt gewerkt aan het Target Operating Model (TOM) voor de keten en worden gegevensleveringsovereenkomsten (GLO) opgesteld tussen PGGM, MN en PMT.

In de navolgende tabel zijn de activiteiten en tijdslijnen weergegeven (daar waar de datum in het verleden ligt ten tijde van het opstellen van dit implementatieplan is de benoemde activiteit in die desbetreffende maand uitgevoerd). De connectie is onderdeel van de kernfunctionaliteiten voor de Wtp-implementatie.

Onderwerp	Target datum
Ontwerp en realisatie ADB (functioneel)	Maart 2025 (afgerond)
Aanlevering data vermogensbeheer en pensioenbeheer	Maart 2025 (afgerond)
Ontwerp en realisatie BAM (functioneel)	Maart 2025 (afgerond)
Aanlevering testbestand (PGGM) voor het doorontwikkelen ADB en BAM	Maart 2025 (afgerond)
Aanlevering testbestand inclusief mutaties voor het doorontwikkelen	Juli – augustus 2025
Aanlevering volledig bestand voor het doorontwikkelen	September – december 2025
Afronding functionele test ADB en BAM	September 2025
Afronding testen op volledigheid en performance ADB en BAM	December 2025
Integrale ketentest	Juni – december 2025
Target Operating Model vastgesteld	September 2025
Gegevensleveringsovereenkomsten	September – oktober 2025

Bij het vaststellen van dit implementatieplan is de ontwikkeling van de benodigde functionaliteit, het testen hiervan en het opleveren van andere relevante onderwerpen nog niet afgerond. Op de checkpoints, als beschreven in paragraaf 2.2.2 en 3.4, wordt vastgesteld of de benodigde functionaliteit beschikbaar kwalitatief in voldoende mate aanwezig is voor een 'go live' besluit.

3.5 UITBESTEDINGSRISICO'S

3.5.1 Wijze van betrekken uitbestedingspartners

Uitbestedingsbeleid

Het proces dat PMT hanteert voor het betrekken van zijn uitbestedingspartners bij de voorbereiding op de transitie is gebaseerd op het Uitbestedingsbeleid PMT.

Het uitbestedingsbeleid is van toepassing op alle bedrijfsprocessen en werkzaamheden die door PMT zijn of mogelijk worden uitbesteed aan externe partijen. PMT onderkent twee strategische uitbestedingen die relevant zijn voor de Wtp-implementatie: voor pensioenen en voor beleggingen. Tot juli 2024 waren beide belegd bij MN. Sinds juli 2024 is PGGM de strategische partner voor pensioenen, voor beleggingen en actuariaat blijft MN deze rol vervullen.

De verrichtingen van de uitbestedingspartners zijn integraal onderdeel van de uitvoering en worden gemonitord en geëvalueerd op basis van (tussentijdse) verantwoordingsrapportages van de uitbestedingspartners.

Het bestuursbureau analyseert de rapportages over de strategische uitbestedingen, bespreekt deze met de uitbestedingspartner en adviseert de commissies en, indien nodig, het bestuur daarover. De prestaties van de overige uitbestedingen worden beoordeeld door het managementteam (MT) van het bestuursbureau. Het MT beschikt over een mandaat om waar nodig bijsturingen door te voeren.

Voor de strategische uitbestedingen heeft PMT een uitbestedingskader opgesteld. Dit uitbestedingskader omvat zowel uitspraken over ambitie en doelstellingen voor de komende planperiode als kaders en richtlijnen voor uitvoering, beheersing en verantwoording.

Uitbesteding bij Wtp implementatie

Voor de Wtp-implementatie is PMT in hoge mate afhankelijk van een juiste, volledige en tijdige realisatie door zijn ketenpartners. Vanuit de eindverantwoordelijkheid over de gehele keten heeft PMT een beoordelingskader vastgesteld met daarin de criteria aan de hand waarvan de succesvolle realisatie door de ketenpartners kan worden beoordeeld. Daarmee is de regierol van PMT op de 'change' geconcretiseerd en is er een basis voor het periodiek beoordelen van de haalbaarheid en het bepalen welke onderwerpen aanvullende aandacht vragen.

3.5.2 Afspraken met kritieke uitbestedingspartijen

De afspraken met de uitbestedingspartners zijn vastgelegd in contracten en SLA's. In het contract met PGGM is zoveel mogelijk rekening gehouden met de Wtp-transitie. De SLA's worden aangepast om aan te sluiten bij de gewijzigde dienstverlening. Ook voor MN worden de contracten en SLA's aangepast aan de gewijzigde dienstverlening.

Bij de aanpassing van de contracten en SLA's worden ook afspraken gemaakt over de verantwoordelijkheden voor de data-uitwisseling tussen PGGM en MN. Deze afspraken worden vastgelegd in een Target Operating Model (TOM), een gegevensleverings-overeenkomst (GLO) en een dataleveringsovereenkomst tussen PGGM, MN en PMT.

3.5.3 Overzicht kritieke (onder)uitbestedingen transitie

PMT onderkent twee strategische uitbestedingen: PGGM voor pensioenen en MN voor vermogensbeheer en actuariaat. Beide partijen hebben bepaalde diensten uitbesteed. In het kader van de Wtp-implementatie zijn er bij beide partijen geen nieuwe uitbestedingen toegevoegd. Citibank vervult voor PMT de rol van custodian. MN beheert dit namens PMT.

Door de invoering van de Wtp treden er geen wijzigingen op in de custody dienstverlening. Ook in de als belangrijk gekwalificeerde uitbesteding van PMT aan Lagarde (kantoorautomatisering) en de als strategisch gekwalificeerde uitbesteding aan CoMetec (onderzoek werkingssfeer en looncontroles) treden geen wijzigingen op door de invoering van de Wtp.

Hierna is een overzicht weergegeven uit het uitbestedingsregister met de uitbestedingen die een wezenlijk onderdeel vormen van de processen van MN en PGGM.

Uitbestedings-partner PMT	Onderuitbesteding	Beschrijving
MN	Amazon Web Services inc en Amazon Web Services Emea SARL	AWS levert Infrastructure as a Service (IaaS) en biedt hiermee de basisbouwstenen voor cloud-IT: toegang tot netwerkfuncties, computers (virtueel of op specifieke hardware), en gegevensopslagruimte.
MN	Atos Nederland BV	Hosting MN datacentrum
MN	S&P Global Market Intelligence LLC	Data voor reporting
MN	Treasury Intelligence Solutions GmbH	Betalingssysteem
MN	Pantheon Automatisering B.V.	Licenties, Beheer en onderhoud EMIS-systeem
MN	Unit4 Business Software B.V.	Platform om financiële administratie vast te leggen
MN	Schuberg Philis	Hosting & Technisch Applicatiebeheer; Inrichten en beheer AWS-platform
MN	SimCorp	Met het SimCorp Regulatory Reporting Platform rapporteert MN derivatentransacties in scope van EMIR Refit. Dit is een wettelijke EU-verplichting, waarbij MN rapporteert namens haar klanten.
PGGM	Microsoft B.V.	Cloud hosting van MAP (van de modules die in de cloud draaien). Vanuit de cloud strategie en in lijn met het Informatiebeleid, volgt PGGM het principe dat zij voor PaaS en IaaS haar cloud capability met Microsoft Azure opbouwt.

Uitbestedings-partner PMT	Onderuitbesteding	Beschrijving
PGGM	Visma Idella B.V.	1) bruto netto berekeningen voor uitkeringsgerechtigden (applicatie VIPS Disbursements) 2) pro forma berekeningen op websites en in brieven van verwachte nettobedragen. Administratie van pensioenuitkeringen en omzetting van bruto naar netto-uitkering
PGGM	Nomentia Oy	Paymenthub om betalingen van uitkeringsgerechtigden aan de bank aan te bieden. Uitvoeren van betalingen en incasso's t.b.v. klanten, leveranciers en medewerkers van PGGM.
PGGM	Pegasystems B.V.	Platform waarop de portalen zijn gebouwd en waar de CRM-functionaliteit voor klantenservice op draait. Een low-code platform om klantverzoeken te verwerken door AI-gestuurde besluitvorming en workflow automatisering.
PGGM	Amazon Web Services EMEA SARL	Cloud leverancier waarop Pega (Pegasystems) draait en ook de BI-omgeving. Een on-demand levering van IT-resources via het internet met pay-as-you-go prijzen, technologische diensten, zoals computer power, opslag en databases.
PGGM	Deployteq	Ondersteund uitgaande email (outboundmail). De functionaliteit om e-mailberichten te verwerken, informatie te verstrekken voor de verdere verwerking van onbestelbare e-mails en managementinformatie.
PGGM	OneWelcome Holding B.V.	Tool voor authenticatie. One welcome identity platform, een platform voor klanten- en identiteitsbeheer.
PGGM	Visma Idella B.V.	Pensioenplanner Futurama Planner
PGGM	Yellow Tail	Hosting platform - hosting van publieke website

3.5.4 Overzicht uitbestedingsrisico's en beheersingsmaatregelen

Het uitbestedingsrisico is een belangrijke factor voor PMT, omdat alle kernactiviteiten worden uitgevoerd door uitbestedingspartners. MN voert het vermogensbeheer en de actuariële functies uit, PGGM voert de pensioenadministratie uit. PMT is en blijft verantwoordelijk voor de processen die zijn uitbesteed, inclusief de onderuitbestedingen.

Het is daarbij van belang dat PMT enerzijds sturend optreedt en anderzijds de uitvoering, inclusief de risico's, nauwlettend bewaakt om waar nodig te kunnen bijsturen. In het uitbestedingsbeleid is vastgelegd welke sturingsinstrumenten PMT inzet voor het inrichten, monitoren en evalueren van de uitbestedingen inclusief de uitbestedingsketen.

Het uitbestedingsbeleid van PGGM sluit aan bij het uitbestedingsbeleid van PMT. De rol van het pensioenfonds is expliciet benoemd en de volledige waardeketen is meegenomen in het uitbestedingsbeleid. De aansluiting met het pensioenfonds is uitgewerkt in beleidslijnen. Er is onder andere vastgelegd dat vooraf instemming van PMT nodig is voor belangrijke of kritieke uitbestedingen. Met MN zijn in 2024 afspraken over onderuitbesteding vastgelegd in het kader van de DORA wet- en regelgeving. Deze afspraken zijn eveneens in lijn met het uitbestedingsbeleid van PMT (en met de DORA wet- en regelgeving).

In aanvulling op het reguliere beheer van de uitbestedingsrisico's zijn risico's en beheersmaatregelen in het kader van de Wtp-implementatie geïdentificeerd. Deze worden nader toegelicht in de navolgende tabel. De beheersing loopt via het beoordelingskader.

Uitbestedingsrisico		Risico-bereidheid	Netto restrisico
1.	Afhankelijkheid van derde partijen (o.a. MN / PGGM): Het risico dat mijlpalen niet of niet tijdig worden gerealiseerd en deliverables onvoldoende kwaliteit hebben, veroorzaakt door onvoldoende capaciteit bij de uitbestedingspartners (o.a. belangen van andere fondsen boven die van PMT stellen, afwijkende prioriteitstelling uitvoerders) met als gevolg dat de implementatie vertraging oploopt, waardoor de transitiedatum van 1 januari 2026 niet haalbaar is.	Laag	Laag

Uitbestedingsrisico		Risico- bereidheid	Netto restrisico
2.	Uitbesteding pensioenuitvoerder (PGGM): Het risico dat de pensioenuitvoerder niet in staat is de nieuwe/gewenste pensioenregeling van PMT uit te voeren, veroorzaakt door i. andere keuzes van PMT dan PFZW, ii. onvoldoende changecapaciteit om de transitie in te richten en uit te voeren, iii. architectuurkeuzes van PGGM die niet aansluiten op eisen en wensen van PMT, iv. het niet op tijd realiseren van de koppeling met de ketenpartners en/of data die niet kan worden ontsloten, met als gevolg dat de reputatie van PMT onderhevig is aan afbreukrisico, de pensioenregeling onjuist wordt uitgevoerd richting deelnemers of de transitiedatum wordt uitgesteld.	Laag	Laag
3.	Uitbesteding vermogensbeheerder (MN): Het risico dat de vermogensbeheerder niet in staat is om op tijd de nieuwe/gewenste regeling voor PMT uit te voeren, veroorzaakt door i. andere keuzes van PMT dan PME (of andere klanten van MN) ii. onvoldoende changecapaciteit om de transitie in te richten en uit te voeren, iii. architectuurkeuzes van MN die niet aansluiten op eisen en wensen van PMT, iv. het niet of niet op tijd realiseren van de koppeling met de ketenpartners en/of data die niet kan worden ontsloten, met als gevolg dat de reputatie van PMT onderhevig is aan afbreukrisico, de pensioenregeling onjuist wordt uitgevoerd richting deelnemers of de transitiedatum wordt uitgesteld.	Laag	Laag

Voor de beheersing van de uitbestedingsrisico's wordt gebruik gemaakt van overleg, beoordeling van voortgangsrapportages, contracten, SLA's en externe assurance, zoals nader uitgewerkt in de RSA. Voor een integere en beheerste uitvoering voor, tijdens en na de transitie is PMT afhankelijk van de uitbestedingspartners.

Op basis van de keten RSA die is uitgevoerd door PGGM en MN zijn de tijdslijnen om de benodigde functionaliteit voor de Wtp door te voeren krap. De middelen om deze risico's te beheersen zijn beperkt. Het bestuur heeft dit risico geaccepteerd.

3.6 RISICOANALYSE EN BEHEERSING FINANCIËLE RISICO'S

3.6.1 Beschrijving financiële risico's transitie

De financiële risico's die zijn geïdentificeerd in de RSA hebben betrekking op de dekkingsgraad en illiquide beleggingen. Voor beide risico's zijn de beheersmaatregelen ingevoerd en effectief bevonden. Ondanks deze maatregelen is er een kans dat de dekkingsgraad niet het minimaal noodzakelijke niveau heeft op de beoogde transitiedatum (1 januari 2026). PMT moet beleggingsrisico's lopen om tot een goed en betaalbaar pensioen te komen. Om deze reden is de risicobereidheid en het netto risico op 'midden' gekwalificeerd.

Hetzelfde geldt voor het risico dat de feitelijke portefeuille niet aansluit op de strategische portefeuille na de transitie. Om de feitelijke beleggingsportefeuille na het invaren in lijn te krijgen met de strategische beleggingsportefeuille voor de nieuwe pensioenregeling moet een aantal beleggingstransacties plaatsvinden. Om deze op een economisch verantwoorde wijze uit te voeren, is (doorloop)tijd nodig. Om deze reden accepteert PMT gedurende zes maanden na invaren dit verhoogde risico. Om deze reden is de risicobereidheid en het netto risico op 'midden' gekwalificeerd. In het vermogenstransitieplan is dit verder uitgewerkt.

Voor het risico betreffende de aanpassingen in de portefeuille met illiquide beleggingen voorziet het bestuur geen verhoogd risico. De noodzakelijke aanpassingen zijn vastgelegd in het vermogenstransitieplan. De operationele risico's ten aanzien van de beleggingen tijdens en na de transitie zijn als onderdeel van het beoordelingskader uitbesteding beheerst (zie in paragraaf 3.5).

De risico's worden nader beschreven in de navolgende tabel.

Financieel risico		Risico-bereidheid	Netto restrisico
1.	Dekkingsgraad: Het risico dat PMT op het transitiemoment een te lage dekkingsgraad heeft, veroorzaakt door renteontwikkelingen etc. en/of indexatie tijdens transitiefase met als gevolg dat er een financieel tekort is bij invaren.	Midden	Midden
2.	Illiquide beleggingen: Het risico dat de verkoop van het teveel aan illiquide beleggingen niet op tijd is afgerond (transitierisico's spelen vooral bij illiquide beleggingen), veroorzaakt door een fundamenteel ander beleggingsbeleid in het nieuwe pensioenstelsel met als gevolg een geforceerde verkoop van posities met een afslag.	Laag	Laag
3.	Feitelijke portefeuille sluit niet aan op strategische portefeuille na transitie Het risico dat na de transitie de feitelijke portefeuille niet aansluit op de strategische portefeuille doordat de afbouw van de renteafdekking tijd vergt gezien de omvang van de portefeuille, met als gevolg een geforceerde verkoop van posities met een afslag.	Midden	Midden

Financieel risico		Risico-bereidheid	Netto restrisico
4.	Operationele risico's beleggingen tijdens en na de transitie: Het risico dat transacties onjuist of niet tijdig worden doorgevoerd, doordat de aggregatie van deelnemersgegevens niet juist is (bijv. aggregatie OP, PP, onjuiste assumed payments premies) en/of personen onzorgvuldig handelen, met als gevolg potentiële beleggingsverliezen bij correcties tegen ongunstige prijzen.	Laag	Laag

De beheersing van deze risico's wordt gerealiseerd via beleidsbepalingen en analyses in het nieuwe beleggingsbeleid (zie in de tabel hierna een korte samenvatting van de relevante onderdelen) en een planning van op- en afbouwpaden van allocaties en de renteafdekking rondom de overgang naar Wtp (zoals vastgelegd in het vermogenstransitieplan).

Tabel: Hoofdpijnen beleggingsbeleid en toedeelregels

Beleggingsmix	(dynamische) Aggregatie van de onderstaande componenten • Persoonlijke pensioenvermogens van de basisregeling in overeenstemming met toedeling beschermings-/ overrendement per leeftijd • Persoonlijke pensioenvermogens van te eerbiedigen nabestaandepensioen in overeenstemming met de collectieve uitkeringsfase • Solidariteitsreserve: gemiddelde van alle persoonlijke pensioenvermogens • Overige reserves/ voorzieningen: zoveel mogelijk risicovrij
Beschermingsrendement	Actieven: 20% tot 50 jaar en dan oplopend tot collectieve uitkeringsfase • (collectieve) Uitkeringsfase 80%
Overrendement	• Opheffen leenrestrictie • Actieven: 135% van een gespreide returnportefeuille tot 35 jaar, dan aflopend naar 125% op 45 jaar en verder aflopende tot uitkeringsfase • (collectieve) Uitkeringsfase: 35% van een gespreide returnportefeuille

De effectiviteit van de beheersing wordt gevolgd via monitoring en beoordeling van plannen en rapportages, zoals nader uitgewerkt in de RSA. De beheersmaatregelen zijn voldoende om het actuele risico op het niveau van het netto restrisico – binnen de risicobereidheid – te brengen.

3.6.2 Scenario-analyse schokken tijdens transitieperiode

Als onderdeel van de complete besluitvorming heeft het bestuur een bandbreedte van dekkingsgraden en economische omstandigheden vastgesteld, waarbij de afgesproken doelstellingen, maatstaven en voorrangregels zonder meer gelden.

De doelstellingen en voorrangregels zijn zodanig onderbouwd en geformuleerd dat voor alle redelijkerwijs voorzienbare omstandigheden (waaronder voor verschillende dekkingsgraden en rentestanden) geen nadere besluitvorming nodig is gedurende de hele fase. Dit geldt vanaf de vastlegging in het transitieplan respectievelijk het implementatieplan tot en met de datum van de effectuering van de implementatie van de transitiebesluitvorming.

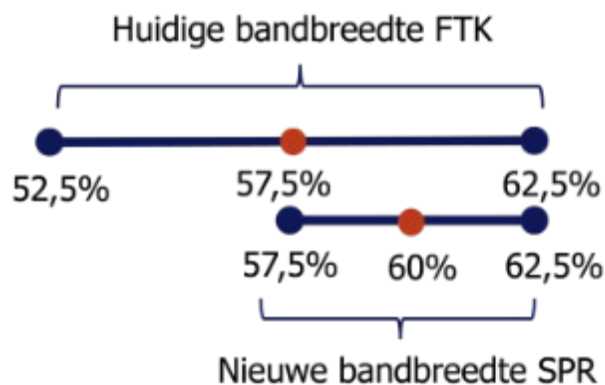
In de beoordeling van de evenwichtigheid van het invaren heeft het bestuur, op basis van de uitgevoerde analyses en rekening houdend met de uitgangspunten, geconcludeerd dat voldaan is aan de gestelde voorwaarden voor een evenwichtige transitie en dat dit in elk geval geldt als de dekkingsgraad op het moment van de transitie hoger is dan 98% en lager is dan 121% (de in het transitieplan opgenomen dekkingsgraad bandbreedte waarbij de transitie niet wordt uitgesteld). Bij een lagere dekkingsgraad dan 98% op het moment van transitie zal de transitie, waar mogelijk, worden uitgesteld. Het bestuur vindt de transitie-effecten bij een dekkingsgraad van 107% (basisvariant) en 104,5% evenwichtig. De uitkomsten van zowel de kwantitatieve analyse als de kwalitatieve afwegingen zijn ook in deze situatie positief.

Het bestuur is daarom van mening dat sprake is van een evenwichtige transitie van de huidige naar de nieuwe pensioenregeling, binnen de dekkingsgraad bandbreedte van 98% tot 121% en gegeven de wettelijke kaders waarbinnen de transitie moet plaatsvinden. Het bestuur heeft bij deze beoordeling gebruik gemaakt van het evenwichtigheidskader, waarbij tevens is gekeken naar de omvang en de oorzaak van de effecten.

3.6.3 Overzicht mogelijke aanpassingen beleggingsbeleid

In de bestuursvergadering van februari 2024 heeft PMT besloten de renteafdekking te verhogen van 60% naar 75%. Vanwege de korte periode tot invaren heeft het bestuur een lagere risicobereidheid in relatie tot de bewegelijkheid van de dekkingsgraad op de transitiedatum geaccepteerd dan bij het bepalen van het lange termijn strategische beleggingsbeleid. Gedurende de implementatieperiode wil het bestuur de renteafdekking evalueren bij wezenlijk andere dekkingsgraadniveaus en/of rentestanden. Naarmate de beoogde transitiedatum nadert, wordt de monitoringsfrequentie verhoogd. In de laatste maand vóór invaren vindt de monitoring wekelijks plaats.

Omdat de nieuwe bandbreedtes voor de beleggingsallocaties overlappen met de FTK-bandbreedtes, is de transitie-opgave beperkt. Zie ook het voorbeeld hierna voor de feitelijke en benodigde omvang van de rendementsportefeuille per eind 2023/begin 2024.

Figuur: overlap in bandbreedtes rendementsportefeuille

De uitgangspunten voor de transitie zijn gestructureerd opgezet volgens onderstaande vragen:

1. Wanneer start de transitie van de beleggingen?
2. Rustig of snel herbalanceren als een allocatie niet voldoet aan de nieuwe bandbreedtes en allocaties?
3. Specifiek voor de renteafdekking: hoe wordt een rente mismatch toebedeeld?
4. Wanneer is de transitie afgerond?

De beantwoording van de vragen en de vertaling hiervan in een planmatige aanpak zijn vastgelegd in het vermogenstransitieplan. Hierbij zijn – in relatie tot de hiervoor aangegeven vragen – de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Ad 1) Uitgangspunt start: de transitie start op 1 januari 2026; twee maanden voor de transitiedatum start de monitoring in overeenstemming met de nieuwe (Wtp-) bandbreedtes (parallel aan de monitoring op de FTK-bandbreedtes).

Ad 2) Uitgangspunten ten aanzien van manier van transitie: er is gekozen voor een rustige en beheerste aanpak met als doel kosten en marktimpact te minimaliseren bij het aanpassen van de renteafdekking.

Ad 3) Voor het toedelen van de rentemismatch zijn twee opties in kaart gebracht.

- Bij optie 1 gebeurt dit door de 'verhoogde beschermingsstaffel' in zes maandelijkse stappen te verlagen naar de 'beoogde beschermingsstaffel'. Hierdoor is de rentemismatch minimaal. Omdat nog onduidelijk is of optie 1 wettelijk wordt toegestaan, is een tweede optie vastgesteld.
- Bij optie 2 wordt de mismatch in het beschermingsrendement via het overrendement verdeeld over de deelnemers. De impact van een renteverandering is dus niet gelijk voor deelnemers. De mogelijke, tijdelijke effecten zijn in kaart gebracht en in het kader van de evenwichtige belangenafweging als acceptabel beoordeeld.

Optie 1 heeft de voorkeur. De afbouw van illiquide beleggingen kost tijd, maar leidt niet tot een hoger risicoprofiel dan beoogd. Verdere opbouw van deze beleggingen past binnen het beleggingsbeleid.

Ad 4) Uitgangspunt voor het einde van de transitie: de transitie is afgerond als de beleggingsportefeuille op niveau 1 en niveau 2 zich binnen de vastgestelde bandbreedtes bevindt. Daarna wordt de beleggingsportefeuille beheerd volgens het reguliere herbalanceringsbeleid.

3.7 JURIDISCHE EN PRIVACY-RISICO'S

3.7.1 Belangrijkste juridische risico's transitie

De juridische en privacy risico's die zijn geïdentificeerd in de RSA hebben betrekking op juridische geschillen met diverse tegenpartijen, vrijwillig aangesloten werkgevers en privacy-risico's.

3.7.2 Overzicht risico's en beheersmaatregelen

De risico's worden beschreven in de navolgende tabel.

Juridische en privacy risico's		Risico-bereidheid	Netto restrisico
1.	Het risico van juridische procedures tegen het invaarbesluit, veroorzaakt door deelnemers die invaren als inbreuk op hun eigendomsrecht zien en/of als onevenredig nadeel, met als gevolg veel tijd en kosten voor rechtszaken en/of financiële schade voor PMT.	Laag	Laag
2.	Het risico van een negatieve beoordeling door DNB van het invaarbesluit van PMT, veroorzaakt door een foute/niet correcte toepassing door PMT van en/of meningsverschillen met de toezichthouder over de wet- en regelgeving t.a.v. de evenwichtigheidsafweging, de kwaliteit van de berekeningen en de data, het risicomanagement / integere bedrijfsvoering, de risicohouding/beleggingsbeleid en de gehanteerde begrippen in het pensioenreglement met als gevolg dat PMT pas later dan beoogd kan invaren wat tevens additionele kosten en risico's met zich meebrengt.	Laag	Laag
3.	Het risico van juridische procedures veroorzaakt door geschillen met de uitbestedingspartners met als gevolg additionele, onvoorziene vergoedingen aan de uitbestedingspartners.	Laag	Laag
4.	Het risico van interpretatieverschillen van de gemaakte afspraken tussen PMT en de Vakraad, veroorzaakt door onduidelijke of onjuiste formuleringen met als gevolg dat PMT (vooraf) de opdracht niet kan aanvaarden of (achteraf) de opdracht niet zoals door de Vakraad beoogd uitvoert.	Laag	Laag

Juridische en privacy risico's		Risico-bereidheid	Netto restrisico
5.	Vrijwillig aangesloten werkgevers: Het risico van juridische procedures veroorzaakt door geschillen met vrijwillig aangesloten werkgevers over het gevolgde proces en het resulterende handelingsperspectief met als gevolg veel tijd en kosten voor rechtszaken en/of financiële schade voor PMT.	Laag	Laag
6.	Privacy risico's: Het risico dat niet meer wordt voldaan aan wet- en regelgeving van privacy, doordat de privacy van gegevens niet langer afdoende is geborgd door veranderingen in systemen en of (onder)uitbestedingen, met als gevolg reputatieschade en/of sancties.	Laag	Laag

De juridische risico's worden beheerst door een zorgvuldige en goed onderbouwde besluitvorming, waarbij voor alle relevante beleidsstukken inzichtelijk is dat de relevante wet- en regelgeving is geadresseerd. Ook is veelvuldig gebruik gemaakt van additionele toetsingen door externe juridische experts en de mogelijkheden van partiële toetsingen en deep dives door de toezichthouder.

Van belang is hierin ook een zorgvuldige communicatie naar (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden, werkgevers en de Vakraad en ook het opnemen van privacyrichtlijnen in de beoordelingscriteria van PMT ten aanzien van de uitbestede operatie en de testplannen (opgenomen in beoordelingskader, zoals beschreven in paragraaf 3.3).

De beheersing staat nader beschreven in de RSA. Met de beheersmaatregelen blijft het netto risico binnen de risicobereidheid.

3.8 CONCLUSEREND OORDEEL

Bestuur

Het bestuur heeft de risico's van de Wtp-transitie beoordeeld en beheersmaatregelen vastgesteld. De risico's en beheersmaatregelen worden op kwartaalbasis geactualiseerd. De sleutelfunctiehouder risicobeheer is nauw betrokken bij deze reviews en geeft een opinie aan het bestuur over de vaststelling van de omvang van de risico's en de beheersing.

In de uitgevoerde RSA Q1 2025 zijn alle Wtp-risico's en hun beheersmaatregelen geactualiseerd en beoordeeld op effectiviteit van risicobeheersing. Daarbij is geconcludeerd dat het risicobeeld is verslechterd. Er is sprake van een toename van netto risico's die zich buiten de risicobereidheidsgrenzen bevinden. Naast enkele aanwezige verhoogde actuele risico's voor PMT zelf, blijkt uit deze in Q1 2025 uitgevoerde RSA van de keten PGGM-MN-PMT dat het risico van ketenafhankelijkheid PGGM-MN is toegenomen voor PMT. Een keten-Risk Framework met gezamenlijk geïnventariseerde en vastgestelde risico's en bijbehorende beheersmaatregelen is opgezet en geïmplementeerd.

Monitoring daarvan en rapportage daarover vinden kortcyclisch plaats. De effectiviteit van de keten is een noodzakelijke voorwaarde voor de algehele effectiviteit van de risicobeheersing van PMT om de Wtp-doelen te halen en het voornemen om per 1 januari 2026 de transitie te kunnen ingaan. Met deze aanvullende maatregelen is het bestuur van mening dat de transitie op een beheerste en integere wijze kan plaatsvinden.

Ook op basis van de risicobeheersing via het RSA-proces, de beheersing van de transitie bij de uitbestedingspartners met het beoordelingskader en de monitoring van de Wtp 'rode lijn', is het bestuur van mening dat de transitie op een beheerste en integere wijze kan plaatsvinden.

Sleutelfunctiehouder risicobeheer

De sleutelfunctiehouder risicobeheer heeft op 12 juni 2026 de volgende overall risico opinie afgegeven op het hoofdstuk Risicoanalyses en beheersingsmaatregelen:

De sleutelfunctiehouder risicobeheer en de risicomangers zijn in relatie tot het Wtp-programma actief betrokken geweest en hebben een groot aantal risico-opinies opgesteld bij verschillende onderwerpen. Specifiek met betrekking tot risicoanalyses en actualisaties daarvan – zowel binnen PMT als over de keten – zijn periodiek risico-opinies afgegeven. De aanbevelingen, adviezen en voorwaarden die zijn opgenomen in de risico-opinies zijn actief opgevolgd.

De in hoofdstuk 3 opgenomen Wtp risicoanalyses beschrijven de belangrijkste risico's met betrekking tot de volgende aspecten: operationeel en IT, uitbesteding, financieel, juridisch en privacy. De sleutelfunctiehouder onderschrijft de omvang van de risicobereidheid en van de bruto en netto risicoscores.

Raad van toezicht

De raad van toezicht van PMT heeft goedkeuring verleend voor de interne collectieve waardeoverdracht per 1 januari 2026 met inbegrip van het aanwenden van het vermogen van het fonds bij de collectieve waardeoverdracht.

Ten aanzien van het onderdeel 'evenwichtigheid' heeft de rvt vastgesteld dat de belangen zorgvuldig zijn afgewogen, dat de besluiten transparant zijn onderbouwd en dat de communicatie richting belanghebbenden in opzet passend is.

De rvt heeft bij de goedkeuring ten aanzien van het onderdeel 'beheerste en integere bedrijfsvoering' een aantal voorwaarden aangegeven die aansluiten bij de door het bestuur vastgestelde normen t.a.v. de bestuurlijke checkpoints in september en december.

4 DATA EN DATAKWALITEIT

Data van deelnemers moeten actueel, juist en volledig zijn. Niet alleen nu, maar ook na invaren: de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden van PMT moeten erop kunnen vertrouwen dat zij krijgen waar zij recht op hebben en dat de omzetting naar de individuele pensioenvermogens juist, tijdig en volledig plaatsvindt. Om de kwaliteit van de data te borgen, past PMT het Kader Datakwaliteit van de Pensioenfederatie toe. PGGM speelt vanuit haar rol als strategische uitbestedingspartner van de pensioenadministratie een belangrijke rol in de datakwaliteit.

Algemeen

PMT heeft in nauwe samenwerking met PGGM (en voorheen MN als voormalig uitbestedingspartner van de pensioenadministratie) de implementatie van het datakwaliteitsbeleid en borging van de datakwaliteit vormgegeven. Het Kader Datakwaliteit, zoals dat gepubliceerd is door de Pensioenfederatie, onderscheidt zes fasen met daarin verschillende uit te voeren stappen:

Fase 1 – Opzet Datakwaliteit

Fase 2 – Risico- Inventarisatie en -beoordeling

Fase 3 – Data-Analyses en Deelwaarnemingen

Fase 4 – Rapportage en beoordeling

Fase 5 – Verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden door externe accountant (Agree upon Procedures, AuP)

Fase 6 – Besluit over Datakwaliteit voor Invaren

De toepassing van het Kader Datakwaliteit en de bijbehorende AuP op het proces van datakwaliteit stelt PMT in staat een gefundeerde beslissing te nemen ten aanzien van de datakwaliteit en op het voorgenomen moment in te kunnen invaren.

4.1 BESCHIKBAARHEID DATA

Data van deelnemers moeten actueel, juist en volledig zijn. Dat is geregeld in het datakwaliteitsbeleid van PMT.

Voor transitie

Vanuit het kader Datakwaliteit zijn de diverse fases doorlopen om de datakwaliteit voor invaren aantoonbaar te maken, waar nodig te herstellen ('Get Clean') en te zorgen dat de data schoon blijven ('Stay Clean') om zodoende de beschikbaarheid, juistheid en volledigheid van de data voor, tijdens en na transitie te borgen. Hierop en op de beheersing van de hiermee gepaard gaande risico's wordt in de paragrafen 4.2 en verder nader ingegaan.

Tijdens transitie

Voor beheersing van de datakwaliteit bij de omzetting van de aanspraken naar persoonlijke pensioenvermogens maakt PMT gebruik van het Servicedocument Toetsmoment 2 van de Pensioenfederatie. De externe accountant speelt een rol bij de vastlegging van de omzetting. De beschikbaarheid van data is hiervan expliciet onderdeel.

Na transitie

In de uitvoering van de nieuwe regeling zal de beheersing van datakwaliteit een structurele rol houden. De Kritieke Data-Elementen (KDE's) die relevant zijn in de nieuwe regeling, blijven ook na het invaren door PMT gemonitord. De volledigheid van gegevens zal hier onderdeel van zijn. De beheersing van datakwaliteit blijft daarmee na invaren op hetzelfde hoge niveau als voor invaren.

4.2 RISICOANALYSE DATAKWALITEIT

PMT heeft in het verleden een zo groot mogelijk betrouwbaarheid van de deelnemersadministratie betracht. Desondanks zijn er mogelijk onvolkomenheden ontstaan. In aanloop naar de transitie is dan ook extra inspanning gepleegd om onnauwkeurigheden uit het verleden te herstellen door toepassing van het Kader Datakwaliteit. Volgens het datakwaliteitsbeleid van PMT start het datakwaliteitsmanagement met het in kaart brengen van risico's op onjuiste of onvolledige data. Voor de transitie wordt dit beleid onverkort gehanteerd.

Als onderdeel van de werkzaamheden uit fase 2 van het Kader Datakwaliteit heeft een risico-inventarisatie en -beoordeling plaatsgevonden. Deze stappen hebben als doel te komen tot een risicoprofiel van PMT, risicogroepen te detecteren in de administratie van PMT en te komen tot een risicoanalyse per kritiek data-element (KDE) om zo te bepalen of/waar aanvullende analyses nodig zijn en waar eventueel aanvullende beheersmaatregelen voor de 'stay clean' periode nodig zijn.

Risico-inventarisatie

De risico-inventarisatie bestond uit twee onderdelen: het risicoprofiel van PMT en het risicoprofiel van de deelnemers.

Risico-indicatoren vanuit het profiel en de kenmerken van het fonds

PMT heeft deze inventarisatie samen met PGGM uitgevoerd op basis van de vragenlijst die door de Pensioenfederatie in het Kader Datakwaliteit is verstrekt. Daarnaast is het huidige datakwaliteitsbeheersingsraamwerk inzichtelijk gemaakt, is er gekeken welke risico-indicatoren er potentieel zijn uit de events en klachten en incidenten uit het verleden.

Risico-indicatoren vanuit het profiel van de deelnemers (DRI's)

PMT heeft geanalyseerd welke DRI's vanuit het Kader datakwaliteit van toepassing zijn en deze uitgebreid met fondsspecifieke DRI's. Dit heeft geresulteerd in een lijst van 20 DRI's. Voor de DRI's is inzichtelijk gemaakt om hoeveel deelnemers per DRI het gaat. Op basis van de DRI's en combinaties van DRI's zijn er risicogroepen bepaald. Voor deze 20 DRI's heeft een nadere beoordeling plaatsgevonden, door te analyseren in welke DRI het fonds een verhoogd datakwaliteit risico ziet en er een vervolganalyse gedefinieerd moet worden. Op basis van deze analyse zijn er 11 risicogroepen gedefinieerd. Voor deze 11 risicogroepen wordt de halfjaarlijkse Gegevens Gerichte Controle (GGC) ingezet voor de vervolganalyses.

Voor groepen met een verhoogd risicoprofiel wordt er in de GGC een deelwaarneming uitgevoerd vanuit de gehele populatie. Omdat per geselecteerde deelnemer de pensioenopbouw, inclusief overige gebeurtenissen, wordt getoetst op juistheid en zullen – indien van toepassing – ook combinaties van risicogroepen worden getoetst.

Risicobeoordeling

PMT heeft voor de risicobeoordeling gebruik gemaakt van het template uit het Kader Datakwaliteit. De risicobeoordeling is met behulp van input van PGGM uitgevoerd. In de risicobeoordeling is onder andere inzicht gegeven in de beheersmaatregelen die de datakwaliteit op KDE-niveau waarborgen.

De analyse van het datakwaliteitsraamwerk heeft aangetoond dat beheersingsmaatregelen – zoals systeemcontroles, gegevensgerichte controles en ISAE controls – al voor de implementatie van het nieuwe datakwaliteitsbeleid een zekere mate van beheersing boden.

In aanvulling hierop zijn in het kader van invaren aanvullende maatregelen geïmplementeerd in de vorm van profiling-analyse en geautomatiseerde controles op KDE-niveau. Deze controles geven inzicht in de mate waarin daadwerkelijk data-issues bestaan. De geautomatiseerde controles bieden een doorlopende monitoring op het ontstaan van data-issues op KDE-niveau.

Er zijn geen benodigde aanvullende beheersmaatregelen naar voren gekomen uit de risicobeoordeling per KDE.

Tijdens en na transitie

De methodiek van risicoanalyses- en monitoring voor de datakwaliteit zoals hier voorafgaand beschreven, blijft hetzelfde na transitie. Ook regievoering vindt op dezelfde manier plaats.

4.3 BELANGRIJKSTE RISICO'S EN BEHEERSMAATREGELEN

De belangrijkste risico-indicatoren voor PMT vanuit de risicoanalyse en -beoordeling zijn:

- Gedeeltelijke handmatige verwerking en inzet van 'end user computing' bij specifieke processen: Waardeoverdracht, Echtscheiding, Vrijwillige voortzetting, Gemoedsbezwaarden, Niet reguliere toekenningen en Verwerking overlijden buitenland.
- Werkgeverspopulatie bevat veel kleine werkgevers.
- IT-wijzigingen met als meest recente voorbeeld de overgang van de pensioenadministratie van MN naar PGGM en daarmee de migratie van het backoffice systeem van MN naar PGGM begin 2024.

Zie voor de getroffen beheersmaatregelen de beschrijving in paragraaf 4.2.

4.4 ONDERBOUWING RISICOBEREIDHEID DATAKWALITEIT

Datakwaliteit is als risicocategorie opgenomen in de risicotaxonomie van PMT. De risicobereidheid van PMT ten aanzien van datakwaliteit is Laag.

Het is de norm van PMT dat de deelnemer krijgt waar hij/zij recht op heeft. Hieruit volgt een norm van '€ 0' afwijking. Deze norm wordt gehanteerd bij controles. Afwijkingen > € 0 moeten in beeld komen bij controles. PMT hanteert een maximaal toegestane afwijking (MTA) van € 12 op jaarbasis voor de pensioenaanspraak of -uitkering. PMT corrigeert alle gevallen met een afwijking > € 12.

Dit is volgens het bestaande correctie- en herzieningenbeleid, dat is opgenomen in het datakwaliteitsbeleid. Correctie van alle afwijkingen > € 12 brengt PMT binnen de vastgestelde risicobereidheid (Laag).

In specifieke gevallen kan PMT beargumenteerd afwijken van de MTA. Hiervoor is een besluit van het bestuur noodzakelijk. Data-issues in brondata die bepalend zijn voor de berekening van de aanspraak worden beoordeeld aan de hand van de vastgestelde norm op aanspraakniveau. Dit betekent dat data-issues in dergelijke brondata altijd moeten worden opgelost als deze leiden tot een overschrijding van de MTA op aanspraakniveau.

4.5 VASTSTELLEN DATAKWALITEIT VOOR INVAREN

Als onderdeel van het kader datakwaliteit heeft PMT zich in fase 3 gericht op het daadwerkelijk meten en inzichtelijk maken van de datakwaliteit via data profiling, data-analyses en deelwaarnemingen.

In Fase 2 heeft PMT – op basis van de risicoanalyse per KDE – vastgesteld dat de benodigde beheersing is ingericht om te komen tot netto risico's die binnen de risicobereidheid van PMT vallen. Dit wordt geëffectueerd door de afgeronde implementatie van geautomatiseerde datakwaliteitscontroles. Deze controles zijn 'on top of' al langer bestaande beheersingsmaatregelen zoals systeemcontroles, vier-ogencontroles, Gegevens Gerichte Controle (GGC) onderzoeken en ISAE controls.

Als onderdeel van fase 3 is een nulmeting uitgevoerd op het pensioenadministratiesysteem MAP om te komen tot een brede en diepe meting op alle Kritieke Data Elementen (KDE's) van PMT voor de aanspraak en rechten van de deelnemers. Fase 3 van het Kader is onderverdeeld in drie stappen. PMT heeft alle onderdelen afgehandeld in maart 2025.

4.5.1 Dataprofiling (stap 3.1 Kader)

Data profiling is het proces van analyseren, beoordelen en samenvatten van datasets om inzicht te verkrijgen in de datakwaliteit, risico's en trends van deze dataset.

De datakwaliteit wordt voor elk data-element gemeten op volledigheid, juistheid, of de waarde binnen een toegestaan domein valt en of deze plausibel is. Dit laatste is onderdeel van de generieke en de specifieke analyse. Tenslotte worden data-elementen met elkaar gecombineerd om te onderzoeken of ze ook in samenhang met elkaar een logisch geheel vormen.

Vanaf 2024 werkt PGGM Pensioenbeheer voor PMT met MAP als pensioenadministratiesysteem. De profiling is uitgevoerd op MAP met behulp van de ongeveer 600 datakwaliteitscontroles die dagelijks plaatsvinden. Deze analyses vinden plaats op alle data-elementen die in MAP zijn vastgelegd. Dit zijn data-elementen die minimaal vanaf 2015 zijn vastgelegd en waar beschikbaar zelfs verder terug in de tijd.

Onderdeel binnen de data profiling is datadistributie. Dit onderdeel is onderzocht door gebruik te maken van de statistiek documenten die voor het jaarwerk worden opgesteld. Daarbij is gebruik gemaakt van de controlememo's en leidraden over de periode 2020 – 2024.

Het resultaat van de profiling is dat er voor PMT over het geheel weinig bevindingen zijn en deze inmiddels allemaal zijn opgelost.

4.5.2 Data-analyse (stap 3.2 Kader)

Fase 3 van het Kader Datakwaliteit omvat naast het uitvoeren van profiling het uitvoeren van data-analyses op basis van resultaten uit fasen 1 en 2. Deze stap begint met generieke analyses die vervolgens mede bepalen welke specifieke analyses zullen worden uitgevoerd.

Voorafgaand aan het uitvoeren van de generieke analyses heeft PMT bepaald wat de verwachte uitkomsten zijn en wat de toegestane afwijkingen zijn. Het Kader schrijft voor dat als de uitkomsten van de analyses in lijn zijn met de verwachte uitkomsten, er geen vervolganalyses noodzakelijk zijn. 'Outliers' moeten nader worden onderzocht en kunnen aanleiding geven tot aanvullende activiteiten in latere stappen van het Kader.

Het resultaat van de specifieke analyses is dat er geen sprake is van afwijkingen op de MTA-norm. Vanuit overige analyses is een beperkt aantal afwijkingen geconstateerd. Deze zijn waar nodig opgenomen in het actieplan.

4.5.3 Deelwaarnemingen (stap 3.3 Kader)

Het Kader Datakwaliteit onderscheidt twee typen deelwaarnemingen:

- a. Algemene deelwaarneming op risicogroepen, ofwel op een selectie van representatieve deelnemers per deelnemerscategorie. Hierbij wordt de volledige pensioenaanspraak integraal nagerekend op basis van de KDE's met onderliggende brondocumentatie. PMT heeft ervoor gekozen om gebruik te maken van de deelwaarnemingen die elk halfjaar worden uitgevoerd door middel van de gegevensgerichte controles (GGC's).
- b. De specifieke deelwaarnemingen waarbij op basis van de verkregen inzichten uit de data-analyses in stap 3.1 en 3.2 van het Kader Datakwaliteit en de DRI's een selectie van de outliers wordt gemaakt, waarbij idealiter alle DRI's geraakt worden. Hierbij maakt PMT gebruik van het reguliere datakwaliteitsraamwerk waarbij met de applicatie Curium wordt nagegaan of er sprake is van outliers.

Voor PMT zijn in fase 2.1 van het Kader Datakwaliteit 11 DRI's vastgesteld. De algemene deelwaarnemingen op risicogroepen kent veel overeenkomsten met de Quinto-P aanpak uit het verleden waarbij op basis van risico-indicatoren een selectie van deelnemers wordt gemaakt om vervolgens de volledige pensioenopbouw handmatig na te gaan op juistheid. Voor PMT heeft MN van 2013 tot 2023 de GGC uitgevoerd om vergelijkbare inzichten te verschaffen. De laatste GGC's die in 2023 zijn uitgevoerd voor de migratie naar het MAP-systeem geven geen aanleiding tot zorgen over de kwaliteit van de data.

PGGM heeft op verzoek van PMT de GGC vanaf 2024 ook opgenomen in de dienstverlening aan PMT. PMT gebruikt deze halfjaarlijkse GGC om invulling te geven aan de deelwaarnemingen vanuit het Kader Datakwaliteit. De GGC wordt ingezet als aanvullende analyses op de risicogroepen af en ziet tevens toe op combinaties van DRI's.

4.6 BEVINDINGEN EN OPLOSSINGEN

Afwijkingen vanuit de analyses en deelwaarnemingen zijn nader geclassificeerd (hoog, midden, laag), in lijn met de MTA. Alle gevonden afwijkingen buiten de MTA zijn in kaart gebracht. Voor een specifieke groep met geconstateerde afwijkingen is beargumenteerd afgeweken van de MTA in het voordeel van de deelnemer. Deze afwijkingen worden voor invaren afgehandeld. De overige afwijkingen zijn opgenomen in het actieplan van PMT en worden ook voor het invaarmoment opgelost.

Er zijn geen structurele oorzaken of problemen gevonden. De meting bevestigt het beeld uit de risico-inschatting vooraf dat het datakwaliteitsrisico zich binnen de risicobereidheid van PMT bevindt.

Afwijkingen die naar voren komen uit de geautomatiseerde datacontroles die dagelijks draaien, worden vastgelegd in een administratietool als 'ticket' en kennen ook de classificatie 'hoog, midden, laag' in lijn met de MTA. De afdeling datamanagement van PGGM pakt deze items doorlopend op.

4.7 NOG TE NEMEN STAPPEN

PMT heeft het Kader Datakwaliteit van de Pensioenfederatie volledig doorlopen. De eindrapportage hiervan en de AUP-rapportage van de externe accountant zijn door het bestuur besproken en op 4 juni 2025 vastgesteld. Op basis van de resultaten heeft het bestuur geoordeeld dat potentiële data-issues goed in kaart zijn en aanvullende analyses of maatregelen niet nodig zijn.

Opvolging van nog niet afgeronde werkzaamheden en herstelwerkzaamheden is inzichtelijk gemaakt en deze zijn opgenomen in een actieplan. Het doel van het actieplan is de resterende werkzaamheden voor invaren af te ronden, waarbij is geprioriteerd in relatie tot de MTA en de impact op de voorziening.

Op basis van de benoemde en geïmplementeerde beheersmaatregelen is het bestuur van mening dat de 'stay clean' fase op een beheerste en integere manier is ingericht. Dit om de kwaliteit voor het transitiemoment te waarborgen.

Het bestuur zal over de voortgang van het actieplan structureel worden gerapporteerd. Hiermee is het bestuur voldoende in staat te monitoren dat deze activiteiten tijdig en beheerst voor invaarmoment zijn afgerond.

4.8 RAPPORTAGE ACCOUNTANT/IT-AUDITOR

4.8.1 Opdracht accountant/IT-auditor

PMT heeft Deloitte opdracht gegeven een onderzoek uit te voeren naar de procedures, zoals omschreven in 'Voorbeeld-AUP-werkprogramma Datakwaliteit – Wet toekomst pensioenen', gepubliceerd door de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) op 22 juni 2023, en daarover rapport uit te brengen aan het bestuur. De 35 werkstappen zijn integraal onderdeel van de rapportage van Deloitte aan het bestuur van PMT. Hierbij stelt Deloitte minimaal vast dat de in het Kader beschreven fasen en onderliggende stappen door de pensioenuitvoerder zijn uitgevoerd en gedocumenteerd.

4.8.2 Bevindingen accountant/IT-auditor

Deloitte heeft een aantal afwijkingen geconstateerd ten aanzien van de procedures uit het Kader. Deze hebben met name betrekking op de bewuste toepassing door PMT van de methodiek van de GGC bij verschillende onderdelen van het kader, met name bij het onderdeel deelwaarnemingen. Het bestuur van PMT heeft de motivatie voor de inzet van de GGC uitgebreid vastgelegd in het dossier datakwaliteit. Op basis van de AUP-rapportage zijn geen vervolgacties noodzakelijk.

4.8.3 Beoordeling en conclusies bestuur

De overwegingen zoals beschreven in 4.8.2 zijn door het bestuur meegenomen in de besluitvorming. De belangrijkste bevinding is dat PMT op sommige onderdelen afwijkt van het Kader Datakwaliteit, doordat PMT gebruik maakt van de methodiek van gegevensgerichte controles in plaats van deelwaarnemingen, zoals beschreven in het Kader. De accountant heeft in de toelichting begrip getoond voor deze keuze. Het bestuur heeft een definitief besluit over de datakwaliteit voor invaren genomen op 4 juni 2025. In zijn overwegingen heeft het bestuur de AUP-rapportage van Deloitte expliciet meegewogen en vastgesteld dat de AUP-rapportage niet leidt tot andere inzichten en vervolgacties.

4.9 ONDERZOEK DATAKWALITEIT NA INVAARMOMENT

Op het toetsmoment na invaren voert een externe accountant een opdracht uit ten aanzien van de juistheid en volledigheid van de transitie volgens de voorgeschreven eisen rondom Toetsmoment 2 zoals beschreven in het servicedocument van de Pensioenfederatie. PMT treedt hierover met Deloitte in overleg.

Verder zal PMT ook in het eerste jaar na de transitie extra capaciteit beschikbaar houden, onder andere om onvolkomenheden bij de transitie en het invaren te herstellen. Ook zullen direct na de transitie met voorrang de mutaties met terugwerkende kracht worden verwerkt die een mutatiedatum kennen die voor de transitiedatum ligt.

Als deze correcties en TWK-mutaties financiële impact hebben, zal deze ten gunste dan wel ten laste komen van de operationele reserve. Het bestuur is van mening dat deze reserve – gezien de voor de transitie vereiste mate van datakwaliteit, de inspanningen zoveel mogelijk 'bij' te zijn met de administratie en de tests van de transitieprogrammatuur – voldoende moet zijn om deze impact op te kunnen vangen.

De geautomatiseerde datacontroles op het niveau van de kritieke data-elementen blijven ook na het invaren draaien en worden door PMT gemonitord.

4.9.1 Opdracht externe accountant

De exacte reikwijdte van de opdracht en gewenste rapportagevorm zijn nog onderwerp van afstemming tussen PMT en Deloitte. Daarbij wordt aangesloten bij het servicedocument Toetsmoment 2 van de Pensioenfederatie.

Ook voor de beheersing van de datakwaliteit bij de omzetting van de aanspraken naar persoonlijke pensioenvermogens maakt PMT gebruik van het servicedocument Toetsmoment 2. PMT bepaalt tijdig samen met Deloitte als externe accountant en WTW als certificerend actuaris waar betrokkenheid van de accountant en/of certificerend actuaris gewenst is in de voorbereidingsfase voor dit toetsmoment 2 en welke documentatie daarvoor beschikbaar moet zijn. Na tijdige afstemming volgt het verstrekken van de opdracht aan de externe accountant. Met het toepassen van deze stap schakelt PMT vroegtijdig een externe accountant en certificerend actuaris in voor de controle van de werkzaamheden bij de uitvoering van de transitie.

4.9.2 Handelwijze bij mogelijke bevindingen

De rapportage van Deloitte over de datakwaliteit na de daadwerkelijke transitie, inclusief het invaren, kan aanleiding zijn voor het opstarten van een initiatief om de gevonden omissies en onvolkomenheden te herstellen.

Er is in ieder geval capaciteit beschikbaar bij PGGM voor nawerk, maar het bestuur kan besluiten dit op te schalen met externe ondersteuning.

PMT zal de bevindingen van de externe accountant evalueren, deze verwerken en eventueel aanvullende werkzaamheden uitvoeren. Hier ligt altijd een bestuursbesluit aan ten grondslag.

4.10 ISSUES DATAKWALITEIT NA INVAREN

PMT hecht waarde aan structurele borging van datakwaliteit. Daarom heeft PMT gekozen voor de implementatie van geautomatiseerde datacontroles, zoals beschreven in voorgaande paragrafen, zodat eventuele issues direct opgemerkt worden en aangepast. Deze controles zijn voor en na invaren operationeel.

Eventuele data-issues die hieruit naar voren komen worden geregistreerd, geanalyseerd en opgelost door de datastewards en -eigenaren. Dit is ook na het invaren een onderdeel van de reguliere pensioenuitvoering bij PGGM.

4.11 VERWERKING TERUGWERKENDE KRACHT MUTATIES

Het uitgangspunt van PMT is dat een deelnemer krijgt waar hij/ zij recht op heeft. Dit betekent dat ook eventuele terugwerkende kracht mutaties (TWK-mutaties) worden verwerkt, ongeacht de periode waarop ze betrekking hebben.

Daar waar deze mutaties betrekking hebben op de periode vóór invaren, maar pas worden doorgegeven ná het invaren, worden deze zo nauwkeurig mogelijk verwerkt volgens het pensioenreglement dat van toepassing was vóór de datum van invaren.

Na de transitie zullen de mutaties die een mutatedatum kennen van voor de transitiedatum met terugwerkende kracht met voorrang worden verwerkt. Daarvoor houdt PGGM bestaande processen en systemen in stand zo lang als dit nodig en verantwoord is.

PMT streeft ernaar deze TWK-mutaties zo beperkt mogelijk te houden en de tijdspanne zo kort mogelijk. De reden daarvoor is dat het aantal TWK-mutaties die nog betrekking hebben op de periode vóór invaren naar verwachting na verloop van tijd sterk afnemen, maar de relatieve impact op de uitvoering op langere termijn zou daardoor onevenredig groot kunnen worden.

5 INVAREN

Dit hoofdstuk beschrijft het hoe en waarom van het invaren op hoofdlijnen. Verdere onderbouwingen en precieze berekeningen e.d. zijn meegeleverd bij de invaarmelding.

5.1 REKENMETHODE EN SPREIDINGSTERMIJN

Het bestuur is eind 2020 gestart met de beeldvorming over de Wtp, inclusief het invaren en de daarbij te hanteren rekenmethoden. In verschillende fases zijn aan het bestuur presentaties gegeven over de twee rekenmethodes, te weten de standaard- en de 'value based' methode (vba-methode).

In het eerste kwartaal van 2024 heeft het bestuur een keuze gemaakt over de hanteren rekenmethode. Hiervoor zijn de voor- en nadelen van beide rekenmethodes en de situatie van PMT in aanmerking genomen. Het bestuur heeft in maart 2024 een voorlopig besluit genomen om te kiezen voor de standaardmethode (zie paragraaf 5.2.2.).

Met betrekking tot de spreidingsmethode is tijdens de bestuursvergadering van 20 januari 2025 een voorlopig besluit genomen om te kiezen voor een spreidingstermijn van 10 jaar, waarbij een eventueel surplus van het vermogen – binnen de wettelijke grenzen – zodanig wordt herverdeeld dat voor iedereen dezelfde verhoging geldt. Bij een tekort kan niet worden herverdeeld. Zie hiervoor ook paragraaf 5.2.3.

5.2 REEDS OPGEBOUWDE PENSIOENRECHTEN

Net als de Vakraad moet ook het bestuur concretiseren wat het verstaat onder een evenwichtige transitie en in welke doelstellingen dit wordt vertaald. De doelstellingen moeten vervolgens inzichtelijk worden gemaakt met maatstaven en een bandbreedte aan uitkomsten die het bestuur als evenwichtig kwalificeert. Omdat de transitiedoelen mogelijk niet allemaal tegelijkertijd volledig kunnen worden behaald, moeten voorrangsregels worden vastgesteld. De doelstellingen, maatstaven, bandbreedtes en voorrangsregels vormen gezamenlijk het evenwichtigheidskader.

De doelstellingen worden getoetst aan de hand van kwantitatieve maatstaven en vervolgens kwalitatief gewogen. Overkoepelend zijn vooraf diverse uitgangspunten vastgesteld. Bij de vormgeving van het evenwichtigheidskader zijn de uitgangspunten en doelstellingen van de Vakraad meegewogen.

Bij het opstellen en toepassen van het evenwichtigheidskader baseert het bestuur zich op de navolgende evenwichtigheidsprincipes. De evenwichtigheidsprincipes zijn te verdelen naar algemene evenwichtigheidsprincipes en evenwichtigheidsprincipes voor de transitie.

Bij het vaststellen van de evenwichtigheidsprincipes is gekeken naar de missie en visie die PMT in het algemeen als uitgangspunt hanteert bij het vaststellen en uitvoeren van beleid en het nemen van besluiten:

- Strategische ambities:
 - Een goed pensioen;
 - Evenwichtig beleggingsbeleid.
- Evenwichtigheidsprincipes PMT:
 - De fondsdeelnemers staan centraal
 - Besluiten in het verleden zijn evenwichtig
 - Uitlegbaarheid van de verdeling van het fondsvermogen

Ook is gekeken naar de doelstelling van de Vakraad, die hierna – in volgorde van prioritering – zijn opgenomen en zijn vastgelegd in het transitieplan van 31 mei 2024:

- Het wegnemen van de negatieve gevolgen van de afschaffing van de doorsneesystematiek;
- Ten minste gelijke uitkeringen. Gepensioneerden en andere uitkeringsgerechtigden ontvangen ten minste evenveel pensioen voor als na transitie;
- Ten minste een gelijk verwacht pensioen. Actieven en slapers ontvangen ten minste een gelijk verwacht pensioen voor als na transitie;
- Voorkomen van toekomstige verlagingen. Via aanvullingen vanuit de solidariteitsreserve kunnen uitkeringen in de toekomst beschermd worden tegen verlagingen; en
- Het verhogen van de individuele pensioenvermogens en uitkeringen.

Daarbij heeft de Vakraad in het transitieplan het volgende opgemerkt:

"De volgorde in voorgaande prioritering is geen absoluut gegeven en is sterk afhankelijk van de hoogte van de dekkingsgraad bij invaren. De Vakraad realiseert zich dat om bij een lagere dekkingsgraad toch een zeker en stabiel pensioen te bieden, het wenselijk kan zijn om naar de methode van compensatie te kijken en een minimale vulling van de solidariteitsreserve."

Voor de toepassing van het evenwichtigheidskader moeten de doelstellingen concreet en meetbaar te zijn. Op basis van de evenwichtigheidsprincipes en de doelstellingen van de Vakraad heeft PMT de volgende doelstellingen vastgesteld:

1. De ingegane pensioenen worden:
 - a. op het moment van transitie niet verlaagd; en
 - b. de eerste drie jaren na de transitie niet verlaagd.
2. Het te bereiken/verwachte pensioen van (gewezen) deelnemers en het ingegane pensioen van pensioengerechtigden blijft ten minste gelijk.
3. Het op transitiemoment creëren van een toekomstbestendige basis voor de pensioenregeling in het nieuwe pensioenstelsel.
4. Geen van de deelnemersgroepen en/of cohorten mag onevenredig benadeeld worden.

Het bestuur heeft voor elk van deze doelstellingen kwantitatieve maatstaven vastgelegd.

De dekkingsgraad op het moment van invaren is onzeker. Bij lage(re) dekkingsgraden zullen niet alle transitiedoelen (in gelijke mate) kunnen worden gerealiseerd. Een prioritering op voorhand zorgt voor houvast in het vervolgtraject. Dit komt de consistentie en daarmee de integrale besluitvorming ten goede.

De prioritering in de doelstellingen betekent overigens niet dat het eerste transitiedoel volledig moet zijn gerealiseerd voordat de volgende transitiedoelen aan de orde komen.

In de navolgende tabel is weergegeven welke volgorde de Vakraad aanhoudt bij de verdeling bij verschillende financiële posities (dekkingsgraden) van PMT op transitiedatum. De actuele dekkingsgraad van PMT was eind april 2025 gelijk aan 108,8%.

	MVEV/OR	Compensatie	Solidariteitsreserve		Tekort (-) / surplus (+)
Dekkingsgraad	% DG	% DG	% DG	% vermogen (excl.MVEV/OR)	% DG
94%	1,5%	1,5%	1,4%	1,5%	-10,4%
95%	1,5%	1,5%	1,4%	1,5%	-9,4%
96%	1,5%	1,5%	1,4%	1,5%	-8,4%
97%	1,5%	1,5%	1,4%	1,5%	-7,4%
98%	1,5%	1,5%	1,4%	1,5%	-6,4%
99%	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%	-5,5%
100%	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%	-4,5%
101%	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%	-3,5%
102%	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%	-2,5%
103%	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%	-1,5%
104%	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%	-0,5%
104,5%	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%	0,0%
105%	1,5%	1,9%	1,6%	1,5%	0,0%
106%	1,5%	2,9%	1,6%	1,5%	0,0%
107%	1,5%	3,0%	1,6%	1,5%	0,9%
108%	1,5%	3,0%	2,1%	2,0%	1,4%
109%	1,5%	3,0%	2,2%	2,0%	2,3%
110%	1,5%	3,0%	3,3%	3,0%	2,2%
111%	1,5%	3,0%	3,3%	3,0%	3,2%
112%	1,5%	3,0%	3,9%	3,5%	3,6%
113%	1,5%	3,0%	4,5%	4,0%	4,0%
114%	1,5%	3,0%	5,1%	4,5%	4,4%
115%	1,5%	3,0%	5,7%	5,0%	4,8%
116%	1,5%	3,0%	5,7%	5,0%	5,8%
117%	1,5%	3,0%	5,8%	5,0%	6,7%
118%	1,5%	3,0%	5,8%	5,0%	7,7%
119%	1,5%	3,0%	5,9%	5,0%	8,6%
120%	1,5%	3,0%	5,9%	5,0%	9,6%
121%	1,5%	3,0%	6,0%	5,0%	10,5%

Het bestuur heeft op 21 november 2024 de voorrangsregels van de Vakraad beoordeeld en geconcludeerd dat deze aansluiten bij de prioritering van het bestuur. De voorrangsregels van de Vakraad zijn dusdanig vormgegeven dat de ingegane pensioenen op moment van transitie niet onnodig worden verlaagd.

Onderdeel van de voorrangsregels van het bestuur is dat er minimaal 1,5% compensatie wordt verleend aan actieven die door het afschaffen van de doorsneesystematiek een achteruitgang in hun pensioen kennen. Dit draagt voor actieven bij aan de doelstelling dat het te bereiken/verwachte pensioen ten minste gelijk blijft.

Daarnaast kan het bestuur zich vinden in het feit dat de solidariteitsreserve bij aanvang wordt gevuld. Het bestuur is van mening dat dit niet in strijd is met de doelstelling dat ingegane pensioenen niet worden verlaagd, omdat de solidariteitsreserve direct wordt ingezet om verlagingen van pensioenen te voorkomen.

Ook draagt een op moment van transitie gevulde solidariteitsreserve bij aan de doelstelling dat in de eerste drie jaar na de transitie de pensioenen niet mogen worden verlaagd en wordt daarmee op het transitiemoment een toekomstbestendige basis gecreëerd voor de pensioenregeling in het nieuwe pensioenstelsel.

Uit ALM-analyses blijkt dat een solidariteitsreserve met een hoogte van 1,5% niet ideaal is, maar wel toereikend is om in de eerste jaren eventuele verlagingen van pensioenen op te vangen. Het bestuur kan zich daarom vinden in de keuze om eerst volledige compensatie toe te kennen aan actieven, voordat de solidariteitsreserve verder wordt aangevuld.

Om het gewenste niveau van de solidariteitsreserve te bereiken, vindt het bestuur het uitlegbaar en wenselijk om een verdere stijging van de dekkingsgraad te verdelen naar de solidariteitsreserve en het verhogen van de persoonlijke pensioenvermogens. Dit draagt bij aan de afweging die het bestuur in transitiedoelstelling 3 schetst over het directe effect en effect op de langere termijn.

Een initiële vulling van de reserves gaat ten koste van het verhogen van de persoonlijke pensioenvermogens, maar kan op de langere termijn bijdragen aan de (pensioen-)verwachting. Een verhoging van de persoonlijke pensioenvermogens leidt tot een directe baat, maar kan op de langere termijn leiden tot een lagere (pensioen)verwachting. Omdat de solidariteitsreserve al deels is gevuld, wordt er bij hoge dekkingsgraden voor gekozen om het surplus ook deels toe te kennen aan de persoonlijke pensioenvermogens.

Het voorgaande is nader uitgewerkt in de evenwichtigheidsbeoordeling van het bestuur.

5.2.1 Vereisten voor het minimaal vereist eigen vermogen

Bij de overgang naar de nieuwe pensioenregeling is PMT verplicht een operationele reserve (OR) en een eigen vermogen (EV) aan te houden dat ten minste voldoet aan het minimaal vereist eigen vermogen (MVEV).

De vulling van deze reserves vindt plaats voordat naar de andere transitiedoelstellingen wordt gekeken. De OR en het EV ter dekking van het MVEV vormen het werkkapitaal van PMT om (tijdelijke) verschillen in de financiering en de dekking van bepaalde onderdelen van de regeling –zoals de financiering en dekking van arbeidsongeschiktheid – op te vangen.

Het bestuur heeft meerdere malen gesproken over de MVEV en de OR en over de hoogte hiervan. Het bestuur heeft op 2 september 2024 besloten om de algemene reserve, ter dekking van het MVEV en de OR, samen vast te stellen op 1,5% van de technische voorzieningen (TV) bij invaren. Het MVEV bedraagt daarbij indicatief ongeveer 0,7% van de TV. De definitieve berekening van het MVEV volgens de wettelijke voorschriften kan leiden tot een iets ander percentage. De initiële hoogte van de operationele reserve bij invaren is gelijk aan 1,5% verminderd met het MVEV, dus indicatief ongeveer 0,8% van de TV.

Er wordt geen aanvullende reservering gedaan voor mogelijke tijdelijke extra kosten als gevolg van de overgang naar het nieuwe stelsel.

5.2.2 Invaarmethode

Het bestuur heeft de voor- en nadelen van de standaard- en vba-methode in verschillende fases besproken (zie ook paragraaf 5.1). Daarnaast moet de gekozen invaarmethode aansluiten bij de visie van het bestuur op evenwichtigheid.

Op basis van de overwegingen dat:

- er geen sprake is van een vaste indexatie of bijstortingsverplichting in de pensioenregeling,
- een (zeer) hoge dekkingsgraad bij invaren een onwaarschijnlijk scenario is,
- de pensioenregeling van PMT relatief eenvoudig is en blijft,
- ook de overgangsregelingen in de pensioenregeling van PMT niet complex van aard zijn,
- uitlegbaarheid een belangrijke doelstelling is van het bestuur,
- er geen andere bijzondere fondsspecifieke situaties zijn die toepassing van de vba-methodiek noodzakelijk maken en
- toepassing van de standaardmethode aansluit bij de geformuleerde principes ten aanzien van een evenwichtige transitie;

heeft het bestuur op 25 januari 2024 besloten dat de standaardmethode bij invaren het meest passend is.

5.2.3 Invulling bestuurlijke ruimte

De spreidingstermijn van 10 jaar is de standaardkeuze binnen de wet- en regelgeving. Van deze spreidingstermijn kan alleen onderbouwd worden afgeweken. Een pensioenfonds moet daarbij de bestandssamenstelling van het pensioenfonds betrekken en moet op grond van artikel 2, lid 3 van bijlage 2A regeling Pw en Wvb voorts onderbouwen dat een spreidingstermijn van tien jaar tot een onevenwichtiger nadeel zou leiden dan bij de gekozen afwijkende spreidingstermijn.

De Vakraad heeft de voorkeur voor een spreidingstermijn van 1 jaar, tenzij de evenwichtigheid een ander besluit rechtvaardigt. De Vakraad heeft PMT verzocht om dit verder uit te werken. PMT heeft dit nader onderzocht.

Het bestuur heeft de te hanteren spreidingstermijn beoordeeld voor de verschillende dekkingsgraden. In de basisvariant (dekkingsgraad 107%) heeft de keuze voor de spreidingstermijn geen significante impact op de uitkomsten, omdat er maar een beperkt deel van de dekkingsgraad op moment van invaren kan worden verdeeld. De impact van de spreidingstermijn is ook inzichtelijk gemaakt voor een relatief lage en een relatief hoge dekkingsgraad, namelijk: 94% en 121%, en een spreidingstermijn van 1 en 10 jaar.

Het bestuur concludeert dat een spreidingstermijn van 1 jaar (of een generieke verhoging) het voordeel biedt van een gelijke verdeling van het overschot over alle deelnemers. Dit betekent dat iedere deelnemer – ongeacht leeftijd of pensioenstatus – dezelfde verhoging ontvangt. Deze aanpak is eenvoudig, transparant en goed uitlegbaar, omdat iedereen op gelijke wijze muteert.

In het geval van een hoge dekkingsgraad vindt het bestuur het wenselijk dat alle deelnemers hiervan in gelijke mate kunnen meeprofiteren, ook de pensioengerechtigden. Zij kennen immers een al ingegaan pensioen, waardoor zij direct baat zullen hebben bij een hogere startuitkering.

Het bestuur is daarnaast van mening dat een generieke verhoging bij hoge dekkingsgraden gerechtvaardigd is, omdat de pensioengerechtigden doorgaans een hoge toeslagachterstand kennen. Door de lage rentes in de afgelopen circa 15 jaar heeft PMT doorgaans niet kunnen indexeren.

Het bestuur hanteert als uitgangspunt dat besluiten uit het verleden als evenwichtig worden beschouwd. Als gevolg van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel vervalt echter de mogelijkheid om de toeslagachterstand in de toekomst weer in te halen.

Dit vervallen van de toekomstige mogelijkheid om gemiste toeslagen te kunnen inhalen, is een nadelig effect van de transitie dat zwaarder weegt voor deelnemers met een hogere toeslagachterstand (ouderen c.q. langer deelnemer in het fonds) dan deelnemers met een lagere of geen toeslagachterstand (jongeren c.q. korter deelnemer in het fonds). Bij de overstap naar een nieuwe systematiek, wil het bestuur daarom het vervallen van de mogelijkheid om de toeslagachterstand in te halen meewegen bij de beoordeling van de evenwichtigheid.

Bij een lage dekkingsgraad biedt een spreidingstermijn van 10 jaar (gedeeltelijke) bescherming van pensioengerechtigden, door het toekennen van meer vermogen aan ouderen. Daarnaast geldt dat bij lage dekkingsgraden de solidariteitsreserve initieel wordt gevuld en wordt ingezet om een eventuele initiële korting voor pensioengerechtigden te voorkomen. Doordat de solidariteitsreserve direct wordt ingezet op een aanvangskorting te voorkomen, vindt geen verlaging plaats van de ingegane pensioenuitkeringen.

De spreidingstermijn heeft invloed op de mate van de verlaging voor de verschillende leeftijdsgroepen. Bij een spreidingstermijn van 1 jaar worden de pensioenen van alle deelnemers evenveel verlaagd. Bij een spreidingstermijn van 10 jaar worden de pensioenen van jongere deelnemers meer verlaagd en die van oudere deelnemers minder verlaagd. Een spreidingstermijn van 10 jaar is daarom positief voor de oudere deelnemers, omdat hun pensioen in dit geval minder worden verlaagd dan bij een spreidingstermijn van 1 jaar.

Dit legt ook minder druk op de solidariteitsreserve om de ingegane uitkeringen op peil te houden. Door de spreidingstermijn van 10 jaar worden er bij lage dekkingsgraden bovendien geen bandbreedtes overschreden die bij een spreidingstermijn van 1 jaar wel worden overschreden. Jonge deelnemers hebben doorgaans nog relatief weinig pensioen opgebouwd en kennen naar verwachting nog een lange beleggingshorizon. De spreidingstermijn van 10 jaar heeft voor deze deelnemers een beperktere impact.

Alles afwegende oordeelt het bestuur dat een spreidingstermijn van tien jaar niet in alle scenario's tot een onevenwichtiger nadeel zou leiden dan bij een spreidingstermijn van 1 jaar. Een spreidingstermijn van 1 jaar is niet in alle gevallen evenwichtiger dan een spreidingstermijn van 10 jaar. Bij hoge dekkingsgraden heeft een generieke verhoging echter wel de voorkeur van het bestuur. Dit is beter uitlegbaar, doet recht aan de toeslagachterstanden van pensioengerechtigden en zorgt ervoor dat alle deelnemers in gelijke mate kunnen profiteren van een hoge dekkingsgraad.

Er wordt daarom gekozen om niet af te wijken van de standaard spreidingstermijn van 10 jaar, maar – binnen de wettelijke grenzen – de bestuurlijke vrijheid te gebruiken om herverdeling toe te passen, zodat in het geval van een surplus er voor iedereen een generieke verhoging geldt. Bij hoge dekkingsgraden wordt er daarmee voldaan aan het verzoek van de Vakraad om een spreidingstermijn van 1 jaar te hanteren (want een generieke verhoging is in de praktijk gelijk aan een spreidingstermijn van 1 jaar). Bij lage dekkingsgraden zullen de pensioengerechtigden door de spreidingstermijn van 10 jaar aanvullend worden beschermd.

5.2.4 Initiële vulling compensatiedepot

Het afschaffen van de doorsneesystematiek in de pensioenopbouw leidt tot een nadeel voor een aantal huidige (actieve) deelnemers. Zoals ook blijkt uit de onderzoeken op basis van netto profijt en pensioenverwachtingen, is compensatie nodig voor actieve deelnemers in de leeftijdsgroepen van 40 tot en met 67 jaar.

Voor die deelnemers waarbij de positieve effecten van de transitie naar de nieuwe pensioenregeling niet (volledig) de negatieve effecten van het afschaffen van de doorsneesystematiek compenseren, wordt compensatie verleend.

Deze compensatie wordt gefinancierd vanuit een deel van het collectieve pensioenvermogen dat – op het moment van de transitie naar de nieuwe pensioenregeling – niet wordt gebruikt ter dekking van de persoonlijke pensioenvermogens voor de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.

De compensatie voor de afschaffing van de doorsneesystematiek wordt op het transitiemoment direct verrekend met de in te varen persoonlijke pensioenvermogens. De compensatielast voor de afschaffing van de doorsneesystematiek is berekend en terug te vinden in de tabel in paragraaf 5.2.

Omdat de compensatie vanuit het pensioenvermogen wordt toegekend en het daarmee om een eenmalige toekenning van de compensatie gaat hoeft er geen separaat compensatiedepot te worden gevormd. De compensatie wordt toegekend aan de vooraf vastgestelde doelgroep, met een bandbreedte van minimaal 1,5% bij een dekkingsgraad van 104,5% of lager en maximaal 3,0%-punt van de dekkingsgraad.

Wel heeft het bestuur in het addendum op het transitieplan de mogelijkheid gekregen om af te wijken van deze bandbreedtes, als daarmee de doelstellingen worden behaald. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij een opgelopen rentestand, waardoor het budget van 3,0%-punt van de dekkingsgraad in eurobedragen afneemt.

5.2.5 Initiële vulling solidariteitsreserve

De Vakraad heeft de volgende doelstellingen gedefinieerd voor de solidariteitsreserve:

- Het stabiliseren van de hoogte van de ingegane pensioenen en het verminderen van de kans op verlaging.
- Het afdekken van micro langlevensrisico voor alle deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden (in enig jaar meer of minder sterfte dan verwacht).
- Het afdekken van het risico dat in de opbouwfase het persoonlijk pensioenvermogen van de deelnemer negatief wordt (wettelijk verplicht).
- Stabilisatie verwachte pensioenuitkeringen bijna-pensioengerechtigden.

De solidariteitsreserve wordt bij invaren initieel gevuld met tussen de 1,5% en 5% van het vermogen. Zie ook de tabel in paragraaf 5.2.

De vulling na invaren zal plaatsvinden ten laste van het overrendement en is afhankelijk van de omvang van de solidariteitsreserve:

- Solidariteitsreserve $\leq$ 1,5% van het vermogen -> 10% overrendement;
- Solidariteitsreserve tussen 1,5% en 2,5% van het vermogen -> 5% overrendement;
- Solidariteitsreserve $\geq$ 2,5% van het vermogen -> 1,5% overrendement.

De solidariteitsreserve bedraagt maximaal 5% van het vermogen. Als de omvang groter wordt dan deze 5% wordt het meerdere verdeeld over de (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en andere aanspraakgerechtigden op basis van de verdeelsleutel voor het overrendement.

Maximaal kan 30% van de solidariteitsreserve in enig jaar worden gebruikt.

Alle bestuurlijke overwegingen zijn vastgelegd in het solidariteitsbeleid en vastgesteld door het bestuur.

5.2.6 Overbruggingsplan

Er is door het bestuur geen overbruggingsplan ingediend. Wel is er voorafgaand aan de transitie deels gebruik gemaakt van de mogelijkheid van versoepelde toeslagregels, op basis van de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) indexatie. Zie hiervoor de volgende paragraaf.

5.2.7 Toeslagverlening op basis van AMvB indexatie

Er is door het bestuur voorafgaand aan de transitie deels gebruik gemaakt van de mogelijkheid van versoepelde toeslagregels, op basis van de AMvB indexatie. Hierdoor kon bij een lagere dekkingsgraad dan gebruikelijk toch toeslagverlening plaatsvinden, verviel de eis van toekomstbestendigheid en moest het fonds de intentie hebben om de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten in te varen in de nieuwe pensioenregeling.

In oktober 2022 is er op basis van deze AMvB een extra toeslag van 1,29% verleend, per 1 januari 2023 een toeslag van 4,2% en in juni 2024 een toeslag van 3,2%. Voor 2025 is geen gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. Enerzijds vanwege het niveau van de dekkingsgraad per 31 oktober 2024 en anderzijds vanwege de gewenste gezonde financiële positie die nodig is om per 1 januari 2026 over te gaan naar de nieuwe pensioenregeling en er zo voor te zorgen dat iedereen die pensioen opbouwt, heeft opgebouwd of pensioen ontvangt een minstens even hoog pensioen houdt bij deze overgang.

Deze besluiten hebben een beperkte herverdeling tussen generaties tot gevolg gehad, van jongeren naar ouderen. Op het moment van deze besluiten heeft het bestuur de generatie-effecten inzichtelijk gemaakt.

Het bestuur merkt op dat er destijds nog werd uitgegaan van een spreidingstermijn voor de standaardmethode van 10 jaar (terwijl het bestuur nu voornemens is bij dezelfde dekkingsgraad een generieke verhoging toe te kennen). Dit betekent dat ouderen procentueel gezien minder blootgesteld zijn aan een overschort of tekort in de dekkingsgraad dan jongeren.

Een indexatie in het FTK betreft een gelijke verhoging van de opgebouwde en ingegane pensioenen van alle deelnemers. Door de spreidingstermijn van 10 jaar heeft het al dan niet indexeren van de pensioenen een grotere impact op de uitkomsten dan wanneer een generieke verhoging was gehanteerd.

Om te voorkomen dat bepaalde groepen onevenredig worden benadeeld, is het effect van de toeslag ook beoordeeld in samenhang met de hoogte van de dekkingsgraad en de vulling van de solidariteitsreserve. Het bestuur is van mening dat de versoepelde toeslagverlening niet leidt tot een andere beoordeling van de evenwichtigheid van het invaarverzoek. De onderbouwing van de besluitvorming is opgenomen in de evenwichtigheidsbeoordeling.

5.2.8 Arbeidsongeschiktheidspensioen en nabestaandenpensioen

Arbeidsongeschiktheidspensioen

PMT kent geen (gesloten) regeling voor arbeidsongeschiktheidspensioen.

Zowel de huidige pensioenregeling als de nieuwe pensioenregeling kennen dezelfde regeling voor (gedeeltelijke) premievrije voortzetting van de pensioenopbouw bij (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid. Om in aanmerking te komen voor deze regeling moet een deelnemer arbeidsongeschikt zijn verklaard op basis van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA).

De hoogte van de vrijstelling is afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid:

Mate van arbeidsongeschiktheid volgens WIA	Percentage premievrije voortzetting in pensioenregeling
80% tot 100%	70%
65% tot 80%	50,75%
55% tot 65%	42%
45% tot 55%	35%
35% tot 45%	28%
< 35%	0%

Als een deelnemer tijdens zijn/haar arbeidsongeschiktheid nog pensioen opbouwt, wordt de risicoverzekering voor het nabestaandenpensioen voor 100% voortgezet (ongeacht de mate van arbeidsongeschiktheid).

Premievrije voortzettingen bij arbeidsongeschiktheid betreffen na de transitie de premievrijstelling van de totale premie, waarbij aanspraak bestaat op de reglementaire beschikbare premies. Hiervoor wordt de voorziening premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid aangehouden die te allen tijde gevuld is met de contante waarde van de vrij te stellen premies.

Voor toekomstige nieuwe premievrije voortzetting in verband met arbeidsongeschiktheid wordt een reserve aangehouden van de premies hiervoor in de afgelopen twee jaar. Dit vanwege de wachttijd om in aanmerking te kunnen komen voor de WIA.

Het positieve of negatieve resultaat op de risicopremies voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid in enig jaar wordt ten gunste of ten laste gebracht van de operationele reserve voor resultaat op arbeidsongeschiktheid (premiervrijstelling, inclusief IBNR-voorziening).

Nabestaandenpensioen

De nieuwe pensioenregeling kent de volgende afspraken over nabestaandenpensioen:

- Het partnerpensioen na de pensioendatum bedraagt 50% van het in te kopen ouderdompensioen op basis van het opgebouwde pensioenvermogen.
- In geval van overlijden van een deelnemer vóór pensionering ontvangt de partner een levenslang partnerpensioen van 20% van het pensioengevend salaris in combinatie met een overbruggingspartnerpensioen van € 5.000 per jaar. Het overbruggingspartnerpensioen wordt uitgekeerd tot uiterlijk het moment dat de partner van de overleden deelnemer een AOW-uitkering ontvangt. Het overbruggingspartnerpensioen zal jaarlijks worden aangepast met de loonontwikkeling van de cao Metaal en Techniek.
- Ieder kind van de overleden deelnemer ontvangt een wezenpensioen van 10% van het pensioengevend salaris tot het bereiken van de 25-jarige leeftijd en wordt verdubbeld voor een volle wees. Er is geen sprake van aftopping van het aantal wezen. Ook bij een overlijden na de pensioendatum is er recht op wezenpensioen.
- Deze dekkingen voor de pensioendatum zijn op risicobasis. Hiervoor worden risicopremies onttrokken aan de (bruto) beschikbare premie. Als de deelnemer komt te overlijden krijgt de eventuele partner en wezen een variabele uitkering op basis van de collectieve uitkeringsfase.

Het positieve of negatieve resultaat op de risicopremies in enig jaar wordt ten gunste of ten laste gebracht van de operationele reserve voor 'kort leven nieuwe risicodekking partnerpensioen' respectievelijk 'kort leven nieuwe risicodekking wezenpensioen'.

Op basis van artikel 220g van de Pensioenwet, Overgangsrecht nabestaandenpensioen blijft een partner, naast het partnerpensioen als hiervoor beschreven, aanspraakgerechtigde op het tot transitiedatum opgebouwde partnerpensioen. Dit te eerbiedigen partnerpensioen wordt omgezet naar een separaat pensioenvermogen met een eigen beleggingsbeleid, dat ervoor zorgt dat de ontwikkeling van de pensioenen in de collectieve uitkeringsfase wordt gevolgd. Voor de omzetting wordt gebruik gemaakt van de tarieven voor een latent partnerpensioen.

In de nieuwe regeling wordt vervolgens jaarlijks een risicopremie uit dit pensioenvermogen onttrokken. Dit separate vermogen bestaat in principe zo lang als dat er deelnemers zijn die in het oude stelsel nog een aanspraak op partnerpensioen hadden opgebouwd. Bij pensionering van de deelnemer wordt de resterende waarde opgenomen in de collectieve uitkeringsfase. Het separate vermogen voor het te eerbiedigen partnerpensioen zal dus nog ongeveer 50 jaar moeten worden aangehouden.

Tussen 2006 en 2015 was een aanvullend partnerpensioen, in geval van overlijden na de pensioendatum, onderdeel van de pensioenregeling bij PMT. De aanspraak wijkt af van het reguliere partnerpensioen, omdat de overlijdensrisicodekking niet vóór de pensioendatum geldt. PMT is voornemens om dit aanvullend partnerpensioen samen te voegen met het reguliere te eerbiedigen partnerpensioen en op basis van collectieve actuariële gelijkwaardigheid om te zetten naar een levenslange dekking. Dit betreft circa € 200 miljoen aan voorziening.

Voor niet-ingegane wezenpensioenen wordt nu geen voorziening aangehouden. PMT is voornemens dit in het nieuwe stelsel wel te gaan doen met een collectieve voorziening, gebaseerd op de hoogte van de onderliggende aanspraken. Daarom wordt er in 2025 een tarief voor het wezenpensioen berekend. De voorziening wordt gevormd uit het eigen vermogen in de huidige regeling en zal ongeveer € 95 miljoen bedragen.

5.2.9 Toepasselijke wet- en regelgeving

De pensioenregeling die is opgenomen in het transitieplan is voor PMT de basis geweest voor de invulling van het beleid. De pensioenregeling wordt in de implementatiefase verder uitgewerkt in een nieuw pensioenreglement, ingaande per 1 januari 2026. Het bestuur heeft na toetsing geconstateerd dat de financiële opzet in lijn is met de wet- en regelgeving. Daarnaast is het verzoek van de Vakraad om in te varen getoetst.

De pensioenovereenkomst wordt aangepast aan de aangepaste pensioenregeling. De wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de pensioenovereenkomst voldoet ook aan de eisen en normen die worden gesteld in gelijke behandeling-wetgeving (de Wet gelijke behandeling van mannen en vrouwen en de Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij de arbeid). Gelijke arbeid moet gelijk worden beloond. Onder die beloning valt ook de pensioenregeling.

De toegezegde premie is de arbeidsvoorwaardelijke beloning voor premieregelingen. Met betrekking tot de premie geldt dat als gevolg van invaren alle deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en andere aanspraakgerechtigden, zowel mannen als vrouwen, overgaan naar de nieuwe pensioenregeling.

De overdrachtswaarde wordt door PMT zodanig vastgesteld dat de voor mannen en vrouwen te verwerven pensioenrechten gelijk zijn, waarbij aan het vereiste van collectieve actuariële gelijkwaardigheid op basis van dezelfde grondslagen wordt voldaan. Daarbij is dus geen sprake van het maken van onderscheid en/of ongelijke behandeling.

Onafhankelijk van het geslacht zijn:

- Het invaarkapitaal van de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten met een collectieve waardeoverdracht;
- De bepaling van de pensioenuitkering uit het pensioenkapitaal;
- De toedeling van vergoedingen voor het microlanglevenrisico;
- De uitdelingen uit en toevoegingen aan de solidariteitsreserve.

5.2.10 Onderbouwing transitie-effecten en compensatie

De effecten van de wijziging van de pensioenovereenkomst en de wijze waarop wordt omgegaan met opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten zijn kwantitatief inzichtelijk gemaakt.

De transitie-effecten zijn onder andere inzichtelijk gemaakt door een vergelijking van:

- de pensioenuitkeringen in het huidige en nieuwe pensioenstelsel;
- het netto profijt in het huidige en nieuwe pensioenstelsel.

De vergelijking van het netto profijt in het huidige en nieuwe pensioenstelsel betreft het netto profijt van het ongewijzigd voortzetten van het huidige pensioenstelsel afgezet tegen het netto profijt van het opbouwen van pensioen in het nieuwe pensioenstelsel, inclusief het invaren van de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten. Hierbij is het netto profijt gelijk aan het verschil tussen de marktwaarde van de te verwachten pensioenuitkeringen en de marktwaarde van de toekomstige premie-inleg.

Het netto profijt effect is dan het verschil tussen het netto profijt van de nieuwe pensioenregeling en de huidige regeling, uitgedrukt in de marktwaarde van de te verwachten pensioenuitkeringen van de huidige pensioenregeling. Hierbij worden alle toekomstige scenario's gewogen tot 1 kengetal en wordt uitgegaan van een risicovrije waardering (optiewaardering). De Vakraad kent aan de uitkomst van het netto-profijt een minder zwaar gewicht toe.

De verwachte pensioenuitkering (vervangingsratio) geeft inzicht in de absolute hoogte van het pensioen. De vervangingsratio is een maatstaf voor het pensioen dat een deelnemer over de gehele uitkeringsperiode ontvangt (de gemiddelde levensverwachting gewogen reële pensioenuitkering).

Deze maatstaven zijn inzichtelijk gemaakt voor de verschillende leeftijdscohorten en voor (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. Ook is aandacht besteed aan de zogeheten 'bijzondere groepen'. Zie verder paragraaf 5.2.11.

In de analyses is vastgesteld hoe het pensioen zich in het nieuwe pensioenstelsel ontwikkelt bij verschillende economische scenario's. Ditzelfde is gedaan in het huidige pensioenstelsel. Op basis van deze analyses zijn per leeftijdscohort de transitie-effecten inzichtelijk gemaakt.

Bij de berekeningen in de basisvariant is uitgegaan van de volgende veronderstellingen:

- Dekkingsgraad huidige stelsel 107%;
- Nieuwe pensioenstelsel:
 - Minimum Vereist Eigen Vermogen (MVEV) en operationele reserve verondersteld op 1,5%;
 - Solidariteitsreserve 1,5%;
 - Compensatieregeling 3%.

Voor iedere deelnemersgroep is per leeftijdscohort in kaart gebracht wat de kwalitatieve en kwantitatieve effecten van de transitie inclusief de compensatie zijn. Het bestuur is van oordeel dat door de compensatieregeling de pensioenresultaten meer gelijkmatig worden verdeeld over alle leeftijden, zonder dat dit leidt tot een onevenredig nadeel voor de andere deelnemersgroepen. De onderbouwing hiervan is opgenomen in de evenwichtigheidsbeoordeling.

5.2.11 Onderbouwing evenwichtige belangenafweging

De evenwichtigheid van de transitie moet worden verantwoord aan de hand van de transitie-effecten. Evenwichtigheid is een open norm die ruimte biedt voor maatwerk bij de belangenafweging, passend bij de sector en kenmerken van het pensioenfonds. De wet schrijft voor dat de transitie-effecten (artikel 150e PW) in ieder geval worden berekend aan de hand van de effecten op netto-profijs en de pensioenverwachting.

Het evenwichtigheidskader van PMT bestaat uit kwalitatieve doelstellingen die vertaald zijn naar kwantitatieve maatstaven en die worden getoetst op bandbreedtes. Daarnaast vormen uitlegbaarheid en uitvoerbaarheid belangrijke criteria. Het bestuur heeft op basis van het evenwichtigheidskader een uitgebreide analyse gemaakt. Deze analyse is vastgelegd in de evenwichtigheidsbeoordeling.

De navolgende tabel geeft een samenvatting van de criteria uit het evenwichtigheidskader.

Hierbij wordt uitgegaan van een dekkingsgraad van 107%. Bij deze dekkingsgraad kan de solidariteitsreserve worden gevuld met 1,5% van het vermogen en kan de compensatie voor afschaffing doorsneesystematiek volledig uit het fondsvermogen van PMT worden gefinancierd.

Het resterende overschot van de dekkingsgraad (ongeveer 0,9%-punt) wordt op basis van een spreidingsperiode van 10 jaar verdeeld, waarbij, binnen de wettelijke grenzen, de bestuurlijke vrijheid wordt gebruikt om herverdeling toe te passen zodat er voor iedereen een generieke verhoging geldt.

De vermelde score geeft richtinggevend aan in hoeverre de uitkomsten na transitie beter zijn dan in de huidige FTK-regeling.

	Actieven - gemiddelde opbouw				Slapers				Pensioen- gerechtigd
	<35jr	35-49jr	50-59jr	>=60 Jr	<35jr	35-49jr	50-59jr	>=60 Jr	
1a) Verhouding ingegane pensioenen na en voor transitiedatum	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	+
1b) Kans op verlagen (padkans eerste 3 jaar)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	+++	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	+++	+++
2.1. Pensioenuitkering op pensioendatum P-set (UPO-bedragen) — Slecht weer	-	-	+/-	+	---	---	-	+	+
2.1. Pensioenuitkering op pensioendatum P-set (UPO-bedragen) — Mediaan	+++	++	+	+	+++	+++	++	+	+
2.1. Pensioenuitkering op pensioendatum P-set (UPO-bedragen) — Goed weer	+++	+++	+++	+	+++	+++	+++	++	+
2.2. Pensioenuitkering gehele periode P-set — Slecht weer	-	-	+	+	---	--	+	+	+
2.2. Pensioenuitkering gehele periode P-set — Mediaan	++	+	+	+	+++	+++	++	++	+
2.2. Pensioenuitkering gehele periode P-set — Goed weer	+++	+++	+++	++	+++	+++	+++	+++	+
2.3. Kans op hogere gemiddelde reële uitkering	++	++	++	++	+++	+++	++	++	++
3.1. MVEV en operationele reserve (%-punt DG)	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3.2. Solidariteitsreserve (% vermogen)	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3.3. Compensatie afschaffing doorsnee (%-punt DG)	+	+	+	+	+	+	+	+	+
4.1. Netto profijt (cohorten)	++	+	++	++	+++	++	++	+	+
4.2. Pensioenuitkering gehele periode PMT-set — Slecht weer	+	-	+	+	++	+	+	+	+
4.2. Pensioenuitkering gehele periode PMT-set — Mediaan	+++	++	+	+	+++	+++	++	+	+
4.2. Pensioenuitkering gehele periode PMT-set — Goed weer	+++	+++	+++	++	+++	+++	+++	++	+
Totale beoordeling	+	+	+	+	+	+	+	+	+

De Vakraad heeft via het addendum op het transitieplan PMT verzocht om bij de beoordeling op evenwichtigheid uit te gaan van de gemiddelde deelnemer per geboortjaar. De formele toetsing vindt daarom plaats op basis van de gemiddelde deelnemer binnen het cohort. Het bestuur heeft echter ter informatie inzichtelijk gemaakt wat de effecten zijn voor de zogeheten 'bijzondere groepen'. Dit betreffen deelnemers die qua deelnemerskarakteristieken afwijken van de gemiddelde deelnemer binnen het cohort. Het bestuur heeft diverse 'bijzondere groepen' onderzocht.

De volgende deelnemersgroepen zijn hierbij in ogenschouw genomen:

- Geen initiële opbouw
- Dubbele initiële opbouw
- Excedent-deelnemers (lage en hoge variant)
- Pensioengerechtigden onder de 68 jaar (nabestaanden en/of vroeg-gepensioneerden)

	Actieven - gemiddelde opbouw				Pensioen- gerechtigd
	<35jr	35- 49jr	50- 59jr	>=60 Jr	
Geen initiële opbouw	+	+/-	+/-	+/-	n.v.t.
Dubbele initiële opbouw	+++	++	+	+	n.v.t.
Excedent-deelnemers laag	+	+	+	+	n.v.t.
Excedent-deelnemers hoog	+	+	+	+	n.v.t.
Pensioengerechtigden onder de 68 jaar	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	+

Naast de analyse bij een dekkingsgraad van 107%, zijn ook gevoeligheidsanalyses uitgevoerd bij lagere dekkingsgraden (94%, 98% en 104,5%), een hogere dekkingsgraad (121%) en vier afwijkende rente-scenariosets (+100 basispunten, -100 basispunten, +200 basispunten en -200 basispunten).

De dekkingsgraad van 98% heeft betrekking op de laagst mogelijke dekkingsgraad, waarbij er wel nog wordt voldaan aan de bandbreedte voor de kans op verlagen. In beginsel wordt bij lage dekkingsgraden op moment van transitie een eventuele verlaging van het persoonlijke pensioenvermogen van pensioengerechtigden volledig aangevuld vanuit de solidariteitsreserve.

Tevens wordt bij lage dekkingsgraden (volgens de voorrangsregels van de Vakraad) de solidariteitsreserve initieel ook gevuld met 1,5% van het vermogen. Om inzichtelijk te maken wat de impact hiervan is op de evenwichtigheid tussen de verschillende deelnemers- en leeftijdsgroepen is er voor de varianten dekkingsgraad 94% en dekkingsgraad 98% aanvullend gekeken naar de baten en lasten van de solidariteitsreserve.

In de navolgende tabel is het eindoordeel voor de diverse gevoeligheidsanalyses opgenomen.

	Actieven - gemiddelde opbouw				Slapers				Pensioen- gerechtigd
	<35jr	35- 49jr	50- 59jr	>=60 Jr	<35jr	35- 49jr	50- 59jr	>=60 Jr	
Eindoordeel – gevoeligheidsanalyses dekkingsgraad									
Dekkingsgraad 94%	+/-	+/-	+/-	!!	+/-	+/-	+/-	!!	!!
Dekkingsgraad 98%	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Dekkingsgraad 104,5%	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Dekkingsgraad 121%	+	+	+	+	+	+	+	++	++
Eindoordeel – gevoeligheidsanalyses rentescenarioset									
Scenarioset +100bps (2024 Q4)	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Scenarioset -100bps (2024 Q4)	+	+	+	+	+	+	+	++	+
Scenarioset +200bps (2024 Q4)	!!	!!	!!	+	!!	!!	!!	+	+
Scenarioset -200bps (2024 Q4)	++	!!	!!	!!	!!	!!	!!	!!	+

Totaaloordeel bestuur

Op basis van de uitgevoerde analyses en rekening houdend met de uitgangspunten concludeert het bestuur dat is voldaan aan de gestelde voorwaarden aan de evenwichtigheid van de transitie, in elk geval als de dekkingsgraad op het moment van de transitie hoger is dan 98% en lager is dan 121% (de in het Transitieplan opgenomen dekkingsgraadbandbreedte waarbij de transitie niet wordt uitgesteld).

Bij een lagere dekkingsgraad dan 98% op het moment van transitie, wordt de transitie waar mogelijk uitgesteld. Het bestuur vindt de transitie-effecten bij een dekkingsgraad van 107% (basisvariant) en 104,5% evenwichtig. De uitkomsten van zowel de kwantitatieve analyse als de kwalitatieve afwegingen zijn ook in deze situatie positief.

Het bestuur is daarom van mening dat sprake is van een evenwichtige transitie van de huidige naar de nieuwe pensioenregeling binnen deze dekkingsgraadbandbreedte van 98% tot 121% en gegeven de wettelijke kaders waarbinnen de transitie moet plaatsvinden. Het bestuur heeft bij deze beoordeling gebruik gemaakt van het evenwichtigheidskader, waarbij tevens is gekeken naar de omvang en de oorzaak van de effecten.

Het bestuur concludeert dat voor de deelnemersgroep zonder initiële opbouw de transitie-effecten minder gunstig uitpakken dan voor de gemiddelde deelnemer per geboortelaar. Als deze groep beoordeeld zou worden op de bandbreedtes, zoals die gelden voor de gemiddelde deelnemer per geboortelaar, zouden voor diverse maatstaven de bandbreedtes niet voor alle leeftijden worden gehaald. Het bestuur constateert echter dat de betreffende relatief oude actieve deelnemers zonder initiële opbouw bij PMT doorgaans elders pensioen hebben opgebouwd. Door louter voor deze deelnemers te kijken naar de UPO-bedragen bij PMT, ontstaat een onvolledig beeld. Naar mening van het bestuur moeten alle UPO's voor deze deelnemers bij elkaar opgeteld in ogenschouw worden genomen. Onder de aanname dat deze deelnemers elders pensioen hebben opgebouwd, zullen de transitie-effecten voor deze groep naar verwachting vergelijkbaar zijn met de transitie-effecten van de gemiddelde actieve deelnemers.

Het bestuur concludeert dat voor de deelnemersgroep met een excedentregeling er doorgaans wordt voldaan aan de doelstellingen van de Vakraad. De mediaan van de UPO-bedragen voldoet voor deze deelnemersgroep aan de ondergrens.

Het delta netto profijt van de gecombineerde excedentregeling en basisregeling (dit is waarop de Vakraad beoordeelt) voldoet eveneens aan de bandbreedtes van de Vakraad.

Een dekkingsgraad hoger dan 121% is niet onderzocht. Als deze situatie zich voordoet, treedt het bestuur met de Vakraad in overleg om te onderzoeken of – bij het onverkort doorvoeren van de afspraken uit het transitieplan – de transitie bij deze hoge dekkingsgraad tot onevenwichtige uitkomsten leidt. Het bestuur zet zich in deze situatie in om bij voorkeur binnen een half jaar tot afspraken met de Vakraad te komen, zodat de transitie zo snel mogelijk en in elk geval binnen de wettelijke termijnen (uiterlijk 1 januari 2028) kan worden afgerond.

Tot slot heeft het bestuur kennisgenomen van de uitkomsten van de transitie-effecten bij een hogere en lagere rentestand. Geconstateerd is dat de uitkomsten voor de slapers en actieven bij een renteschok van +200bps niet passen binnen de bandbreedte van de uitkomsten (op basis van pensioenresultaat mediaan en slecht weer en netto profijt). Bij een renteschok van -200bps wordt de bovengrens van netto profijt overschreden voor actieven en slapers. Omdat in de gevoeligheidsberekeningen alleen gekeken is naar een renteschok, zonder de verdere effecten van deze schok op de dekkingsgraad bij transitie (bij rentestijging stijgt bijvoorbeeld de dekkingsgraad van het fonds), vindt het bestuur de inzichten niet van dien aard dat de evenwichtigheid van de transitie op voorhand in twijfel wordt getrokken.

Het effect van een andere dekkingsgraad is separaat onderzocht. Tevens wordt er bij een renteschok van +100bps wel voldaan aan de doelstellingen.

De conclusie van de gevoeligheidsanalyses over de rente maakt wel duidelijk dat er bij een forse rentewijziging sprake zou kunnen zijn van het overschrijden van de bandbreedtes. Als deze situatie zich in aanloop naar de transitie zou voordoen, moet het bestuur in overleg treden met de Vakraad om te bezien of de transitie met een eventuele aanpassing van de bandbreedtes alsnog evenwichtig kan worden uitgevoerd. Het bestuur is voornemens om ieder kwartaal kwantitatief te toetsen of nog wordt voldaan aan de bandbreedtes. Het voorgaande is nader uitgewerkt in de evenwichtigheidsbeoordeling.

5.2.12 Evenwichtigheid invaardekkinggraad

Dit implementatieplan is gebaseerd op invaardekkinggraad tussen 98% en 121% (volgens het invaarverzoek uit het addendum op het transitieplan). Een invaardekkinggraad van 98% - 121% is dan ook de bandbreedte waarbij geen nadere besluitvorming meer nodig is. Bij het minimum van 98% geldt dat er volledig wordt voldaan aan de transitiedoelstellingen van de Vakraad en het bestuur.

Bij een lagere dekkinggraad dan 98% op het moment van transitie, zal de transitie waar mogelijk worden uitgesteld. Een dekkinggraad van 98% betreft daarom de minimale invaardekkinggraad. Bij een dekkinggraad van 104,5% is er precies voldoende ruimte om het MVEV, de OR, de minimale compensatie en de minimale initiële vulling van de solidariteitsreserve te dekken.

Bij een dekkinggraad van 110% kan de gewenste compensatie volledig worden verleend, de voorkeursoogte van de solidariteitsreserve worden aangehouden en kan een deel van het surplus worden uitgedeeld. Als basisvariant is een invaardekkinggraad van 107% verondersteld.

Bij deze dekkinggraad kan:

- Het MVEV en de OR volledig worden gevuld (1,5%);
- De solidariteitsreserve de minimaal benodigde hoogte bereiken (1,6%);
- De gewenste hoeveelheid compensatie worden toegekend (3,0%);
- Een deel van het surplus worden uitgedeeld (0,9%).

Ook bij een invaardekkinggraad van 107% is het bestuur van oordeel dat een evenwichtige transitie gewaarborgd is. Het voorgaande is nader uitgewerkt in de evenwichtigheidsbeoordeling.

Het bestuur is voornemens om ieder kwartaal kwantitatief te toetsen of er nog wordt voldaan aan de bandbreedtes. De monitoring van de evenwichtigheid is nader uiteengezet in de evenwichtigheidsbeoordeling.

6 TRANSITIE-FTK EN OVERBRUGGINGSPLAN

6.1 BESLUITVORMING TOEPASSING TRANSITIE-FTK

PMT heeft besloten gebruik te maken van de mogelijkheid om over de jaren 2022, 2023 en 2024 een toeslag toe te kennen op basis van de AMvB indexatie. Op basis van deze AMvB heeft PMT, vooruitlopend op de transitie naar de Wtp, besloten af te wijken van de bestaande regels van de toekomstbestendige toeslagverlening. Daarom heeft PMT ook geen overbruggingsplan hoeven indienen. De AMvB was van toepassing voor de eerdergenoemde jaren.

Voor het verlenen van een toeslag op basis van versoepelde regels na 1 januari 2024 moet PMT gebruikmaken van het Transitie-FTK en moet een overbruggingsplan opgesteld worden voor DNB. In de bestuursvergadering van 13 februari 2024 is uitgebreid stilgestaan bij het Transitie-FTK en de daaraan gestelde eisen. Het bestuur heeft besloten om geen gebruik te maken van het Transitie-FTK.

De belangrijkste reden voor dit besluit is dat het bestuur met een voldoende dekkingsgraad per 1 januari 2026 wil overgaan naar de nieuwe pensioenregeling, inclusief invaren. Het toekennen van een toeslag op basis van de soepelere regels onder het Transitie-FTK zou dit in gevaar kunnen brengen.

Tijdens de vergadering van het verantwoordingsorgaan en het bestuur op 15 februari 2024 is dit besluit door het bestuur toegelicht aan het verantwoordingsorgaan.

6.2 EFFECTEN VAN TRANSITIE-FTK

PMT heeft geen gebruik gemaakt van het Transitie FTK.

6.3 EFFECT TOESLAGVERLENING TOT INVAARMOMENT

In oktober 2022 is er op basis van de AMvB indexatie een extra toeslag van 1,29% verleend, per 1 januari 2023 een toeslag van 4,2% en in juni 2024 een toeslag van 3,2%. Voor 2025 is geen gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. Enerzijds vanwege het niveau van de dekkingsgraad per 31 oktober 2024, en anderzijds vanwege de gewenste gezonde financiële positie die nodig is om per 1 januari 2026 over te gaan naar de nieuwe pensioenregeling en ervoor te zorgen dat iedereen die pensioen opbouwt, heeft opgebouwd of pensioen ontvangt een minstens even hoog pensioen houdt bij deze overgang.

Deze besluiten hebben een beperkte herverdeling tussen generaties tot gevolg gehad, van jongeren naar ouderen. Op het moment van deze besluiten heeft het bestuur de generatie-effecten inzichtelijk gemaakt. Het bestuur merkt op dat er destijds nog uitgegaan werd van een spreidingstermijn voor de standaardmethode van 10 jaar (terwijl het bestuur nu bij dezelfde dekkingsgraad voornemens is een generieke verhoging toe te kennen).

Dit betekent dat ouderen procentueel gezien minder blootgesteld zijn aan een overschot of tekort in de dekkingsgraad dan jongeren. Een indexatie in het FTK betreft een gelijke verhoging van de opgebouwde en ingegane pensioenen van alle deelnemers. Door de spreidingstermijn van 10 jaar heeft het al dan niet indexeren van de pensioenen een grotere impact op de uitkomsten dan wanneer een generieke verhoging was gehanteerd.

Om te voorkomen dat bepaalde groepen onevenredig worden benadeeld, is het effect van de toeslag ook beoordeeld in samenhang met de voorrangsregels. De voorrangsregels zijn vastgesteld zodat een evenwichtige transitie resulteert bij verschillende dekkingsgraden.

Het bestuur is daarom van mening dat de versoepelde toeslagverlening niet leidt tot een andere beoordeling van de evenwichtigheid van het invaarverzoek. De onderbouwing van de besluitvorming is opgenomen in de evenwichtigheidsbeoordeling.

6.4 ONDERBOUWING EVENWICHTIGHEID INDEXATIEBELEID

Het bestuur vindt de generatie-effecten die resulteren als gevolg van de AMvB-toeslagen evenwichtig in combinatie met de overige beleidsuitvoeringen van PMT. Het bestuur is voornemens om in geval van een surplus een generieke verhoging toe te kennen waardoor de generatie-effecten beperkter zullen zijn dan dat ten tijde van het besluit inzichtelijk is gemaakt. Dit blijkt uit de kwantitatieve doorrekeningen, zoals omschreven in paragraaf 6.3.

Daarnaast is de impact van de versoepelde toeslagverlening op de beoordeling van de evenwichtigheid beperkt. Dit wordt inzichtelijk gemaakt in de evenwichtigheidsbeoordeling.

Door de AMvB-toeslagen is er een effect ontstaan als gevolg van de voorrangsregels. Het bestuur is van mening dat het effect van de voorrangsregels bewust genomen is, om juist de evenwichtigheid van de transitie te waarborgen. De voorrangsregels zijn immers zo vastgesteld dat een evenwichtige transitie resulteert bij verschillende dekkingsgraden.

Het besluit over de versoepelde toeslagverlening leidt niet tot een andere beoordeling van de evenwichtigheid van het invaarverzoek.

7 TRANSITIEPLAN (IN HOOFDLIJNEN)

7.1 BESLUITVORMINGSPROCES RONDOM TRANSITIEPLAN

De Vakraad is verantwoordelijk voor de arbeidsvoorwaarde pensioen en de inhoud van het transitieplan. In het transitieplan gaat de Vakraad – naast de pensioenregeling met betrekking tot de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel – onder andere in op de doelstellingen van de transitie, de kwantitatieve maatstaven voor de beoordeling van de doelstellingen en de geldende voorrangsregels.

Voor een beheerste en evenwichtige transitie hebben de Vakraad en PMT veelvuldig overleg gevoerd om voorafgaand aan het vaststellen van het transitieplan de beelden af te stemmen, berekeningen te analyseren om vervolgens de (on)mogelijkheden te verkennen en te bespreken. Dit om te komen tot een opdracht in het transitieplan die het bestuur van PMT kan aanvaarden en die ook afspraken omvat hoe om te gaan met financiële en economische ontwikkelingen in de periode tot aan de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel.

Het transitieplan is de formele vastlegging van hetgeen de Vakraad – mede na intensief overleg met PMT – is overeengekomen over onder andere:

- de nieuwe pensioenregeling;
- het invaren van de opgebouwde pensioenaanspraken en verworven pensioenrechten naar die nieuwe pensioenregeling, en;
- de compensatie voor de gevolgen van de afschaffing van de doorsneepremiesystematiek.

Voorafgaand aan het vaststellen van het transitieplan heeft de Vakraad de vereniging van pensioengerechtigden (VG-PMT) in de gelegenheid gesteld om een oordeel uit te spreken over het transitieplan. Hiermee heeft de Vakraad vrijwillig invulling gegeven aan het hoorrecht van pensioengerechtigden, waarbij is aangesloten bij de wettelijke bepalingen daaromtrent. Het oordeel van VG-PMT is op een zodanig tijdstip gevraagd dat het van invloed kon zijn op de inhoud van het transitieplan.

VG-PMT heeft in maart 2023 via een brief aandacht gevraagd voor een aantal punten. De Vakraad heeft deze aandachtspunten betrokken in zijn standpuntbepaling en de uitwerking van het transitieplan. VG-PMT heeft op 1 april 2024 schriftelijk haar reactie op het transitieplan gegeven.

Op 3 april 2024 is een concept transitieplan vastgesteld door de Vakraad, waarin aandacht is besteed aan het oordeel van VG-PMT. Het concept transitieplan is vervolgens in mei 2024 voorgelegd aan de achterban van de Vakraad voor een ledenraadpleging. Na een positief oordeel van de achterban heeft de Vakraad het transitieplan op 31 mei 2024 definitief vastgesteld en aangeboden aan het bestuur van PMT.

Addendum transitieplan

De doelstellingen, maatstaven, bandbreedtes en voorrangsregels in het transitieplan vormen een belangrijk uitgangspunt voor de evenwichtigheidsbeoordeling van het bestuur. Het bestuur heeft de evenwichtigheid van de transitie ook onafhankelijk onderzocht. Gedurende dit proces heeft opnieuw intensief overleg plaatsgevonden met de Vakraad om zeker te stellen dat partijen een gelijk beeld hebben over de inhoud en concrete uitwerking van de opdracht in het transitieplan.

Daarnaast heeft PMT een juridische toets laten uitvoeren op het transitieplan en is het transitieplan ook voor een uitvoeringstoets voorgelegd aan de uitvoeringsorganisaties PGGM en MN.

Tevens zijn de aandachtspunten vanuit DNB die gedurende het proces steeds concreter in factsheets en guidance werden opgenomen, onderdeel geweest van de gesprekken. Dit heeft geleid tot een addendum op het transitieplan, dat de Vakraad op 4 april 2025 met het bestuur heeft gedeeld.

Betrokkenheid van het bestuur en fondsgremia

Zoals beschreven heeft frequent overleg plaatsgevonden tussen het bestuur van PMT en de Vakraad bij de totstandkoming van (het addendum op) het transitieplan. Het bestuur heeft in dit iteratief overleg de ontwikkelingen en eventuele zorgen en/of suggesties van het bestuur besproken met de Vakraad, daarbij steeds ondersteund door externe adviseurs. Hierbij zijn de afwegingen rondom evenwichtigheid en de verdeling van het fondsvermogen bij invaren een veelbesproken onderwerp geweest.

Het verantwoordingsorgaan (vo) en de raad van toezicht (rvt) zijn doorlopend geïnformeerd over de ontwikkelingen in het iteratief overleg met de Vakraad.

De inhoud van de overleggen en het doorlopen proces zijn vastgelegd in een procesoverzicht dat met de verschillende gremia is gedeeld onder andere in het kader van het adviesrecht van het vo en het goedkeuringsrecht van de rvt. Deze overzichten zijn ook gedeeld en toegelicht aan de sleutelfunctiehouder interne audit. De sleutelfunctiehouder risicobeheer is intensief bij het traject betrokken geweest. De opinies bij de verschillende (deel)besluiten zijn besproken in het bestuur en de opvolging is vastgelegd en teruggekoppeld.

7.2 VASTSTELLING EVENWICHTIGHEID TRANSITIEPLAN

Het bestuur is vanaf een vroeg stadium door de Vakraad geïnformeerd over het besluitvormingsproces voor de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. PMT is actief betrokken geweest bij de analyses en berekeningen die ten grondslag liggen aan de beoordeling van de evenwichtigheid door de Vakraad. De resultaten van deze analyses zijn meegenomen in de besluitvorming over de evenwichtigheid, zoals opgenomen in het transitieplan.

Het bestuur heeft ook zelfstandig de evenwichtigheid getoetst aan de hand van diverse kwantitatieve en kwalitatieve maatstaven binnen het vastgestelde evenwichtigheidskader. De uitkomsten en de positieve conclusies hiervan zijn vastgelegd in de evenwichtigheidsbeoordeling.

Gedurende het besluitvormingsproces ten aanzien van de beoordeling van de evenwichtigheid heeft het bestuur het vo en de rvt steeds meegenomen in de overwegingen en de onderlinge afhankelijkheden van de verschillende (deel)besluiten, conform het proces zoals opgenomen in paragraaf 2.3.4 en 2.3.5.

Voorafgaand aan het nemen van het invaarbesluit heeft het bestuur het vo om advies gevraagd en het besluit ter goedkeuring aan de rvt voorgelegd. Het vo heeft op 15 mei 2025 een positief advies uitgebracht. De rvt heeft op 23 mei en 24 juni 2025 goedkeuring verleend.

De sleutelfunctiehouders Risicobeheer, Actuariel en Interne Audit hebben het bestuur gedurende de gehele periode van verdieping en besluitvorming het bestuur, gevraagd en ongevraagd, voorzien van opinies en adviezen. Deze opinies en adviezen zijn vastgelegd in een register, waarin ook de opvolging van de opinies en adviezen is vastgelegd. Bij het vaststellen van dit implementatieplan zijn alle opinies en adviezen opgevolgd, gepland voor de nabije toekomst en/of in afstemming met de betreffende sleutelfunctiehouder komen te vervallen.

7.3 VASTSTELLING UITVOERBAARHEID TRANSITIEPLAN

PMT heeft de uitvoerbaarheid van het transitieplan beoordeeld door de regeling, zoals beschreven in het transitieplan, te toetsen aan:

- de uitgangspunten en doelstellingen van de nieuwe pensioenregeling;
- de richtinggevende maatstaven;
- de administratieve uitvoerbaarheid.

7.3.1 Toetsing aan uitgangspunten/doelstellingen nieuwe regeling

De Vakraad heeft voor de nieuwe pensioenregeling de volgende uitgangspunten en doelstellingen gedefinieerd en aan PMT als opdracht meegegeven:

1. Het vertrekpunt van de Vakraad is het streven de nieuwe pensioenregeling qua ambitie en premie zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de huidige pensioenregeling.

In lijn met het Pensioenakkoord, onderschrijft de Vakraad de ambitie dat deelnemers een ouderdomspensioen kunnen bereiken van 80% van het gemiddeld verdiende salaris over een periode van 43 jaar. Deze pensioenambitie is inclusief de AOW-uitkering en komt overeen met de ambitie van de huidige pensioenregeling.

In het addendum op het transitieplan is dit verder verduidelijkt: "*De Vakraad wenst dat het pensioendoel van 80% van de gemiddelde pensioengrondslag over een periode van 43 jaar in de verwachting, dus in de mediane uitkomsten, wordt behaald.*"

2. De ambitie dat de pensioenuitkeringen voor alle groepen deelnemers koopkrachtiger worden dan feitelijk de praktijk is in het huidige stelsel en, gemeten over een langere termijn, een grotere kans hebben om mee te kunnen groeien met de verwachte inflatie.
3. Het micro langlevenrisico en het leegraken van persoonlijke pensioenvermogens af te dekken en de kans op verlaging van ingegane pensioenen te verminderen.
4. De Vakraad ziet graag dat de verwachte pensioenuitkeringen van de deelnemers in de vijf jaren voorafgaand aan hun AOW-leeftijd zo veel mogelijk worden gestabiliseerd.
5. De Vakraad ambieert een adequaat nabestaandenpensioen dat passend is om de partner financieel te blijven ondersteunen als de deelnemer komt te overlijden.
6. De Vakraad wil graag dat de pensioenopbouw van deelnemers die langdurig arbeidsongeschikt zijn wordt gecontinueerd, om hun bestaanszekerheid te vergroten.
7. De wet dwingt tot afschaffen van de zogeheten doorsneesystematiek. Dat veroorzaakt voor categorieën deelnemers een nadelig effect. De Vakraad wil dit nadeel zoveel als mogelijk compenseren.

8. De Vakraad streeft ernaar om de overgang naar de nieuwe regeling evenwichtig vorm te geven in een transitieplan waarbij deelnemers tussen en binnen de leeftijdscohorten zoveel als mogelijk gelijkelijk zullen worden behandeld. Partijen zullen na de overgang in de nieuwe pensioenregeling monitoren of de doelstellingen en evenwichtigheid kunnen worden gerealiseerd.
9. De Vakraad heeft samen met PMT de ambitie om de nieuwe regeling per 1 januari 2026 in te laten gaan. De Vakraad kiest daarbij voor de solidaire premieregeling.
10. De Vakraad verzoekt PMT de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten in te varen in de nieuwe pensioenregeling door middel van een collectieve waardeoverdracht.

Om onder andere de haalbaarheid van de ambities van de Vakraad te beoordelen, heeft het bestuur voor de inrichting van het beleid gebruik gemaakt van een eigen toetsingskader. Hierna wordt de inrichting van het uitkeringsbeleid getoetst aan de criteria en maatstaven uit het toetsingskader.

Criterium	Beoordeling voorstel	Oordeel
<i>Ambitie 1: Een goed pensioen</i>		
Pensioendoelstelling (>80%)	88,7% (mediaan eerste uitkering t.o.v. gemiddelde geïndexeerde pensioengrondslag)	✓
Koopkrachtbehoud (>90%)	92,3% (mediaan reële uitkering na 10 jaar)	✓

Uit de voorgaande tabel concludeert het bestuur dat wordt voldaan aan doelstellingen 1 en 2 van de Vakraad.

Ten aanzien van de andere doelstellingen 3 tot met 10 geldt:

- Doelstelling 3: Het micro langlevensrisico wordt afgedekt via de solidariteitsreserve. Als er in enig jaar meer of minder deelnemers overlijden dan verwacht, wordt het sterfteresultaat verwerkt via de solidariteitsreserve. Dit voorkomt dat individuele pensioenvermogens worden beïnvloed door onverwachte sterftefluctuaties.

Het leegraken van de persoonlijke pensioenvermogens wordt ook voorkomen door de solidariteitsreserve: als een deelnemer door negatieve rendementen een negatief pensioenvermogen zou krijgen, wordt dit aangevuld vanuit de solidariteitsreserve. (Gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en andere aanspraakgerechtigden profiteren daarnaast van collectieve risicodeling binnen de solidariteitsreserve, waardoor extreme schommelingen worden gedempt. De kans op een verlaging van het pensioen wordt verminderd door het gebruik van de solidariteitsreserve.

- Doelstelling 4: De wens om de volatiliteit van de pensioenuitkering in de vijf jaar voorafgaand aan pensionering te minimaliseren, wordt getoetst aan de volgende richtinggevende maatstaf die door het bestuur is opgesteld: *"De pensioenuitkering op 68-jarige leeftijd bedraagt minimaal 95% van de verwachte uitkering op 63-jarige leeftijd."*

Uit de toetsing blijkt dat in een slechtweerscenario de pensioenuitkering op de pensioendatum voor een 63-jarige met 10,9% afwijkt van de verwachte uitkering. Het bestuur accepteert deze overschrijding, omdat er geen beleidsvarianten zijn die voldoen aan deze vooraf beoogde maximale afwijking. Het bestuur heeft bij de vormgeving van het beleid wel zoveel mogelijk rekening gehouden met deze wens van de Vakraad.

- Doelstelling 5: Het nabestaandenpensioen voldoet aan de ambitie van de Vakraad. Het partnerpensioen blijft na de pensioendatum ongewijzigd en bij overlijden vóór de pensioendatum ontvangt de partner een levenslang pensioen van 20% van het pensioengevend salaris, aangevuld met een overbruggingspartnerpensioen tot de AOW-leeftijd.

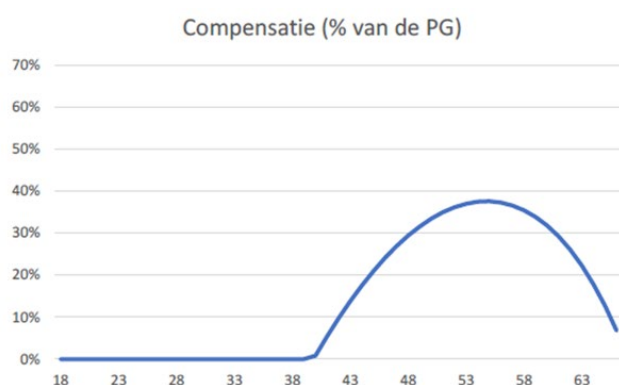
Daarnaast wordt het overbruggingspartnerpensioen jaarlijks aangepast aan de loonontwikkeling en zijn er aanvullende keuzemogelijkheden voor tijdelijk extra overbruggingspartnerpensioen. Ook is er een wezenpensioen van 10% van het pensioengevend salaris per kind, zonder aftopping, dat verdubbelt bij volle wezen en ook na de pensioendatum blijft gelden.

De Vakraad heeft de financiële borging geregeld en streeft naar zekerheid in de toekenning van het nabestaandenpensioen.

- Doelstelling 6: De pensioenopbouw van langdurig arbeidsongeschikte deelnemers wordt gecontinueerd, waarbij 70% van de pensioenpremie premievrij wordt voortgezet en bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid naar rato wordt toegepast. Daarnaast wordt de risicoverzekering voor het nabestaandenpensioen volledig voortgezet, ongeacht de mate van arbeidsongeschiktheid, wat de bestaanszekerheid verder versterkt.
- Doelstelling 7: PMT zal zich bij de aanwending van het fondsvermogen voor compensatie afschaffing doorsneesystematiek in beginsel aansluiten bij de bandbreedtes die de Vakraad hiervoor heeft vastgesteld (minimaal 1,5% en maximaal 3,0% dekking). Bij hogere dekkingen heeft PMT de mogelijkheid om meer budget te besteden aan deze compensatie, als hierdoor de doelstellingen ten aanzien van de transitie-effecten worden behaald.

De compensatie is vastgesteld per leeftijdscohort en de compensatiestafel is door de Vakraad vastgelegd in het addendum op het transitieplan.

De navolgende grafiek toont de compensatiestafel die is gebruikt door het fonds en vastgesteld door de Vakraad.

Het bestuur kan zich vinden in de methodiek waarop de compensatiestafel is vastgesteld.

- Doelstelling 8: De evenwichtigheid van het invaren en het nieuwe pensioenstelsel is grondig getoetst, in het evenwichtigheidsdocument, aan vooraf bepaalde en wettelijk vereiste pensioenmaatstaven.

De Vakraad heeft vooraf bandbreedtes vastgesteld waarbinnen zij de transitie als evenwichtig beschouwt. PMT heeft berekeningen uitgevoerd op basis van verschillende economische scenario's en concludeert dat de transitie en de invoering van het nieuwe stelsel op een evenwichtige manier kunnen plaatsvinden.

- Doelstelling 9: Het bestuur vindt het naar verwachting haalbaar om per 1 januari 2026 in te varen.
- Doelstelling 10: PMT zal de opgebouwde pensioenaanspraken- en rechten in varen in de nieuwe pensioenregeling door middel van een collectieve waardeoverdracht.

In de opdrachtaanvaarding en -bevestiging wordt aan de Vakraad terugkoppeling gegeven over de haalbaarheid van de in het transitieplan meegegeven uitgangspunten en doelstellingen. De opdrachtaanvaarding- en bevestiging is vastgesteld door het bestuur na overleg met het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht. Beide gremia hebben dit schriftelijk aan het bestuur bevestigd.

De opinies en adviezen van de sleutelfunctiehouders zijn opgevolgd, gepland voor de nabije toekomst en/of in afstemming met de betreffende sleutelfunctiehouder komen te vervallen.

Oordeel bestuur

Het bestuur van PMT is van oordeel dat voornoemde uitgangspunten en pensioendoelstellingen van de Vakraad haalbaar zijn, gegeven de gehanteerde scenario's.

Het bestuur van PMT zal de Vakraad periodiek informeren over de mate van zekerheid waarmee deze pensioendoelstellingen en uitgangspunten kunnen worden gerealiseerd. Bij een lagere mate van zekerheid op het behalen van de pensioendoelstellingen, zullen de pensioendoelstellingen naar beneden worden bijgesteld, tenzij de Vakraad bereid is een hogere premie vast te stellen.

7.3.2 Toetsing doelstellingen bij invaren

De Vakraad heeft de volgende vijf doelstellingen gedefinieerd in volgorde van prioriteit:

Prioriteit	Invaardoelstelling	Argumentatie
n.v.t.	Minimaal Vereist Eigen Vermogen (MVEV)	Wettelijk
n.v.t.	Operationele reserve (OR)	Wettelijk
1.	Het wegnemen van de negatieve gevolgen van de afschaffing van de doorsneesystematiek;	Door de afschaffing worden bepaalde groepen deelnemers onevenredig geraakt in hun verwachte pensioen. De compensatie draagt eraan bij dat de voordelen van de transitie evenwichtiger verdeeld kunnen worden over de generaties. Voor het draagvlak van de transitie en het draagvlak voor de nieuwe pensioenregeling is deze doelstelling cruciaal en staat daarmee op de eerste plaats.

Prioriteit	Invaardoelstelling	Argumentatie
2.	Ten minste gelijke uitkeringen. Gepensioneerden en andere uitkeringsgerechtigden ontvangen ten minste evenveel pensioen voor en na transitie;	De Vakraad heeft als uitgangspunt dat in principe niemand er bij de transitie op achteruit mag gaan. Het handhaven van de lopende uitkeringen op ten minste het huidige niveau wordt daarom als ondergrens gezien.
3.	Ten minste een gelijk verwacht pensioen. Actieven en gewezen deelnemers ('slapers') ontvangen ten minste een gelijk verwacht pensioen voor en na transitie;	Het uitgangspunt dat niemand erop achteruit gaat na de transitie betekent voor de actieven en de gewezen deelnemers ('slapers') een ten minste gelijk verwacht pensioen. In prioriteit staat dit lager dan 'gelijke uitkeringen', omdat actieven en gewezen deelnemers per saldo meer handelingsperspectief hebben.
4.	Voorkomen van toekomstige verlagingen. Via aanvullingen vanuit de solidariteitsreserve kunnen uitkeringen in de toekomst beschermd worden tegen verlagingen;	In het nieuwe stelsel werken financiële schokken sneller door in de uitkeringen van pensioengerechtigden. De Vakraad hecht een grote waarde aan stabiele pensioenen. Via de solidariteitsreserve kan hier invulling aan gegeven worden. Dit doel ziet toe op zekerheid naar de toekomst en komt daarom in prioriteit na het voorzien in de toezeggingen uit het verleden (prioriteit 2. en 3.).
5.	Het verhogen van de individuele pensioenvermogens en uitkeringen.	Nadat de vier voorgaande invaardoelstellingen zijn behaald kan bij voldoende hoge dekkingsgraad bij invaren een surplus resteren dat voor verdeling in aanmerking komt.

De Vakraad heeft de wijzigingen in de pensioenregeling getoetst op de mate waarin zij bijdragen aan het bereiken van de invaardoelstellingen aan de hand van de volgende drie maatstaven:

1. Hoe ontwikkelen de verwachte reële pensioenuitkeringen zich vanuit het perspectief van het Uniforme Pensioen Overzicht (UPO). En dat zowel in 'slecht weer', de 'mediaan' en een 'goed weer' scenario;
2. Hoe ontwikkelen de verwachte reële pensioenuitkeringen zich wanneer niet op de pensioendatum wordt gekeken maar waarbij de gehele uitkeringsperiode in ogenschouw wordt genomen. En dat zowel in 'slecht weer', de 'mediaan' en een 'goed weer' scenario;
3. Netto profijt.

Via het addendum op het transitieplan heeft de Vakraad het bestuur nadere duiding gegeven omtrent de kwantitatieve maatstaven en bijbehorende bandbreedtes.

Het bestuur heeft de evenwichtigheid van het transitieplan beoordeeld. Dit is vastgelegd in de evenwichtigheidsbeoordeling. Bij deze beoordeling zijn de doelstellingen van de Vakraad mede in aanmerking genomen.

7.3.3 Toetsing administratieve uitvoerbaarheid

De uitvoerbaarheid van de nieuwe pensioenregeling, inclusief invaren, is door PMT getoetst. Dit is voor de pensioenuitvoering bij PGGM en voor het vermogensbeheer bij MN getoetst.

PGGM

PMT en PGGM zijn al enige tijd met elkaar in gesprek over de mogelijkheden tot invaren en het uitvoeren van de regeling zoals de Vakraad die in overleg met het bestuur heeft vormgeven. Het tot stand komen van, uitvoering geven aan en een transitie naar een nieuwe regeling is een complex samenspel van alle ketenpartijen van PMT.

In deze uitvoeringsverklaring gaat PGGM in op de volgende onderdelen:

- Kennisname van de wijze waarop het contract wordt vormgegeven;
- Vertaling van beleidskeuzes naar product en proces requirements (PTPO's);
- Vertaald in een planning c.q. plan van aanpak voor implementatie;
- In beeld brengen van belangrijkste risico's en beheersmaatregelen;
- Wat de randvoorwaarden zijn die bestuur moet weten;
- Op welke wijze bestuur wordt geïnformeerd over voortgang en op welke wijze wordt geëscaleerd bij overschrijding van belangrijke mijlpalen.

De huidige beoordeling van uitvoerbaarheid is gebaseerd op de navolgende, door PMT verstrekte informatie:

- Transitieplan;
- Addendum bij het transitieplan;
- Communicatieplan.

Conclusie PGGM

Op basis van de nu bekende feiten en omstandigheden voorziet PGGM geen blokkades of bezwaren voor het uitvoeren van de regeling zoals die door PMT is voorzien.

MN

PMT en MN zijn al geruime tijd met elkaar in gesprek over de toekomstige uitvoering van PMT. Hiervoor heeft in juni 2024 een uitvoeringstoets door MN plaatsgevonden waarin MN concludeert dat MN behoudens enkele aandachtspunten de regeling kan uitvoeren. Deze aandachtspunten spelen geen rol meer bij de herbevestiging van MN op de uitvoerbaarheid zoals gecommuniceerd in april 2025.

Hiermee is bevestigd dat MN in staat is om de PMT-regeling uit te voeren. Verder heeft MN vastgesteld dat de rol van de custodian (CitiBank) geen wijzigingen kent onder de nieuwe regeling. Daarmee is de uitvoerbaarheid van de PMT-regeling door de custodian bevestigd.

De uitvoeringstoets van de afdeling Advies & Actuarieel heeft plaatsgevonden op basis van de opgestelde PTPO's waarin de vertaling van beleidskeuzes naar product en proces requirements zijn vastgelegd.

De uitvoeringstoets van MN is tot stand gekomen op basis van met name het PMT-beleggingsbeleid en het vermogenstransitieplan.

PMT

Op 8 april 2025 is het bestuur van PMT geïnformeerd over de uitkomsten van de uitvoeringstoets door de ketenpartners. Het bestuur heeft deze uitkomsten meegewogen in zijn besluit tot opdrachtaanvaarding.

In de opdrachtaanvaarding- en bevestiging wordt aan de Vakraad terugkoppeling gegeven over de administratieve uitvoerbaarheid van de nieuwe pensioenregeling, inclusief invaren.

De opdrachtaanvaarding- en bevestiging is vastgesteld door het bestuur na overleg met het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht. Beide gremia hebben dit schriftelijk aan het bestuur bevestigd.

De opinies en adviezen van de sleutelfunctiehouders zijn opgevolgd, gepland voor de nabije toekomst en/of in afstemming met de betreffende sleutelfunctiehouder komen te vervallen.

Oordeel bestuur

Op basis van het doorlopen proces, de uitkomsten hiervan, de opinie van de sleutelfunctiehouder Risicobeheer, het advies van het verantwoordingsorgaan en de instemming van de raad van toezicht heeft het bestuur tijdens de vergadering 26 juni 2025 geoordeeld dat de nieuwe pensioenregeling inhoudelijk uitvoerbaar is, evenals de beoogde wijze van invaren.

De beoogde invoerdatum is 1 januari 2026. Deze datum kent nog enige onzekerheid. Het bestuur is van mening dat deze onzekerheid de komende tijd duidelijk moet afnemen zodat met voldoende mate van zekerheid de transitie op het beoogde moment kan plaatsvinden.

7.4 CONFORMITEITSTOETS WETTELIJKE VOORSCHRIFTEN

PMT heeft de in het transitieplan voorgestelde pensioenregeling integraal extern door Dirkzwager Legal & Taks laten toetsen op relevante wetgeving. Het bestuur vond dit opportuun. Onder relevante wetgeving wordt in dit verband verstaan: de Pensioenwet met de onderliggende regelgeving, de fiscale wet- en regelgeving en de gelijke behandelingswetgeving, zoals deze gelden na invoering van de Wtp.

De conclusie van deze juridische toets is dat afspraken van de Vakraad in het transitieplan en het bijbehorende addendum voldoen aan de wet- en regelgeving onder de Wtp. Dirkzwager concludeert dat er sprake is van een evenwichtige transitie, met een afdoende weergave van de gemaakte keuzes, inclusief de afwegingen en doorrekeningen die daarbij horen. Alle belanghebbenden zouden zich gelet op de inhoud van de besluitvorming alsmede de wijze waarop tot die besluitvorming is gekomen en de afwegingen die daarin gemaakt zijn, evenwichtig vertegenwoordigd kunnen voelen.

Het transitieplan met bijbehorend addendum is volledig, dus behelst alle onderdelen die de wet voorschrijft. Ook is naar de inschatting van Dirkzwager voldaan aan het leerstuk van de complete besluitvorming, waardoor partijen ook bij (voorziene) gewijzigde omstandigheden verder met de transitie kunnen en dus niet terug hoeven naar de besluitvormingstafel.

Daarnaast heeft PMT aan Prof. Dr. E. Lutjens gevraagd om een juridische toets op de evenwichtigheid van het beoogde invaren te verrichten. Zijn overkoepelende conclusie is dat de evenwichtigheidsbeoordeling afdoende is verantwoord.

Voor een goede uitvoering heeft PMT tevens juristen bevraagd op de uitvoering van de regeling als geheel en op de uitvoering van specifieke onderdelen van de voorgestelde regeling onder de (verwachte) werking van genoemde relevante wetgeving.

Ook PGGM heeft aanvullend getoetst of de uitvoeringssystemen (inclusief het MAP-systeem en andere relevante applicaties) juridisch voldoen aan de Wtp, de fiscale regelgeving en de regels rondom gelijke behandeling. Deze toetsing betrof ook hun klantkaart. Hieruit zijn geen bevindingen naar voren gekomen die impliceren dat de voorgestelde regeling niet aan de relevante wetgeving zou voldoen.

7.5 TOELICHTING AFWIJKING TRANSITIEPLAN

Het bestuur heeft in de opdrachtaanvaarding/-bevestiging bevestigd dat PMT het transitieplan, zoals verstrekt door de Vakraad, gaat uitvoeren. De Vakraad heeft het transitieplan voorzien van een addendum, waarin de opdracht van de Vakraad nader is uitgewerkt en is verduidelijkt binnen de door de Vakraad verstrekte opdracht en het verstrekte mandaat. In het overleg tussen de Vakraad en het bestuur van PMT op 27 maart 2025 is dit ook als zodanig besproken en vastgesteld met de opdrachtaanvaarding en -bevestiging door het bestuur aan de Vakraad.

Het bestuur heeft de opdracht van de Vakraad beoordeeld op haalbaarheid, uitvoerbaarheid en evenwichtigheid. Daarbij is getracht zo dicht mogelijk bij de opdracht van de Vakraad te blijven, zoals verwoord in het transitieplan. De transitiedoelstellingen uit het transitieplan en addendum zijn overgenomen door het bestuur. Het fonds heeft de transitiedoelstellingen, bijbehorende maatstaven en bandbreedtes gecompleteerd binnen de kaders van het transitieplan en de Vakraad hierover geïnformeerd en hierbij betrokken.

De Vakraad heeft in het transitieplan de voorkeur uitgesproken voor een spreidingstermijn van 1 jaar, tenzij de evenwichtigheid een ander besluit rechtvaardigt. De Vakraad heeft PMT verzocht om dit verder uit te werken.

PMT heeft dit nader onderzocht en het bestuur heeft besloten om bij hoge dekkinggraden recht te doen aan de voorkeur van de Vakraad door in het geval van een surplus vermogen – binnen de wettelijke grenzen – te herverdelen zodat voor iedereen een gelijke verhoging geldt.

Uit de analyses blijkt dat een spreidingstermijn van 1 jaar bij lage dekkinggraden niet evenwichtiger is dan een spreidingstermijn van 10 jaar. Bij lage dekkinggraden (in het geval van een tekort) wordt er derhalve aangesloten bij de standaard spreidingstermijn van 10 jaar. Zie ook paragraaf 5.2.3.

De (uitvoering van de) pensioenregeling zal daarnaast op de volgende punten afwijken van de door de Vakraad aangenomen pensioenregeling in het transitieplan:

- De Vakraad is uitgegaan van een maximale uitgave van de solidariteitsreserve van 50% per jaar, maar het bestuur heeft deze vastgesteld op 30%;
- De solidariteitsreserve zal een minimale initiële omvang hebben van 1,5% in plaats van 1% in het transitieplan. De minimale omvang is in het addendum verhoogd van 1,0% naar 1,5%;
- Het bestuur heeft besloten voor een dynamisch vulbeleid van de solidariteitsreserve in plaats van vullen met 1,5% van het overrendement.

7.6 FINANCIËLE GRENZEN TRANSITIEPLAN

Bij een dekkinggraad die op het moment van transitie lager is dan 98% kan op basis van de gevormde transitiedoelstellingen mogelijk niet langer gesproken worden van een evenwichtige transitie. Deze minimale invaardekkinggraad is ook opgenomen in het addendum op het transitieplan van de Vakraad.

De hoogst onderzochte dekkingsgraad is 121%. In dit geval is er wel sprake van een evenwichtige transitie. De bandbreedte van de (invaar)dekkingsgraad waarbij geen nadere besluitvorming meer nodig is, is door de Vakraad vastgesteld op 98% – 121%.

Naar de mening van de Vakraad en het bestuur wordt binnen deze bandbreedte in voldoende mate voldaan aan de transitiedoelstellingen.

7.7 WERKWIJZE BIJ Overschrijding Financiële Grenzen

In het addendum op het transitieplan verzoekt de Vakraad PMT om de kwantitatieve maatstaven op kwartaalbasis te monitoren en in het geval de bandbreedtes in zicht komen, in overleg te treden met Vakraad.

Er kan dan door de Vakraad worden besloten om eventueel nieuwe afspraken te maken dan wel een aanpassing van de bandbreedtes door te voeren.

Als er geen nieuwe afspraken worden gemaakt door de Vakraad, gaat de transitie door als bandbreedtes niet geraakt worden en wordt de transitie uitgesteld als bandbreedtes worden overschreden (tot een zo vroegst mogelijk nieuwe datum).